התוצר המקומי העיסקי, שעלה בקצב שנתי ממוצע של 10 אחוזים בין השנים 1961 – 1972, ירד לקצב שנתי ממוצע של 2.8 אחוזים בלבד בין השנים 1973 – 1986. אם לוקחים בחשבון גידול של האוכלוסיה ב־2 אחוזים לשנה, הרי שלמעשה התוצר העיסקי לנפש כמעט ולא גדל ב־13 השנים האחרונות, ובמשק הישראלי לא היתה צמיחה כלכלית בכל אותה תקופה.

גם התחזיות האופטימיות של האוצר, בדבר גידול התוצר ב־4 אחוזים בשנת 1987, אינן מצביעות על צמיחה של ממש, שכן המשק הישראלי זקוק לשיעורי גידול שנתיים של 10 אחוזים ויותר בשנה, כדי שניתן יהיה לצאת מהקיפאון הנוכחי ולעבור לצמיחה כלכלית אמיתית.

(ת)וכח „עיסקת החבילה" המתגבשת:

(ב)ממשלה כבר (נ)ערכים לעוד תכנית כלכלית

(ת)בנית הפשרה ההולכת ומתגבשת בדיונים בין הממשלה ההסתדרות (ו)המעסיקים, לא תביא לצמיחה כלכלית, לא תפתור את בעיות מאזן (ה)תשלומים ולא תסייע להורדה נוספת של האינפלציה ◻ הממשלה תיאלץ (מ)וקדם או במאוחר לצאת עם תוכנית כלכלית חדשה שתבטיח את (ה)צמיחה – וזאת לכל המאוחר עד אמצע שנת 1987, לפני שהמשק ייכנס (ל)שנת הבחירות ◻ התוכנית החדשה תכלול ככל הנראה צמצום דרסטי של (ה)תמיכות והסובסידיות הממשלתיות להון, צימצום מעורבות הממשלה (ב)משק; מכירה מאסיבית של חברות ממשלתיות; וזאת בנוסף לצעדים (מס)ורתיים יותר כמו פיחות, קיצוצי תקציב וביטולי פטורים למיניהם.

מאת **דב גנחובסקי**

הדיונים על „עיסקת חבילה" חדשה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, נועדו להציל את יוקרתו של משרד האוצר ולאפשר לו להעביר את תוכנית הכלכלית שלו שזכתה לביקורת מכל הכיוונים. זאת כמובן בתנאי שאיש לא ייפגע מתוכנית זו. לא העובדים, לא המעסיקים, לא השכבות החלשות ואפילו לא תקציבי המשרדים הכלכלים השונים.

דומה שאיש אינו תולה כיום תקוות רבות בתוכנית הפשרה ההולכת ומתגבשת בקבינט הכלכלי ובוועדות המשותפות לממשלה, להסתדרות ולמעסיקים. שכן גם דוברי האוצר וגם דוברי הממשלה הודו כי צמיחה כלכלית ממשית לא תצא ממנה, שלא לדבר על כך שאין בה כל תרומה להורדת נוספת בשיעור האינפלציה, ואין היא עונה על הבעיות המתריפות של מאזן התשלומים.

מכאן, שבמוקדם או במאוחר, שוב תיאלץ הממשלה לצאת עם תוכנית כלכלית חדשה, והפעם עם צעדים ממשיים יותר שיבטיחו את הצמיחה הכלכלית המיוחלת, ואכן במשרדי הממשלה השונים כבר מסתובבים ניירות עבודה מכל המינים והסוגים ובהם הצעות לתוכנית כלכלית חדשה שתבטיח את אותה צמיחה.

בצורה מסודרת על התוכנית הכלכלית הבאה, ניתן כבר לחוש בה בעיקר במה שמכונה המסוהונות הכלכליים.

יש לא מעט אינטרסנטים שמנסים כבר בעת „לקחת טרמפ" על אותו שלב נוסף צפוי בתכנית הכלכלית. למשל, תובעי הפיחות, כאשר הנבקים „מגלים", לפתע, שצריך פיחות, אפילו אם עוד לפני שבועיים שלשה תחזיותיהם הם קבעו שפיחות, אם יהיה, יהיה רק בעוד חצי שנה ויותר, הרי זו דוגמא לכך.

כאשר לפתע טוענים גורמים מכובדים שיש אצלנו אינפלציה כבושה, ושיעור האינפלציה השנתי אינו 20 אחוזים, אלא כפליים מזה, צריך להבין מה מאחורי כל זה. הכנות לשלב הבא.

אחת מההרצאות האפשרויות ללחצים הללו עשויה להיות הקדמתו של הפיחות, הנוח לאפריל 1987, והוצאתו לפיחות מן המסגרת הפורמלית של השלב הבא.

רגע, תאמרו, מנין לך שבכלל יהיה עוד שלב? נניח שאתה צודק, וצמיחה כלכלית לא תבוא מהשלב הנוכחי – זה עוד לא אומר שיהיה שלב נוסף או מנוף לה?

(המשך בעמוד 10)

הקדמת הפיחות

היום בגליון
סיכום שנת 1986 ... עמוד 3
... על רפורמה ... אחרות ויועצין ... עמוד 6
... הכלכלית ... שוק ההון ... עמוד 8
... עמוד 9
... עמוד 9

א-ב ידיד אמת לאלפי משתמשים מרוצים!

למה מעבד תמלילים א-ב?

א-ב נוחות שימוש וקלות הפעלה.
"נדמה שאת השינוי המהותי בתוכנות לעיבוד תמלילים עשתה חברת גרינברג מהנדסים עם תוכנת ה־**א-ב**. זו היתה הפעם הראשונה שבה הלקוח לא היה צריך לייגע את עיניו בקריאה ממושכת בספרי הדרכה עבי כרס, רוב התפריט על צג המחשב. אתה קונה תקליטון ובתוך כמה שעות אתה שולט בחומר" ("ידיעות אחרונות" – ספטמבר 86').

א-ב תוכנה מבית טוב.
התוכנה פותחה לפני כ־3 שנים בבית גרינברג מהנדסים, המתמחה ביישומים למשרד ממוחשב. מיטב המוחות בישראל עסקו בפיתוח התוכנה והתאמתה לדרישות השוק. בחברה שוקדים ללא הרף בפיתוחן של מערכות נוספות לדור חדש של המשרד הממוחשב, ברמה גבוהה של הנדסת אנוש, על פי דרישות לקוחות, והתאמתן לעידן הטכנולוגיה המתקדמת.

א-ב תוכנה מקצועית.
בחירתם (לאחר בדיקות קפדניות) של הגופים המובילים במשק (צה"ל, משרד הבטחון, חברת החשמל, מקורות, פז ועוד...), ואלפי משתמשים אחרים מרוצים.

א-ב מחיר נוח לכל לקוח!
מבצע לקראת סוף שנת הכספים: **$ 425** (637 ש"ח), וזה עוד לא הכלו:

א-ב בונוסים מיוחדים*:
אתה רוכש **א-ב** ואנו נותנים לך (כן, זה כלול במחירו):
* מילון ממוחשב עברי/אנגלי/עברי (אלקלעי), הפותר לך את בעית התרגום בלחיצת מקש!
* מיזוגית (Mail–Merge) שתישלח עבורך מסמכים לרשימת לקוחות ארוכה ותשלב לכל לקוח את הנתונים המתאימים לו.

א-ב החלף וזנק לדור החדש!
אם ברשותך גירסת **א-ב** ישנה, תמורת סכום סמלי של **$ 110** (165 ש"ח) אנו נחליפה בתוכנת **א-ב** חדשה ומשוכללת (גירסה 4.10). אם ברשותך מעבד תמלילים אחר, פנה אלינו וקבל הצעתנו להחלפתו.

א-ב אופציות נוספות:
* **ניקוד** – ניקוד כל מילה על המסך, והדפסתה במדפסת.
* **סדר צילום** – תוכנית העברה מיוחדת של מסמכי **א-ב** לסדר צילום/דפוס.
* **התקשרות למערכת PROFS של יבמ.**
* **רב לשוניות** – שילוב 4 שפות בדיסקט אחד: אנגלית, עברית, צרפתית וספרדית או גרמנית.

א-ב הפתעות שבדרך...
בקרוב תצאנה מערכות נוספות לניהול משרד:
* תזכורות וניהול תיקי מעקב ממוחשבים
* שעון מעורר
* מאגר נתונים
* חייגן אוטומטי
* לוח פגישות ממוחשב

המבצע לתקופה מוגבלת בלבד!

וחכל ברמה מעולה מבית היוצר של **א-ב**!

* המחירים אינם כוללים מע"מ והדרכה
* הבונוסים מתייחסים לרכישה בלבד

פיתוח ושיווק: **גרינברג מהנדסים** ת.ד. 50248 ת"א **03־656141-3**

א-ב מעבד התמלילים המוביל.

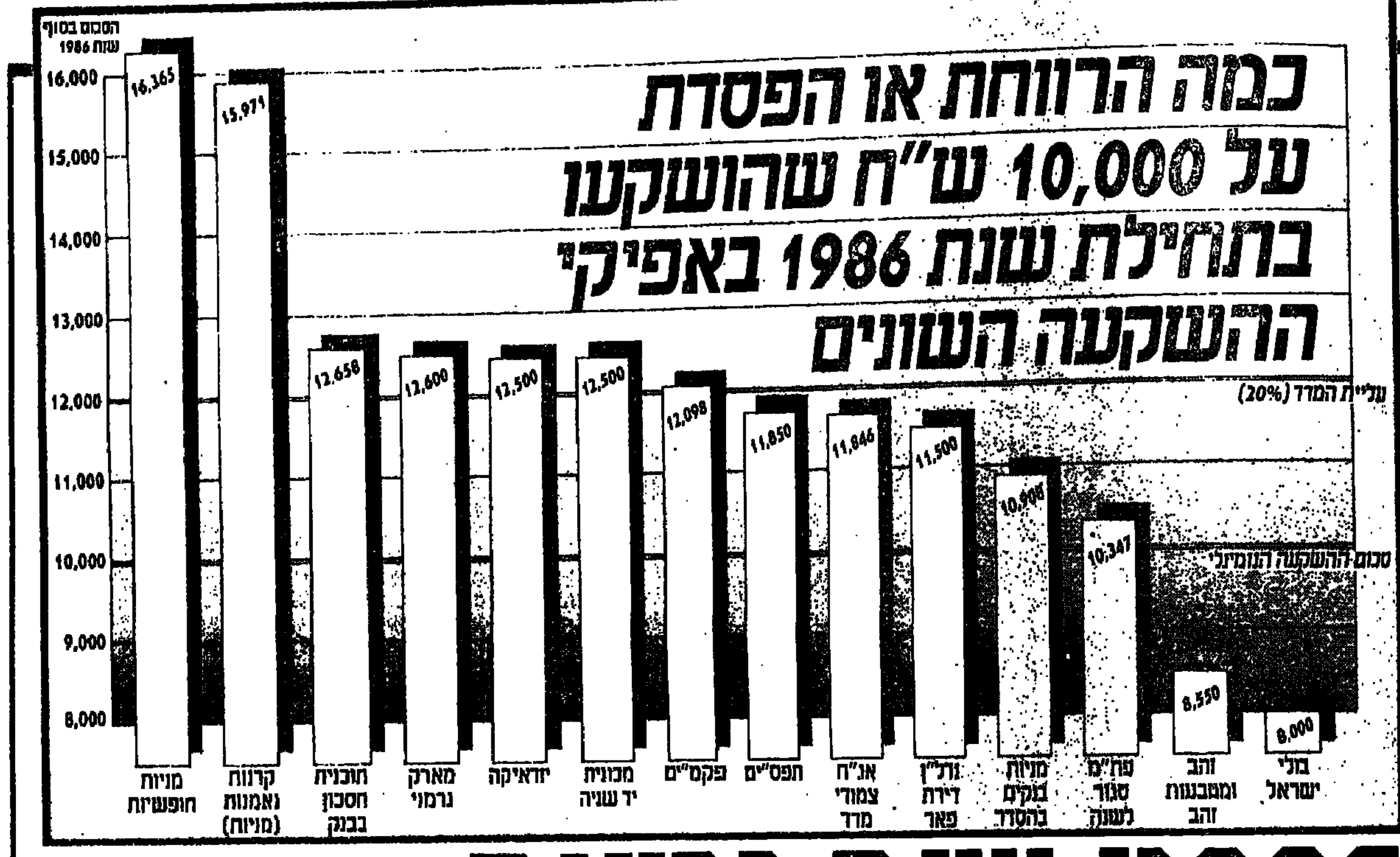

1986: שנה גרועה במרבית אפיקי ההשקעות

מאת
דב גנחובסקי ובני ברק

ההרגשה שהיתה בשנה האחרונה כי „אין במה להשקיע", התבררה כנכונה ◻ רק השקעה במניות חופשיות ובקרנות נאמנות המיתמחות במניות נתנה בשנת 1986 תשואה ריאלית חיובית של ממש (33–35 אחוז). אולם זאת במחיר של סיכון גבוה. שכן מי שהשקיע למשל במניות „אפיק" הפסיד ריאלית 84 אחוז מכספו ◻ השקעות סולידיות כמו תוכנית חיסכון ופקדונות לזמן קצוב (פק"מ) נתנו תשואה ריאלית קטנה, ואילו השקעות באגרות חוב, מניות בנקים שבהסדר, תפ"סים, פת"מים, דולר שחור, נדל"ן, זהב ושאר מיני השקעות — לא הדביקו את האינפלציה שהיתה במשק וגרמו למשקיעים הפסדים ריאליים.

שנת 1986 לא האירה את פניה למשקיעים, שכן מרבית אפיקי ההשקעה שעמדו לרשותם בארץ לא הדביקו את האינפלציה, והם לא הצליחו לשמור על ערך כספם. תרמו לכך הקפאת שער החליפין של הדולר, האטה בקצב האינפלציה, וההתאמה האיטית של המערכות הפיננסיות והכלכליות למצב החדש שנוצר במשק לאחר הפעלת התוכנית הכלכלית של יולי 1985.

כדי להשוות בין ההשקעות השונות, לקחנו סכום של 10,000 ש"ח בתחילת שנת 1986, והשקענו אותו בשורה של השקעות מקובלות, החל ממניות, אגרות חוב, ומניות בנקים שבהסדר; דרך תפ"סים ופק"מים, זהב, מטבע חוץ, תוכניות חיסכון בבנקים, ופת"מים; ועד למכוניות נדל"ן, זהב ובולי ישראל.

מאחר והאינפלציה בשנת 1986 הסתכמה בכ־20 אחוז, הרי שכל השקעה שתותיר בידינו בסוף שנת 1986 סכום של 12,000 ש"ח שמרה על ערכה הריאלי. במילים אחרות לא הרווחנו ולא הפסדנו דבר – רק שמרנו על ערך הכסף. השקעה שתותיר בידינו פחות מ־12,000 ש"ח, גרמה לנו הפסדים ריאליים. השקעה שתותיר בידינו בסוף 1986 יותר מ־12,000 ש"ח, גרמה לנו רווחים ריאליים.

הפסדים ריאליים

כפי שניתן לראות מהשרטוט למעלה, מרבית ההשקעות לא הצליחו לעבור בשנת 1986 את גבול 20 האחוז (12,000 ש"ח), ולמשקיעים בהן נגרמו הפסדים ריאליים. רק במניות חופשיות ובקרנות נאמנות המתמחות במניות הצליחו המשקיעים להרוויח רווחים ריאליים גבוהים – אולם זאת תוך נטילת סיכונים גבוהים, שכן לא כל המניות עלו במשך השנה, והיו מניות (אומנם לא רבות) שירדו ירידות תלולות.

מכאן שההרגשה שרווחה בקרב רבים, כי „אין במה להשקיע", היתה נכונה ובמרבית סוגי ההשקעות נגרמו למשקיעים במהלך שנת 1986 הפסדים ריאליים.

להלן פירוט התוצאות שהתקבלו מהשקעות 10,000 ש"ח בתחילת שנת 1986 בשורה של השקעות פיננסיות ואחרות:

דולר שחור: מי שרכש בתחילת שנת 1986 דולרים שחורים ב־10,000 ש"ח, קיבל תמורתם 6,060 דולר, לפי שער של 1.65. בשבוע שעבר ניתן היה למכור את אותם דולרים ב־9,211 ש"ח בלבד (לפי 1.52 ש"ח לדולר). מכאן שההפסד הנומינלי הסתכם ב־7.89 אחוז, וההפסד הריאלי (כשמחשב בעליית מדד של 20 אחוז) הסתכם ב־23 אחוזים!

מניות: רק מי שהעז והשקיע במניות, למרות הסיכון שהיה כרוך בכך, הצליח להשיג רווחים ריאליים רציניים.

השקעה ממוצעת בשוק המניות (לפי עליית מדד המניות הכללי, נכון ליום 23 לחודש דצמבר) נתנה למשקיע תשואה של 24.48 אחוז (הוא מקבל על אותם 10,000 שקל 12,458 שקל), כלומר רווח ריאלי של 3.8 אחוזים. מי שמוכן היה להסתכן ולהשקיע רק במניות חופשיות (ללא מניות בנקים בהסדר) הרויח 63.65 אחוזים על תיק ההשקעות הממוצע שלו (הוא מקבל 16,365 שקל), או במונחים של רווח ריאלי 36 אחוז.

רווח של 775%

מי שהעדיף להשקיע רק במניות ההסדר הבנקאיות עשה עסק רע. הוא הרויח רק 9.08 אחוזים (הוא יקבל 10,908 שקל) וכמונחים ריאליים השקעתו נשחקה ב־9.1 אחוזים.

כמובן שמדובר בממוצעים. אם נתמול מזלך ורכשת בתחילת השנה את מניות „קונסורציום" בנות 0.5 שקלים, ערך השקעתך גדל פי 10.5, כלומר על אותם 10,000 שקלים תקבל בסוף השנה 105,000 שקלים. זהו רווח ריאלי של 775 אחוז. אולם מי שהשקיע במניות של „אפיק" בנות 5 שקלים, הפסיד מערך השקעתו 56 אחוז במונחים נומינליים, או 63 אחוז במונחים ריאליים. כלומר על אותם 10,000 שקל של תחילת השנה הוא יקבל בסוף השנה רק 4,400 שקל. (מניות „אפיק" שייכות לחברה שבעלי השליטה בה הם חני בליר ויורי מלנס, שני ברוקרים שנמלטו מהארץ).

פנינו לאחד הבנקים הגדולים וביקשנו לחשב עבורנו מה עלה בגורלם של 10,000 שקלים שהושקעו בתחילת השנה באפיקים שונים. ותוצאות שלהלן, והוצאות מלוות מרגינות:

תפ"ס: מי שהשקיע בתחילת השנה סכום של 10,000 שקל בתעודות הפקדון הסחירות הנקראות תפ"ס, שעליהן הוא מקבל ריבית יומית, מקבל בסוף השנה סכום של 11,850 שקל, כלומר רווח של 18.5 אחוז. במונחים ריאליים זהו הפסד של 1.25 אחוז.

פק"מ: מי שהשקיע אותו סכום בפק"מ, כלומר סגר אותו אחת לחודש, לתקופה של חודש, מקבל בימים אלה סכום של 12,098 שקל, כלומר רווח נומינלי של קרוב ל־21 אחוז. כאן יש למשקיע רווח ריאלי זעיר של 0.81 אחוז.

יש קרנות ויש קרנות

קרנות נאמנות: קשה לקבוע כאן מסמרות, שכן תלוי באיזו קרן השקעת את כספך. אולם בדיקה לגבי שלוש קרנות, אחת המתמחה במט"ח, השניה קרן מניות, והשלישית קרן נזילה, המיועדת להשקעות קצרות מועד, מצביעה על כך שרק קרן המניות היתה בבחינת השקעה טובה. באותה קרן מניות תקבל לאחר שנה 15,971 שקל, כלומר רווח נומינלי של 59.71 אחוז או במונחים ריאליים 33 אחוז.

מי שהשקיע בקרן שהתמחתה בהשקעות במט"ח מקבל 10,906 שקל רווח נומינלי של קצת יותר מ־9 אחוזים, אך יחסית לעליית המדד זהו הפסד ריאלי של 9.11 אחוזים.

מי שהשקיע בקרן נזילה, מקבל בסוף השנה 11,846 שקלים, כלומר רווח נומינלי של 18.46 אחוז או הפסד ריאלי של 1.28 אחוזים.

אגרות חוב: אם העדפת להשקיע בעצמך באגרות חוב ממשלתיות הנסחרות בבורסה הרווחת נומינלית על השקעה ממוצעת בכל סוגי אגרות החוב צמודות המדד 18.46 אחוז. במלים אחרות, צמודי המדד לא הדביקו את עליית המדד והמשקיע הפסיד. גם כאן 1.28 אחוז משווי השקעתו במונחים ריאליים.

רע ומר היה גורלו של מי שהשקיע באגרות חוב דולריות. לזה נגרם גם הפסד נומינלי. מי שהשקיע 10,000 שקל בראשית השנה, מקבל עתה רק 9,576 שקל, כלומר הפסד נומינלי של 4.24 אחוזים, או הפסד ריאלי של 20 אחוז.

פת"מים: אם השקעת את כספך בפת"מ סגור

(המשך בעמוד 10)

הכי משתלם בעיר!

וידאו
הזדמנות! כמות מוגבלת מתצוגה במחירי חיסול

שרפ	VC9300	1390 "
היטצ'י	VT 11	1590 "
שרפ	VC 583	1490 "
שניידר	SVC25	1570 "

מבחר של JVC, נשיונל, סאניו, פישר, נורמנדה ועוד.

טלויזיות
מבחר טלויזיות בכל הגדלים ממיטב החברות: סוני, דזו, גרץ, נורמנדה, גרונדיג, פילוט, נשיונל, סאניו ועוד.
החל מ־860 ש"ח
מבצע!
דדיו טייפים ניידים החל מ־229 ש"ח
עם רמקולים מתפרקים

סטריאו
ממיטב החברות בחלקים ומשולבות
סוני, JVC, סאניו, פיוניר, פישר, טכניקס ועוד.
החל מ־590 ש"ח (כולל רמקולים)
חדש - פטיפוני דיסק לייזר החל מ 860 ש"ח
מחירי המבצע כוללים מע"מ לתשלום מזומן בלבד
התשלומים לבעלי כרטיס אשראי ויזה וישראכרט

רוניטון אלקטרוניקה בע"מ פתוח ברציפות במשך כל השבוע
המרכז הארצי לוידאו, סטריאו וטלויזיה דרך ב"ת 5 ת"א

לאופנת "טרנס ספורט" לרפי ורחל
מחזיקים לכם אצבעות...
אופיר כהן
שגיב נכסים ובנין בע"מ
בונים דירות איכות בבנייני פאר בחולון - בנווה רמז.
המשרד: שנקר 47, חולון, ק"א.

לאופנת "טרנס ספורט"
ברכות חמות מקרב לב ואיחולי הצלחה
מתפרת "לינוי" וצוות העובדים.

למשפחת יפרח
צרור ברכות ואיחולי הצלחה! אתכם לכל אורך הדרך....
ידידכם,
ברורמן אבי
זמיר - סוכנות לביטוח בע"מ.

לאופנת "טרנס ספורט"
הרבה הצלחה ושגשוג!
מקור המתנות
קשרו יחזקאל
יבוא, שיווק והפצת כלי בית ומטבח.
רח' ז'בוטינסקי 10, רמלה. טל. 08-235761.

אופנה מטריפה פורצת לשוק:
TRANSPORT
אופנה צעירה, לגברים שבחבורה!
רח' סמטת השוק 3, ת"א. טל. 03-823264
לכל מברכינו - תודה מקרב לב!

ברכותינו לפתיחת בית-האופנה "טרנס ספורט"
עלו והצליחו!
נאות טופז בע"מ
בונים קוטג'ים, דירות גן ופנטהאוזים.
03-5520942, 5523305, 5515374.

לאופנת "טרנס ספורט"
הרבה הרבה ברכות!
HOBBY
דרך יפו-ת"א 44, טל. 03-839822.

לאופנת "טרנס ספורט"
שפע ברכות לרגל הפתיחה
אופנת "בני לנד"
רח' מרחביה 9, ת"א טל. 03-837318.

לאופנת "טרנס ספורט"
ברכותינו החמות להצלחה.
אופנת גלוב
נציגים בלעדיים ויבואנים של
SWISS VOILE
ת"א, השוק 3, טל. 839833

לאופנת "טרנס ספורט"
מירב האיחולים!
COMEBACK
קאמבק סינגל בע"מ
תל-אביב 14, כפר המדינה, ת"א.
טל. 03-216757.

לאופנת "טרנס ספורט"
אתכם בשמחתכם.
"סביליה טכסטיל" בע"מ
סמטת בית הבד 5, ת"א. טל. 03-858971.

לאופנת "טרנס ספורט"
עלו והצליחו!
"נעלי רון"
רח' שלי ציון 22, יפו.
טל. 03-834653.

לאופנת "טרנס ספורט"
ברכותינו הכנות להצלחה
ליז
יבוא, ייצור ושווק כל סוגי חוטי תפירה
חקישון 40, ת"א. טל. 03-821962.

לאופנת "טרנס ספורט"
ברכות מכל הלב.
אופנת "גיא ברזילי"
רח' יצחק הלוי 1, חולון. טל. 03-884671.

לאופנת "טרנס ספורט"
זר ברכות והצלחה!
רח' המשביר 17, ת"א.

לאופנת "טרנס ספורט"
שפע ברכות!
"השקמי" אופנה
רח' רמב"ם 13, ק"ב, ת"א.

לאופנת "טרנס ספורט"
שאו ברכה!
טריק בע"מ
בית אופנה לילדים ונוער
רח' יצחק אלחנן 18, ת"א.
טל. 03-650606.

לאופנת "טרנס ספורט"
עלו והצליחו!
מ.ת.ל.
מתקני תצוגה לחנויות
המפעל: רח' צ'לנוב 44, ת"א
חנות המפעל: רח' אבן-גבירול 20, ת"א.
טל. 03-380246.

בס"ד
לאופנת "טרנס ספורט"
יישר כחו!!
ש. בוטמן
יבוא טקסטיל
מרכולת 11, תל-אביב.
טל. 03-823856, 812576.

לידידינו - משפחת יפרח,
אתכם ב"טרנס" החדש!
צמות פרישה
אבי ולף
טל. 03-222637

לאופנת "טרנס ספורט"
אלפי ברכות!
ד. אקהאוז
אביזרים לתעשיית הטכסטיל והעור.
רח' זבולון 10, ת"א.
טל. 03-823234.

לאופנת "טרנס ספורט"
כח לחי! עלו והצליחו!
"אופנת פולי"
רח' רוטשילד 27, בת-ים.
טל. 03-879719.

לאופנת "טרנס ספורט"
שגשוג והצלחה!
"מאמר"
מכבסה ומצבעה
רח' הוגוביץ 7, ת"א.
טל. 03-384514.

לאופנת "טרנס ספורט"
מיטב הברכות!
"דפוס המרכז"
בלפור 12, רמלה
טל. 08-221436.

ניסים התעקש על הרפורמה במס - למרות אזהרות יועציו

התכנית הכלכלית של שר האוצר, משה נסים, הכוללת קיצוצים בתקציב, רפורמה בשוק הכספים וההון, ליברציה מסויימת בתחום מטבע-החוץ וצמצום מעורבות הממשלה במשק, היתה יכולה לעבור בשקט ולזכות בתמיכה רחבה ביותר, אלמלא הרפורמה במסים שהוצעה ביחד עם התכנית הכלכלית. שכן רפורמה זו היא ש„הקפיצה" את מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, עוררה את חמת האיגודים המקצועיים, גיבשה חזית אחידה של נכי צה"ל וראשי ערי פיתוח נגד התכנית, וגררה את ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים חברפלד, להגדרה כי „משה נסים הוא שר האוצר המסוכן ביותר לחברה הישראלית מאז המהפך של 1977".

משה נסים

בכירים באוצר מתחו בימים האחרונים בקורת חריפה על דרך הכנת הרפורמה במסים ועל הלהיטות של שר האוצר להציגה לפרטיה במסגרת התכנית הכלכלית החדשה. לדבריהם כל שאר חלקי התכנית הוכנו תוך שיתוף עם בנק ישראל, ותוך עבודת מטה ממושכת, ואילו העבודה על הרפורמה במסים החלה בשלב מאוחר מדי.

„בשביל פרוייקט כזה גדול צריך הרבה זמן להכנות ולבדיקת כל ההשלכות – ואילו באוצר החלו לעבוד על התכנית בהילוך גבוה רק לפני מספר שבועות", אומרים אותם בכירים.

פרופ' מיכאל ברונו

במשרדים הכלכליים טוענים כי גם נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, יעץ לשר האוצר שלא למהר עם הרפורמה במסים. לדבריהם כבר בשלבים הראשונים של הדיונים בין האוצר לבנק ישראל, „הריח" נגיד בנק ישראל כי צפוייה התנגדות חריפה לרפורמה במס, והוא יעץ לשר להציג רק את עקרונות הרפורמה, ולהשאיר את עיבוד פרטי הפרטים לוועדות מקצועיות.

נסים דחה, לפי דיווחים אלה, את הצעתו של הנגיד והתעקש להציג את הרפורמה במסים כבר עתה, מחשש כי דיונים בוועדות יעכבו את הפעלתה מעבר ל-1 באפריל, מועד הפעלת התקציב החדש.

(צבי זינגר)

איך נולד הרעיון לפגוע בנכי צה"ל?

אחד הסעיפים המרגיזים ביותר בהצעת הרפורמה במסים של האוצר, היה הסעיף שקבע כי יבוטלו כל הפטורים ממס הניתנים כיום לאלמנות מלחמה ולנכי צה"ל.

היו שהאשימו את האוצר בחוסר רגישות. אחרים הציעו לערוך הפגנה של נכי צה"ל מול משכן הכנסת. היו אף שקראו לשר האוצר להתפטר.

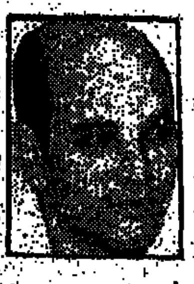
אהרון פוגל

אהרון פוגל, הממונה על התקציבים באוצר, שהופיע בשבוע שעבר ביום עיון של אוניברסיטת תל-אביב, ניסה להסביר כי ביטול כל הפטורים, ללא הבחנה, היה „תרגיל" טקטי מתוחכם, ולא חס וחלילה רצון רע של אנשי האוצר... לדבריו, במשרד האוצר חשבו בתחילה לבטל רק חלק מהפטורים הנהוגים במשק. אולם מאחר שהם ידעו שביטול חלק מהפטורים יזמין לחצים מכל מיני קבוצות לחץ פוליטיות, שאף אחד לא יצליח להתמודד איתן, החליטו לבטל את כל הפטורים, ולפצות בעקיפין (באמצעות קיצבאות גדולות יותר, למשל) את אלה שמגיע להם.

זה מה שנקרא „הגיון כלכלי".

(מוטי זפט)

עסקים ואנשים

ההסתדרות גם בעד וגם נגד מס על ריווחי הון בבורסה...

ראשי חברת העובדים והמפעלים ההסתדרותיים כינסו בשבוע שעבר מסיבת עתונאים, כדי להביע את התנגדותם לתכנית הכלכלית של האוצר.

במהלך מסיבת העתונאים נשאלו ראשי חברת העובדים לדעתם על הצעתו של מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, להטיל מס על הבורסה.

מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, מיהר והודיע חד משמעית: „אני בעד".

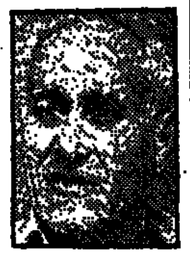

ישעיהו גביש · פרופ' איתן ברגלס

עמיתיו למסיבת העתונאים, מזכיר חברת העובדים – דני רוזוליו; יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים – פרופ' איתן ברגלס; ויו"ר מועצת המנהלים של „כור" – ארנון גפני, לא נראו נלהבים מהודעתו של גביש, אולם נמנעו מתגובה.

כשניתנה זכות הדיבור לפרופ' איתן ברגלס, הוא ניסח בתמרון מפותל למתן את דבריו של גביש: „יש מקום – עקרונית – למס על ריווחי הון, אבל לא עכשיו... קודם צריך לתת לשוק ההון להתפתח ולגדול, ורק אחר כך לחשוב על מסים."

(עידו טל)

הפיחות – ופדיון מניות הבנקים

רבים סבורים כי הממשלה נמנעת כיום מביצוע פיחות, למרות שהמדד עולה מדי חודש ב-1 – 3 אחוזים, בכוונה כדי לשחוק את ערכן של מניות הבנקים שבידי הציבור, שהן כידוע צמודות לדולר. שכן, על ידי הקפאת שער הדולר תחסוך הממשלה לעצמה, בעת פדיון המניות באוקטובר-נובמבר הקרובים, סכום של מאות מיליוני שקלים.

משנשאלו על כך כלכלנים מהאקדמיה ומהאוצר, שהשתתפו ביום עיון על התכנית הכלכלית, הם שללו אפשרות כזו מכל וכל.

פרופ' אסף רזין

פרופ' אסף רזין, מאוניברסיטת תל אביב, אמר כי יהיה זה שיגעון מצד הממשלה להקפיא את שער המטבע עד נובמבר הבא, שכן הדבר יביא לחוסר יציבות חריף במשק כולו.

אהרון פוגל, הממונה על התקציבים באוצר, קבע כי רעיון הקפאת שער החליפין עד לאחר פדיון מניות הבנקים אינו הגיוני. שכן, למחרת פדיון מניות הבנקים יהיו צפויות כה חזקות לפיחות, שכל שוק ההון יתמוטט.

(מוטי זפט)

מבקר פנימי טוב: חרש, שתקן וקטן...

נפתלי בלומנטל, יו"ר קונצרן „כור" לשעבר, וכיום מבקר ההסתדרות, יצא באחרונה בהתקפה חריפה על טיב הדו"חות הכספיים של חברות ועסקים ועל רמת הביקורת הפנימית. לדבריו, „מצב הדיווחים הכלכליים של פירמות בישראל הוא אחד המפגרים בעולם, בכל מה שקשור לאמינות ולעידכון".

נפתלי בלומנטל

בלומנטל ציין בלעג כי ההנהלות דורשות היום ממבקר פנימי טוב שיהיה „חרש, שתקן וקטן..." כתוצאה מכך המידע הפיננסי הנמסר לציבור ולשלטונות הוא לעתים קרובות מעוות, ואף גובל בפלילים.

הפתרון: תיקון מיידי של חוק החברות בכל הקשור לנושאי האחריות והבקרה.

(עידו טל)

מינויים...מינויים

□ רות לובנטל, המשמשת כיועצת הכלכלית של משרד האוצר, מאז 1982, מונתה לתפקיד סמנכ"ל כלכלה במשרד האוצר.

□ ד"ר רם עופר (41), מרצה בכיר בפקולטה לניהול של אוניברסיטת תל-אביב, צורף כנציג ציבור למועצת המנהלים של „לאומי–פיא", החברה לניהול קרנות נאמנות של בנק לאומי.

צבי ברק (37), מונה לתפקיד מנכ"ל המחלקה לכספים בסוכנות היהודית, במקומו של ד"ר שמעון רביה, העובר לתפקיד מנהל הפעולות בחברת העובדים. ברק, מוסמך האוניברסיטה העברית במינהל עסקים, שימש עד לאחרונה כראש אגף התקציבים בסוכנות.

צבי ברק

□ שי ליפשיץ (53), מונה לתפקיד עוזר ראש אגף הסחר ברשת „הקראום". ליפשיץ, בוגר כלכלה ומינהל עסקים, ניהל עד לאחרונה את המחלקה הכלכלית של „הקראום".

□ אלכס אשין ורות גולן, מונו כמנהלי אגף השיווק של חברת „מול קבוצ" העוסקת בהפצת תכניות המינויים של מפעל הפיס. השניים עבדו עד כה במערכת השיווק של „ה.א.ל." המנפיקה את כרטיסי האשראי של „ויזה" בארץ.

□ עוזי גבלי (39), מונה לתפקיד מנהל הרכש והלוגיסטיקה בחברת „לוז – תעשיות", העוסקת בהפקת חשמל מאנרגיה סולרית.

□ צבי ברג (40), מונה לסמנכ"ל ומ"מ מנכ"ל ב„רהיטי ברג".

□ עמיקם שפירא (38), שעמד בראש צוות ההקמה של חברת „הקשרת" ההסתדרותית, סיים את תפקידו ופרש לעסקים פרטיים במסגרת חברת „שפירא – שירותי תקשורת" שהוקמה על ידו.

תנועות ושינויים במשק

מנכ"ל חדש ל„רגיס"

עוזי דווידזון (52), מונה לתפקיד מנכ"ל חברת „רגיס" העוסקת ביבוא והשכרת ציוד לתעשיה, עבודות עפר וכבישים, ומעסיקה 70 עובדים.

עוזי דווידזון

דווידזון, מוסמך הטכניון להנדסת מכונות והנדסה תעשייתית, שימש בעבר בתפקידי ניהול בכירים ב„מבשלת שיכר לאומית", „להבי ישקר" ולאחרונה בתפקיד מנכ"ל „אורדן – פיתוח וייצור הנדסי".

מנכ"לים משותפים לפלתורס

יוסף רובין (43) ויצחק שגיב (41), מונו כמנכ"לים משותפים של סוכנות „פלתורס-ביטוח". רובין, בוגר האוניברסיטה העברית במשפטים מילא בעבר תפקידים של מנהל מחלקת תביעות ומנהל „פול" ביטוחי המכוניות של החברה. שגיב מילא אף הוא שורה של תפקידים בכירים בחברה.

יצחק שגיב · יוסף רובין

ב„פלתורס-ביטוח" מועסקים 70 עובדים ומחזור עסקיה מגיע לכ-40 מיליון דולר בשנה.

שינויים בצמרת „ידע"

פרופ' דוד מירלמן, מהמחלקה לביוכימיה במכון ויצמן למדע, מונה לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת „ידע למחקר ופיתוח" שליד מכון ויצמן. החברה עוסקת בקידום היישום המסחרי של תוצאות המחקרים הנערכים במכון ויצמן.

פרופ' דוד מירלמן · עו"ד יצחק וולברג

עו"ד יצחק וולברג, מונה לתפקיד מנכ"ל החברה וכחבר מועצת המנהלים שלה.

נשיאות חדשה [illegible]

[illegible]

זה לא אחד באפריל!

ליסינג עד 60 תשלומים ללא ערבות בנקאית!

לחברת "אלרן מחשבים" מהמובילות בתחומה בישראל שתי הצעות מדהימות עבורך... והתשלום החל מה-2 באפריל.

1 IBM-PC/XT/AT +תוכנת"אלרן"

קח עכשיו מחשב IBM-PC/XT/AT כולל דיסק 30MB עם תוכנת "אלרן" הידועה להנה"ח ושכר עבודה במחיר מיוחד של $3,500 והתחל לשלם רק מה-2 באפריל 1987. בנוסף עומדת לרשותך, כמובן, אפשרות ל-36-60 תשלומים ללא ערבות בנקאית!
לרואי חשבון, תוכנת "אלרן" מטפלת בסעיף 3ט' ובסעיף 19.

2 TRADE-IN לרב משתמשים"

אם יש לך כבר מחשב ואתה רוצה להרחיב את המערכת אבל אתה "תקוע" עם הסדר ליסינג, יש לנו פתרון עבורך: תן את המחשב הישן שברשותך וקח מערכת מחשב רבת משתמשים עם 3 תחנות עבודה ותוכנת "אלרן" לניהול עסקי (הנה"ח, מלאי ושכר עבודה) ב-36 תשלומים של $710 ללא ערבות בנקאית! את הליסינג הישן שלך אנו כבר נדאג לפרוע.
*(כפוף לתנאי החברה)

ב"אלרן מחשבים" תמצא מגוון תוכנות עסקיות:
★ הנה"ח מינהלית או פיננסית.
★ ניהול מלאי.
★ שיווק ורכש.
★ ניהול מוסכים.
★ ניהול מושבים.
★ משכורות ושכר עבודה.
★ תוכנת שירות.

רק חברה מבוססת וותיקה כמו "אלרן מחשבים" יכולה להציע לך הצעה שכזו.
ל"אלרן מחשבים" למעלה מ-700 התקנות אצל לקוחותיה המרוצים ביניהם: כימיקלים בישראל, תמנע, חרסית, בית הטקסטיל, סאדאב, מיחמית ועוד.

אלרן מחשבים בע"מ
elran computers ltd.
רח' בצלאל 8 רמת-גן טל. 7517828; 7517819; 03-7511893
* המבצע מוגבל עד גמר המלאי.

חג צבעוני שמח!

"אלרן מחשבים" יוצאת במבצע מיוחד לנוער ולמשפחה בחג חנוכה!

"דמי חנוכה" במתנה!
★ ספרות מקצועית
★ 3 דיסקטים
• עברית
• משחקים
• הכרת ה-PC

המחשב היפני המעולה MEDIA PC/XT
התואם הטוב ביותר בשוק (זאת עובדה!)
מסך גרפי צבעוני מלא, 16 צבעים

1842 ש"ח בלבד (במזומן, לא כולל מע"מ)
אפשרות ל-36 תשלומים ללא ערבות בנקאית

מערכת Media P.C/X.T כוללת:
• טורבו 256K (הרחבה ל-640K).
• 2 כוננים יפניים.
• כרטיס קולור גראפי או הרקולס.
• מסך צבעוני.
• מקלדת.

אלרן מחשבים בע"מ
רח' בצלאל 8 רמת-גן טל. 7517828; 7517819; 03-7511893.
* המבצע מוגבל עד גמר המלאי.

מי ירוויח ומי יפסיד מהרפורמה בשוק ההון

הסערה הציבורית והוויכוחים סביב הרפורמות המוצעות במסים, דחקו לקרן זווית את הדיון ברפורמה בשוק ההון והכספים, והגבירו לכן את סכנייה להתקבל... □ צפוייה הוזלה של האשראי השקלי, ובמקביל התייקרות של האשראי במטבע חוץ □ הקטנת מעורבותה של הממשלה בשוק ההון, תאפשר לחברות לגייס כספים לזמן בינוני וארוך בריבית נמוכה יותר

מאת **גדעון עשת**

התוכנית הכלכלית שהוגשה לממשלה על-ידי שר האוצר, כוללת שתי רפורמות מתוכננות ומשמעותיות ביותר לעתיד המשק: רפורמה במסים ורפורמה בשוק ההון. אולם בעוד שהרפורמה במסים, הנוגעת לכיסו של כל אחד מאיתנו, גרמה לסערה ציבורית ולוויכוחים חריפים בין המצדדים בה לבין השוללים אותה, הרי שהדיון ברפורמה המוצעת בשוק הכספים וההון נדחק לקרן זווית.

אחת השאלות החשובות ביותר במסגרת הרפורמה בשוק ההון, שלא זכתה לטיפול ציבורי מאז פורסמו תכניות האוצר, היא השאלה מה יקרה לריבית במשק. התעלה או תרד? רק שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, טרח בישיבת הממשלה להתייחס להצעות ש"בושלו" בבנק ישראל ובמשרד האוצר.

באופן טבעי חושש שרון ל"קליינטים" שלו ולכן דרש כי חלקים מסוימים מהרפורמה המוצעת לא יחולו על התעשיה. כך למשל דרש שר התעשיה כי ההיטל המוצע של 3% על יבוא מט"ח לא יחול על אשראי מכוון ליצוא ולא על אשראי ספקים שמקורו בחוץ לארץ.

שאר השרים העדיפו להתעסק ברפורמה במיסוי ובקיצוצי התקציב, והדבר מבטיח כי יחסית להצעות אחרות, דרכן של הרפורמה המוניטארית והרפורמה בשוק ההון, תצהיה קלה.

ריבית גבוהה מדי

סה"כ האשראי במשק מסתכם כיום בכ-30 מיליארד שקל. האשראי השקלי החופשי נושא היום ריבית נומינלית של כ-4% לחודש (ריבית ריאלית של 35 – 36 אחוז בשנה.) והוא מקיף כ-5 מיליארד שקל. יש אשראי שקלי צמוד מדד בריבית של כ-11% לשנה. ישראלים יכולים לקחת אשראי צמוד מט"ח בבנקים, אך הריבית כיום היא בסביבות 30% לשנה. מאידך האשראי במט"ח לספקים, האשראי הפיננסי מחו"ל והאשראי המכוון ניתנים היום בריבית של 2 – 9 אחוזים לשנה.

פערי הריבית הגדולים במשק נובעים מכך שהסדרים הקיימים היום מצמצמים מאוד את יכולתה של המדיניות המוניטארית. למעשה פועלת המדיניות על האשראי השקלי בלבד, כלומר על פחות מחמישית מכלל האשראי.

אומר על כך ויקטור מדינה, מנהל המחלקה המוניטארית בבנק ישראל: "התחום המצומצם בו יכולה המדיניות המוניטארית לפעול מחייב אותה לפעול במימדים גדולים יחסית. אחת הסיבות לריבית הגבוהה על האשראי השקלי היא הבסיס הצר שעליו אפשר לפעול אם וכאשר מתעורר הצורך. [illegible] בחודש אוקטובר [illegible] האשראי [illegible] בנק ישראל להעלות את [illegible] את הריבית רק על האשראי השקלי החופשי התוצאה היתה שנאלצו להעלות את הריבית הזו במידה ניכרת – שליש אחוז לחודש. אם ירחיבו את בסיס האשראי אפשר יהיה לפעול בגדלי ריבית יותר קטנים.

גיוס הון במחיר מופקע

במקביל להיטל על אשראי במטבע חוץ מתכוון בנק ישראל להגדיל את תקרות האשראי במטבע זר. הרעיון העקרוני הוא כי לבסוף, אחרי שההיטל יופעל והתוצאות יורגשו, אפשר יהיה לבטל כליל את התקרות האלה.

כדי להבין במה מדובר אפשר לקחת כדוגמה את ההנפקה של "כור". הקונצרן ההסתדרותי ביקש לפני כמה חודשים לגייס כסף. הריבית הגבוהה בארץ, כמו גם שליטת הממשלה על שוק ההון, הביאו את "כור" לבקש מהאוצר אישור להנפקת אגרות חוב בארצות הברית. האישור ניתן והכסף הגיע ארצה. אך באיזה מחיר? משהו סביב 12% לשנה. זהו מחיר גבוה שכולו נובע מעיוותי השוק המקומי. כל בנק ישראלי, לבטח בנק הפועלים אליו קשור "כור", היה מצליח לגייס את אותו כסף בשוק העולמי בריבית של 8% – 9.

במילים אחרות: עיוותי שוק ההון המקומי הביאו לגיוס הון בחו"ל במחיר מופקע מבחינת המשק הלאומי.

לדעת אנשי בנק ישראל פתיחת שוק ההון תאפשר לגייס כסף במחיר נמוך מהמקובל היום. ההיטל בא למנוע את הצפת המשק כפי שהיה בשנת 1977. אז, כתוצאה מהמהפך הכלכלי, גדל מאוד יבוא ההון ובסופו של דבר נאלץ בנק ישראל לקבוע היטל של 12% כדי למנוע הצפת המשק בכסף מחו"ל.

מה תהיה התוצאה של הצעדים המתוכננים:

• ההיטל ופתיחת התקרות לאשראי מחו"ל יגדילו את היקף המקורות הכספיים. ההיטל יאפשר לבנק ישראל להפחית את הריבית על האשראי השקלי במקביל להעלאת הריבית על האשראי במטבע חוץ.

• הקטנת גיוס ההון של הממשלה, המותנית בקיצוץ התקציב, תאפשר לפירמות ישראליות לגייס כסף לזמן בינוני וארוך בריבית נמוכה יותר.

• יש ויכוח האם המיסוי בשוק ההון ישפיע על היקף החסכון כלומר על היקף ההצע של כספים בשוק ההון. בבנק ישראל משוכנעים כי שיעור החסכון לא ירד אל מעבר לשפל בו הוא מצוי עכשיו. ולכן הגדלת ההכנסה הפנויה תגדיל את הצע הכספים וכך השוק יוכל להוריד מחירים.

בכל מהלך מסוג זה יש מרוויחים ומפסידים. מחלקת המחקר של בנק ישראל ערכה מה שקרוי בדיקת רגישות. כלומר איך יושפעו ענפי משק שונים המחזיקים בסל אשראי, מהצעדים המוצעים. התוצאה: המהלך המוצע יביא להורדת הריבית הממוצעת בתעשיה, שרותים, חקלאות ובניה. המבחן הראה כי הריבית תהיה נמוכה יותר אצל הקבלנים ופחות מכל אצל התעשיינים.

וזהו, אכן, הכלל, לגבי השפעת הרפורמה על הריביות: ככל שמרכיב האשראי השקלי גדול יותר אצל הפירמה, כך הוא יהנה יותר מהרפורמה. מי שכל האשראי שלו הוא אשראי מכוון ליצוא, עלול להיפגע. יבואן שכל האשראי שלו הוא רק אשראי ספקים – יפגע. אולם יבואן כזה הרוויח הרבה במצב העכשווי. הוא מקבל מהספק שלו בחו"ל אשראי זול ומוכר בארץ באשראי השקלי היקר.

ניתן לבנות טווח אופקי של משתמשי אשראי שבקצהו האחד המפסידים יחסית, כמו היבואנים, ובקצהו השני המרוויחים יחסית, כמו ענפי השרותים, החקלאות והתעשיה.

היצואנים אינם כלולים ברשימה כי, ככל הנראה, לא יפגעו. לפי הבטחת האוצר ובנק ישראל היטל על אשראי מכוון יפוצה במקום אחר, כנראה על ידי הוזלה נוספת בעלות העבודה.

לחץ לעליית המחירים

כך נראים הדברים בבנק ישראל ובאוצר. יש המערערים על תחזית אופטימית זו. הביקורת העיקרית נוגעת להשפעה שתהיה למהלך על החסכון במשק. מיסוי הריבית, כמו גם ביטול ההטבות בקרנות ההשתלמות, יכולים להביא לירידה בשיעורי החסכון. במצב זה תיאלץ הממשלה למצוא מקורות כספיים למימון הגרעון. לממשלה יש שתי אפשרויות: להגדיל את החוב החיצוני או את החוב הפנימי. כל אחד מהצעדים האלה יכול להביא, בטווח הארוך יותר לעליה בשיעורי הריבית.

יש גם השפעה אחרת. ההיטל יביא לעליה בריבית על אשראי ספקים, למשל. קשה להניח כי היבואנים יוותרו בקלות על הרווח שהיה להם בנושא זה והם יכולים להגיב בעליית מחירים. עליית מחירים במשק יכולה להביא לעליה בריבית בניגוד לעמדת בנק ישראל.

אריאל שרון משוכנע כי זה מה שיקרה. לא רק הרפורמה בשוק ההון אלא גם הרפורמה במיסים, הוא אומר, תשפיע בכיוון זה. ביטול הנחת המס לעובדי משמרות, ביטול ההנחה ממס על ארוחות במפעלי התעשיה יחייבו מעסיקים לגלם את החזר את התוספת של העובדים כדי למנוע ירידה בשכר. [illegible] לחץ לעליות ומחירים ומכאן [illegible] מה יכול לצאת ההפסד המשק.

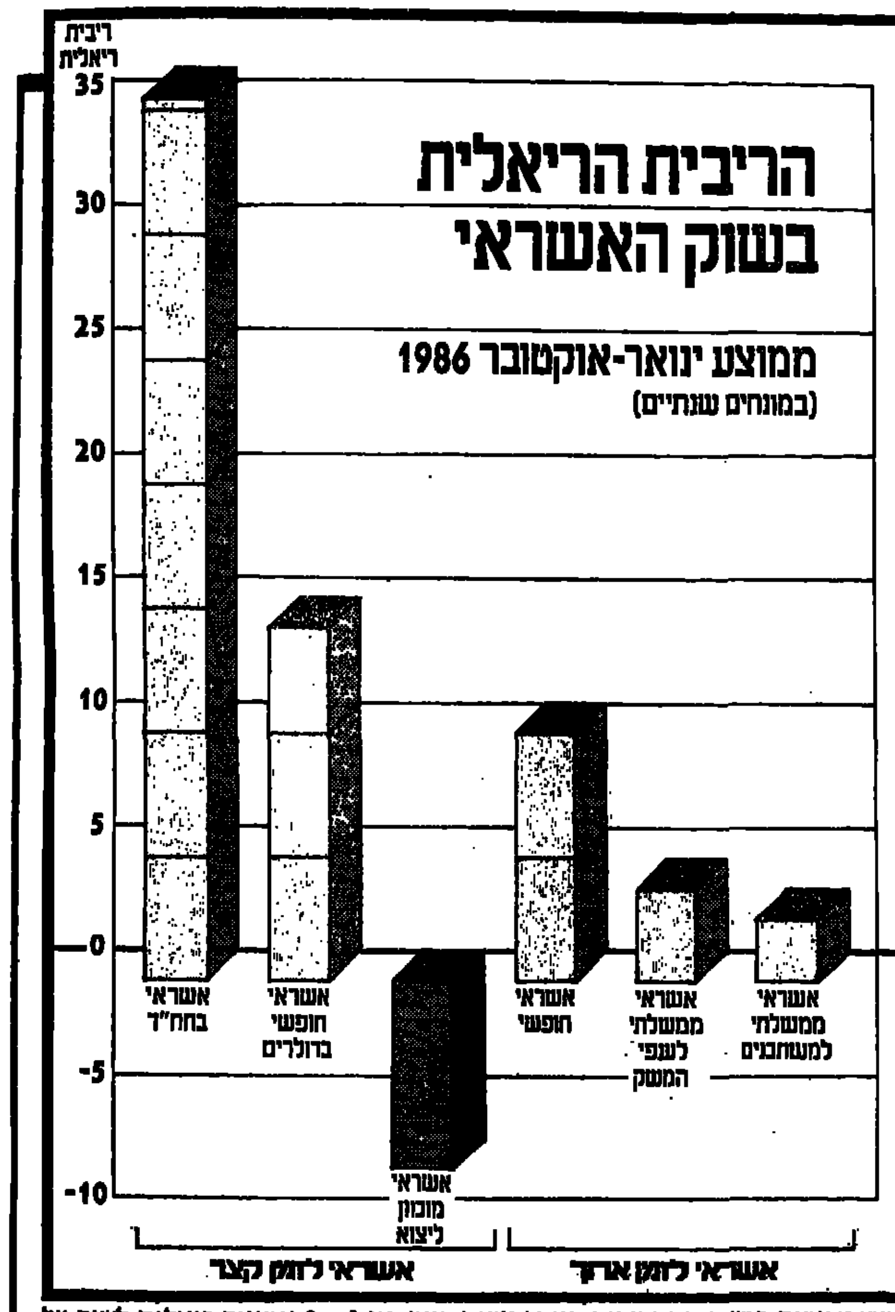

פערי הריבית במשק הם גבוהים ביותר ונעים כיום בין 2 – 9 אחוזים ריאליים לשנה על אשראי במט"ח לספקים, האשראי הפיננסי מחו"ל והאשראי המוכוון על-ידי הממשלה, ועד 35 – 36 אחוז ריאלית לשנה על האשראי השקלי החופשי (חח"ד) הניתן בריבית נומינלית חודשית של כ-4 אחוזים. הריבית על האשראי המכוון ליצוא היא אפילו שלילית.
אחת המטרות העיקריות של הרפורמה בשוק ההון היא להביא להקטנת פערים אלה ולהרחבת הבסיס עליו ניתן להפעיל מדיניות מוניטרית.

הרפורמה המוצעת בשוקי הכספים וההון

• היטל של 3% על כלל האשראי במטבע חוץ הניתן לתושבי ישראל. ההיטל יחול גם על האשראי שלוקחים הבנקים, וגם על ערבויות בנקאיות, עסקות ליסינג, אשראי ספקים, נכיון שטרות, סחר באגרות חוב וכל נושא אחר שיקבע נגיד בנק ישראל.
• לנגיד סמכות להעלות או להוריד את שיעור ההיטל בשני אחוזים.
• ההיטל לא יחול על קרן מכוון משלוחי יצוא, על הלוואות בעלים לתקופה של יותר מ-5 שנים, אשראי לספנות ולתעופה [illegible] אוטוסטרדה.
• שר האוצר משעה את סמכותו לאשר הנפקות של ניירות ערך [illegible] הסקטור הפרטי הלא פיננסי או הנפקות בערבות או אחריות הסקטור הפיננסי [illegible] עדיין בעינה אישור השר.
• [illegible]
• [illegible]

הרפורמה במס – הצעה אלטרנטיבית

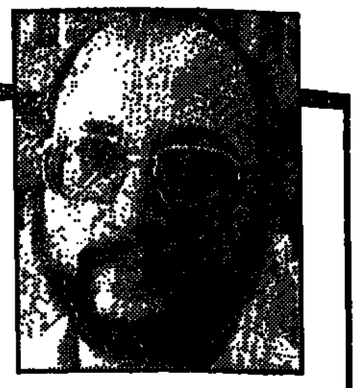

מאת
פרופ' אפרים צדקה
חוג לכלכלה
ומכון פורדר למחקר כלכלי
אוניברסיטת תל-אביב

שיעורי המס השוליים הם שפוגעים בתמריץ של הפרט לעבוד, לחסוך ולהשקיע. לעומת זאת, שיעורי המס הממוצעים הם שקובעים את גובה הכנסות המדינה ממסים ואת צמצום הפערים בחלוקת ההכנסות □ משום כך רפורמה אידיאלית במיבנה המס היא זו שתוריד את השיעורים השוליים, מבלי להקטין את השיעורים הממוצעים של המס □ כל הורדה בשיעורי המס השוליים לבעלי ההכנסות הנמוכות, מקטינה אוטומטית את שיעורי המס הממוצעים של בעלי ההכנסות הגבוהות, שכן גם הם נהנים מהורדת שיעורים שוליים אלה □ אחת הדרכים למנוע תופעה זו היא אימוץ הגישה של הרפורמה בארה"ב, דהיינו הטלת מס-יסף על בעלי ההכנסות הגבוהות – השולל מהם את ההקלות במס שהיו מיועדות רק לבעלי ההכנסות הנמוכות □ אם למשל רוצים שאיש לא ישלם יותר מ-50 אחוז מהכנסתו כמס, צריך ליצור לבעלי ההכנסות הגבוהות מדרגות מס שוליות גבוהות יותר מאלה שתוכננו על-ידי האוצר (למשל 60 אחוז), עד שהקלות המס שניתנו לבעלי ההכנסות הנמוכות יקוזזו לחלוטין. ברגע ששיעור המס הממוצע יגיע ל-50 אחוז, יש להוריד חזרה את שיעור המס השולי ל-50%

מס המוטל על ההכנסה נוגס חלק מהתמורה שמקבל גורם יצור (עבודה או הון) בעבור תרומתו לתפוקת המשק. הוא מקטין איפוא את התמריץ שיש לפרט ליצור הכנסה על-ידי עבודה או על-ידי צבירת הון (דרך החיסכון וההשקעה). זהו הפן השלילי של המס. אך יש לו למס גם פנים חיוביים: הוא מגייס מקורות למימון הוצאות הממשלה והוא גם מסוגל, אם יתוכנן בצורה נאותה, לצמצם את הפערים הטבעיים בחלוקת ההכנסות במשק.

הצד השלילי של המס נקבע על-ידי שיעור המס השולי. כלומר אחוז המס שמשלם הפרט מכל שקל נוסף של הכנסה. שיעור שולי גבוה, אשר משמעותו היא שהממשלה לוקחת אחוז גבוה יותר מכל שקל נוסף של הכנסה, פוגע בתמריץ שיש לפרט ליצור שקל נוסף של הכנסה. לפיכך, נשאף להימנע מלהטיל שיעורי מס שוליים גבוהים.

ההשפעות החיוביות של המס – גיוס מקורות וצימצום הפערים בחלוקת ההכנסה – נקבעים על-ידי השיעור הממוצע של המס, שהוא אחוז המס מסך ההכנסה של הפרט. לפיכך, רפורמה אידיאלית במיבנה המס היא זו שתוריד את השיעורים השוליים מבלי להוריד את השיעורים הממוצעים.

כיצד מתכננים רפורמה אידיאלית שכזאת?

איש עדיין לא הצליח לעשות זאת. אולם ניתן ללכת כיברת-דרך מסויימת בכיוון הרצוי. רעיון זה פותח בספרות הכלכלית עוד בראשית שנות השבעים והוא יושם הלכה למעשה ברפורמה שנחקקה לאחרונה במיבנה מס ההכנסה הפדרלי בארצות-הברית. להלן ננסה להסביר את עיקריו.

נניח שאנו רוצים להקטין את שיעור המס השולי החל על פרט שהכנסתו החודשית נופלת בתחום שבין 1,000 ש"ח לבין 1,500 ש"ח ל-25 אחוזים בלבד (כפי שמציע האוצר). הבעיה היא שהורדה כזו במס השולי מקטינה מיידית את השיעור הממוצע החל על בעל הכנסה גבוהה בהרבה מתחום ההכנסות הנ"ל. מכיוון שגם האחרון נהנה מהעובדה שאותו חלק מהכנסתו שאינו עולה על 1,500 ש"ח ממוסה בשיעור נמוך יותר.

מס יסף – על בעלי ההכנסות הגבוהות

כיצד מתגברים על בעיה זו? לגמרי, אי אפשר להתגבר. אך כפיתרון חלקי אפשר להטיל מס-יסף על בעל ההכנסה הגבוהה, אשר ישלול ממנו בהמשך הדרך את ההקלה שממנה נהנה, כאשר הורד שיעור המס על אותו חלק מהכנסתו שאינו עולה על 1,500 ש"ח.

לדוגמא: נניח שאנו רוצים שאיש לא ישלם למעלה מ-50% מהכנסתו כמס, ושיחד עם זאת בעלי היכולת אמנם ישלמו 50% מהכנסתם כמס. טבלה 1 מציגה אלטרנטיבה לרפורמה שמציע האוצר ואשר תוכל להשיג מטרה זו.

כנקודת מוצא ניקח את הצעת האוצר אשר על-פיה יוגבל שיעור המס השולי ל-45%, והוא יוחל מתיקרת הכנסה חודשית של 2,000 ש"ח. עכשיו, נגביל את תחולתו של שיעור שולי זה עד לתיקרת הכנסה של 3,000 ש"ח. שיעור מס שולי של 50% יוטל מתיקרת הכנסה זו עד ל-5,000 ש"ח.

בשים לב ששיעור זה של 50% חל רק על אותו חלק מההכנסה העולה על 3,000 ש"ח, בעוד שאותו חלק מההכנסה שאינו עולה על 3,000 ש"ח זכאי לשיעורי מס נמוכים יותר. לכן, בעל הכנסה של 5,000 ש"ח בחודש עדיין לא ישלם סכום של 50% מכל הכנסתו כמס.

בכדי להגיע לשיעור ממוצע כזה, בעלותנו בסולם ההכנסות, נחיל עתה שיעור מס של 60% על הכנסה שמעל ל-5,000 ש"ח. מטרת תוספת זו במס היא לשלול מבעלי ההכנסות הגבוהות את ההקלות בשיעורי המס החלים בתחום ההכנסות הנמוכות. כאשר תגיע הכנסתו של הפרט ל-12,200 ש"ח בחודש, יהווה המס שישולם על-ידו 50% מכל הכנסתו. עכשיו אפשר להסתפק בשיעור מס של 50% על כל שקל נוסף של הכנסה. לפיכך נוריד את שיעור המס השולי ל-50% על כל הכנסה שמעל תיקרה של 12,200 ש"ח.

טבלה 2 משווה בין שתי ההצעות מבחינת סכומי המס, אחוז המס הממוצע וההכנסה הנקיה. עד לתיקרת ההכנסה של 3,000 ש"ח בחודש אין הבדל בין שתי ההצעות. מנקודה זו ואילך מכבידה האלטרנטיבה ידה בהשוואה להצעת האוצר, ומעלה בהדרגה את שיעור המס הממוצע ל-50% בהכנסה של 12,200 ש"ח. מכאן ואילך נשאר שיעור המס הממוצע על רמה של 50%, וכך גם שיעור המס השולי.

כאמור, האלטרנטיבה המוצעת כאן נערכה במתכונת הרפורמה שנחקקה בארה"ב. היא יותר פרוגרסיבית ממה שמציע האוצר והעלה פחות.

לא למהר ברפורמה במס על חברות

עד כאן הדבר על מס ההכנסה המוטל על היחיד. בעבור לדון בחברות. בתחום זה רמת הידע שלנו היא לצערי מוגבלת מאוד, ואציין רק מספר נקודות אשר עד שלא יולבנו ויחקרו יסודית, לא נבוא לידי [illegible] ברפורמה מרחיקת לכת במיסוי על חברות.

א. שיעור המס האפקטיבי החל על חברות אינו זה שנקבע בחוק (השעור הסטטוטורי). מה שקובע את שיעור המס האפקטיבי הוא לא רק השיעור הסטטוטורי אלא גם מרכיבים אחרים של מערכת המס על חברות. כגון: שיעור הניכוי לפחת, שיטת הערכת המלאים, אפשרות גלגול הפסדים מחברה לחברה, מענקי השקעה וכיו"ב.

ב. בארצות-הברית, למשל, נמצא כי אף-על-פי ששיעור המס הסטטוטורי היה (לפני הרפורמה במס) 48%, הרי השיעור האפקטיבי והא בערך כמחצית מכך. מהו שיעור המס האפקטיבי על חברות בישראל? אינני סבור שיש למשרד האוצר תשובה על שאלה זו.

ג. ניתן להעלות את שיעור המס האפקטיבי גם כאשר מפחיתים את שיעור המס הסטטוטורי, ואת על-ידי שינוי מרכיבים אחרים (למשל, נכויי פחת) במערכת המס על חברות. כך אמנם נהגה הרפורמה בארצות-הברית: שיעור המס הסטטוטורי הופחת מ-48% ל-34%, אך שיעור המס האפקטיבי אמור לעלות מכ-25% לכ-34%.

טבלה מס' 2

המס, שיעור המס הממוצע וההכנסה נטו

השוואה בין הצעת האוצר לבין האלטרנטיבה
(ברמות הכנסה שונות)

הכנסה חודשית ברוטו בשקלים	סכום המס בשקלים		אחוז המס הממוצע		הכנסה נטו בשקלים	
	אוצר	אלטרנטיבה	אוצר	אלטרנטיבה	אוצר	אלטרנטיבה
800	0	0	0	0	800	800
1,000	30	30	3	3	970	970
1,500	155	155	10.3	10.3	1,345	1,345
2,000	330	330	16.5	16.5	1,670	1,670
3,000	780	780	26	26	2,220	2,220
5,000	1,680	1,780	33.6	35.6	3,320	3,220
12,200	4,920	6,100	40.3	50	7,280	6,100
20,000	8,430	10,000	42.2	50	11,570	10,000
30,000	12,930	15,000	43.1	50	17,070	15,000

עד הכנסה חודשית של 3,000 ש"ח בחודש אין הבדל בין הצעת האוצר לבין ההצעה האלטרנטיבית. אולם מהכנסה של 3,001 ש"ח והלאה מכבידה האלטרנטיבה את ידה בהשוואה להצעת האוצר, ומעלה בהדרגה את שיעור המס הממוצע עד לרמה של 50% בהכנסה של 12,200 ש"ח או יותר.

טבלה מס' 1

שיעורי המס השוליים

הצעת האוצר — מול הצעה אלטרנטיבית
האלטרנטיבה מבוססת על שיעורי מס ממוצע מקסימלי של 50%

תיקרות ההכנסה החודשית (בשקלים)	שיעורי המס השולי: בהצעת האוצר	שיעורי המס השולי: הצעה אלטרנטיבית
0 – 800	0	0
801 – 1,000	15	15
1,001 – 1,500	25	25
1,501 – 2,000	35	35
2,001 – 3,000		45
3,001 – 5,000	45	50
5001 – 12,200		60
+ 12,201		50

בעוד שבהצעת האוצר, מדרגת המס השולית של 45 אחוז תחול על כל הכנסה חודשית מעל 2,000 ש"ח, הרי שבהצעה האלטרנטיבית מדרגת המס של 45 אחוז תחול רק על הכנסות שבין 2,001 ל-3,000 ש"ח. על הכנסות שבין 3001 – 5,000 ש"ח יוטל מס שולי של 50 אחוז, ואילו על הכנסות שבין 5,001 – 12,200 יוטל מס שולי של 60 אחוז. בהכנסה של 12,200 יגיע שיעור המס הממוצע ל-50 אחוז (6,100 ש"ח). כדי לשמור על שיעור מס ממוצע של 50 אחוז, ירד שיעור המס השולי על הכנסות שמעל 12,200 ש"ח חזרה ל-50 אחוז.

עיקרי הרפורמה בארה"ב

הרפורמה במסים שהונהגה בארה"ב [illegible] הכנסה [illegible] את הנטל [illegible] ההקלות בנוסף על השיעורים הממוצעים.
[illegible]

מסלולי בחירה - שיטה חברתית כלכלית חדשה:

כיצד לצמצם את תלותו של האזרח במנגנון הציבורי

מאת
ד"ר דוד כהן*

הסקטור הציבורי בישראל גדל ותפח בשנים האחרונות מעל ומעבר למקובל בעולם והוא „בולע" חלק ניכר מהמשאבים שנועדו לרווחתם של תושבי המדינה ◻ כדי לצמצם את הסקטור הציבורי ולהחזירו למימדיו הטבעיים, יש צורך בשיטה חברתית־כלכלית חדשה שתקטין את תלות האזרח במנגנונים ותגביר את הקשר הישיר שבין האזרח לחברה ◻ שיטה כזו תעמיד למשל בפני כל יוצא צבא שורה של מסלולי בחירה התואמים את היעדים הכלכליים והחברתיים של המדינה, ותממן עבורו את תקופת הלימודים וההתבססות בכל אחד מהמסלולים (הכשרה מקצועית, השכלה גבוהה, עבודה ציבורית, פתיחת עסק, חקלאות וכד') ◻ לאחר גמר הלימודים וההתבססות הכלכלית יוחזר הכסף למדינה במזומן או בשרותים קהילתיים ◻ הנהגת מסלולי הבחירה תיצור קשר ישיר מחייב בין האזרח והמדינה, תצמצם מנגנוני תמיכה ציבוריים מיותרים, ותספק שירותי קהילה ברמה גבוהה

הסקטור הציבורי בישראל – הממשלה, ההסתדרות, הסוכנות והשלטון המקומי – גדל ותפח במרוצת השנים מעל ומעבר לכל מידה סבירה, והוא מרכז בידיו כוח ועוצמה רבים מהמקובל בעולם. הגיעו הדברים לידי כך שתקציבי הסקטור הציבורי בישראל גדולים לעיתים מהתוצר הלאומי הגולמי, וגרעונותיו ממומנים מיבוא הון מחוץ לארץ ומהמלוות פנים – על חשבון העתיד.

המימסד הציבורי הישראלי טיפח במשך השנים את ההיבטים הגרועים של השיטות החברתיות הקיימות בעולם, בלי ליטול מהן את תכונותיהן החיוביות. הסקטור הציבורי נטל מהתיאוריה הקפיטליסטית מידה גרושה של אנרכיה, בלי לעודד את היוזמה החופשית, ומן השיטה המרקסיסטית מידה מוגזמת של ביורוקרטיה, בלי לעודד תיכנון כולל. התוצאה: מגיעה באזרח הייחודי והריבון.

עיוותי המימסד בישראל

מהן השלכותיה של דיס־פרופורציה מיבנית זאת על הכלכלה הישראלית?

חלוקת המקורות הכספיים העומדים לרשות המשק – בין שמקורם בתוצר המקומי ובין שמקורם מהעברות חד־צדדיות מבחוץ – היא תכופות מעוותות ומעדיפה את המנגנונים

האזרח הקטן נאלץ תמיד לשלם עבור השגיאות של המנגנונים הציבוריים: מבוטחי קופת־חולים צריכים לשלם עבור חוסר היעילות של מנגנוני הקופה; הציבור נדרש לשלם ריבית גבוהה בגלל מחדלי מנהלי הבנקים בוויסות המניות; חברי הקיבוצים מורידים את רמת החיים בגלל ספקולציות מפוקפקות של עסקיהם בבורסה; פועלי „סולל־בונה" מפוטרים בגלל חוסר הכשרון של מנהליהם

המופרזים במספרם ובכוחם על פני האזרחים. כלומר, המנגנון המפעיל את המימסד נהנה לעיתים ממירב המשאבים, בשעה שהאזרחים שלכאורה צריכים היו ליהנות מפאותיו המימסד, נהנים רק משיירי המשאבים. לפרקים האזרחים גם נתבעים לכסות גרעונות שיצרו אותם המנגנונים המופקדים לכאורה על הדאגה לרווחתם.

הדוגמאות לכך רבות מני ספור. בקיבוצים, למשל, תועלו הסתבכות על ידי המימסד המיגזרי המרכזי לספקולציות מהוצות בבנקים ומניות ובנקאיות, ובשווקים האפורים. דשוה החברים להוריד את רמת חייהם בעשרות אחוזים כדי לכסות את הגרעונות הנכברים.

כתנועת המושבים, מנגנוני ארגוני הקניות והמימסד הכספי תפחו ומאות עסקים מיותרים הודרצו ברכבים צמודים ועסקו בעסקים מפוקפקים, שלא עבורם נוצרו, כגון, מכירת מוצרי חשמל בהנחות לתושבים עירוניים ונסיעות.

מוזלות לחוץ לארץ, לכל דכפין. עתה נתבעות יחידות מושב ריווחיות לכשעצמן לכסות את הפסדי המנגנונים ואת עלויות הפרשי השער והריבית המגוזמות שהניבו את הגרעונות. עקרון הערבות ההדדיות עוות, והמתיישב הבודד החלש נתבע עתה לכסות את חובות המנגנון החזק.

חוסר יעילות ומחדלים

בגופי ההסתדרות האחרים מתפשטת גם כן, אותה תופעה הרסנית, מבוטחי קופת חולים נדרשים, על ידי העלאת שיעורי דמי הביטוח לכסות את הוצאות הסרק של מנגנוני הקופה ולשלם עבור חוסר יעילותה ומחדליה.

ב„סולל בונה", הפועל הפשוט העובד על פיגומי הבניין מפוטר מכיוון שמנהליו, בהנהלת המחוזית, או המרכזית, היו בזבזניים.

גם באוניברסיטאות הסטודנט הבודד מחויב בשכר לימוד גבוה יותר, והחוקר הצעיר, שאין לו קביעות, מפוטר מכיוון שהמנגנון המינהלי גדל בעשרות אחוזים וההטבות התקציביות לפנסיה ולשנות שבתון לסגל הוכפלו תוך עשור שנים אחר.

בבנקים הלקוח הבודד חייב בריבית ריאלית חריגה לפי כל קנה מידה מקובל בעולם, מכיוון שמנגנוני הבנקים עסקו בוויסות מניותיהם ללא כל מעצור ובתשלום משכורות עתק יחד עם תנאים נילווים מופרזים לסגל המינהלי הבכיר שלהם.

ברשויות המקומיות עלו הארנונות המוטלות על התושבים, ריאלית, לשיעורים גבוהים מגוזמים מכיוון שהם לא השכילו לצמצם את מנגנוניהם ובו זמנית להיטיב את שרותיהם.

והממשלה – המנגנון הציבורי העיקרי והגדול ביותר – אף היא מתעמרת באזרחיה. במקום לקצץ בתקציביה ולחדול מגרעונותיה, המזינים את האינפלציה, היא מכבידה את עול המיסים על אזרחיה ללא סייג או בושה, למרות שנטל המיסים בישראל הגיע לשיא עולמי, הרי עתה, כשמדובר ברפורמה במסים נערכים כל המנגנונים הציבוריים האינטרסנטיים יחד בקואליציה אחת כדי לסכל את התוכנית שבשערו.

מסלולי בחירה

כדי לצמצם את הסקטור הציבורי, על מנגנוניו המנופחים, יש להנהיג בהקדם תיאוריה חברתית כלכלית חדשה אשר תצמצם, מחד, את הסקטור הציבורי על מוקדיו המנוכרים ואשר, מאידך, תגביר את הקשר הישיר בין האזרח והמימסד. כלומר, כל המנגנונים הציבוריים – אשר נועדו מלכתחילה לתווך בין האזרח היחיד ובין החברה בכללותה, ואשר עם הזמנים תפחו, מעבר לכל יחס רצוי וכילו את מרב המשאבים של החברה ואף יצרו לה גרעונות, – חייבים להצטמק ואילו הקשר בין האזרח והאומה צריך להיות ישיר, [illegible] ומחייב.

כיצד תיתכן יישומה של תיאוריה חדשה כזאת?

בישראל הממשלה מעצבת את פני החברה ואת אורח החיים במדינה. היא קובעת את דפוסי הכלכלה ומנהלת אותה. היא שולטת במרומית על ידי הקופה, בעזרת המנגנונים אכיפה. אם כן, הממשלה צריכה לקבוע מסלולי בחירה לאזרחים לפי אמות מידה התואמות את יעדיה הכלכליים והחברתיים ואת זכויותיהם הריבוניות של האזרחים. לכל אזרח יהיה שוויון הזדמנויות לבחור באחד ממסלולי הבחירה או באף לא אחד מהם. משבחר האזרח במסלול, יחתום הוא חוזה עם המדינה על זכויותיו וחובותיו על פי מסלול זה.

הממשלה תעקוב אחרי ביצוע חוזה אישי זה והאזרח יקבל ממנה במרוצת השנים את כל זכויותיו, ויחזיר בפרק זמן ארוך יותר את חובותיו. בעידן המחשב לא יקשה לערוך חשבון אישי שוטף ומעורכן, בזמן אמיתי, לכל משתתף במסלולים ובסופו של חשבון ההסכם יבוצע ויתאזן.

עבודה קהילתית

נרגים מספר מסלולים. נניח שהמדינה תציג לבחירה לכל יוצא צבא, עם שחרורו מספר מסלולים: מסלול חקלאי; מסלול הכשרה מקצועית והשכלה גבוהה; מסלול עסקי; מסלול לעולה החדש; ומסלול לשרות ציבורי, כולל צבא הקבע.

בכל מסלול יהיה הצעיר זכאי לקבל, נניח, סכום השווה ל־15,000 שקל לשנה במשך 10 שנים, כלומר, במחירים קבועים, סך 150,000 שקל או 100,000 דולר. סכום זה יהיה עליו להחזיר, במחירים קבועים, תוך 30 שנה מיום התקבול הראשון או במשך 20 שנות מיום התקבול האחרון. את הסכום השנתי הוא יחזיר בשתי צורות: בכסף או בשווה כסף, דהיינו, בעבודה קהילתית.

כל הבוחר במסלול לרווחתו האישית יתחייב גם לבחור במסלול נוסף לרווחת הקהילה. כלומר

למרות שנטל המסים בישראל הגיע לשיא עולמי, הרי כאשר מציעים עתה רפורמה במסים, נערכים כל המנגנונים הציבוריים האינטרסנטים לקואליציה אחת כדי לסכל את הרעיון ◻ הארנונות ברשויות המקומיות עלו בשנים האחרונות ריאלית לשיעורים גבוהים ומוגזמים מכיוון שראשי העיריות לא השכילו לצמצם את מנגנוניהם ובו זמנית לשפר את רמת השירותים הניתנת לאזרח

הבוחר, למשל, במסלול השכלה גבוהה, רפואה או משפטים, אשר קיבל 100,000 דולר למימון לימודיו ותחילת ביסוסו הכלכלי, יחזיר למדינה 50,000 דולר במשך 20 שנה בכסף, דהיינו 2,500 דולר לשנה; ו־2,500 דולר נוספים לשנה יחזיר ב־250 שעות עבודה בשנה, או 5 שעות לשבוע, בעבודה קהילתית בסיעוד, בהוראה, או בשיטור, או בכל מסלול מאושר אחר.

האזרח הבוחר במסלול, יבחר לו את המסגרת הענפית הנראית לו: קיבוץ או מושב בחקלאות, שותפות או חברה במגזר העסקי, באיזה פקולטה ובאיזה אוניברסיטה ילמד. המסגרת שתיבחר על ידו תקבל ממנו כספים לפי העלויות הריאליות שלה, תוך תחרות בין המסגרות המבצעות, ללא קבלת תמיכה נוספת מהמדינה כביכול עבורו. עבור כספים אלה יקבל הבוחר במסלול, תמיכה הולמת שתאפשר לו לעמוד בהתחייבויותיו.

כל מערכת מסלולי הבחירה תנוהל על ידי מנגנונים קיימים ובלתי מנוצלים דיים כיום. החשבונות האישיים, כולל עריכת החוזים האישיים וקבלת הבטחונות ייערכו על ידי הבנקים. ההכשרה המקצועית וההשכלה הגבוהה יוקנו על ידי האוניברסיטאות, ואילו מערך העבודה הקהילתית ינוהל על ידי מערך המילואים של צה"ל.

400 מיליון דולר

הנהגת מסגרת מסלולי בחירה תפתור בהדרגה את רוב תחלואי החברה והכלכלה בישראל:

היא תיצור ברית יוצרת ומחייבת, ארוכת שנים, בין האזרח ומדינתו, תימנע ירידה ותעודד עליה;

היא תצמצם את המנגנונים הציבוריים ואת תקציביהם, עקב הפחתת פעילויות, הקטנת תמיכות לגופי מימסד גרעוניים ועקב השתתפות גוברת של אזרחים בעבודה קהילתית, בעלות נמוכה.

היא תגרום לחסכון נטו בהוצאות המיגזר הציבורי. העלות של מסלולי הבחירה תהיה אומנם כ־400 מיליון דולר לשנה (40,000 זכאים בעלות של 10,000 דולר לזכאי). לפי נתוני 1985 זהו שיעור של 2.3% מהתוצר הלאומי הגולמי או 2.0% מההכנסה הגולמית של המשק, הכוללת גם העברות נטו חד־צדדיות מחוץ לארץ. אולם, מחד, יחסכו תשלומי העברה למנגנוני המימסרים במשק בגין אותם אזרחים, ומאידך העבודה הקהילתית תחסוך לסקטור הציבורי, כבר החל מהשנה הראשונה, כ־10 מיליון שעות עבודה או כ־100 מיליון דולר לשנה.

לפי מספרי 1985, סכום אחרון זה מהווה כ־5.3% מסך הצריכה הציבורית האזרחית או 7.7% מסך ההוצאה לשכר בסקטור זה. כמובן בשנה שבה משתתפי המסלולים יחזירו נוסף לעבודתם הקהילתית גם כספים, יוכפל שיעור החיסכון;

היא תייעל את גופי המשק המסורבלים, כגון הבנקים והאוניברסיטאות, כאשר תגרום להפעלתם המירבית תוך יחס נאות יותר בין עלויותיהם ותועלתם;

היא תצעיד את המדינה אלי תיחכום, מידוע ופיתוח יצרני של כל משאבי האנוש שלה לאורך מירב מסלול חייהם;

היא תיצור שיטה חברתית כלכלית נאורה אשר האדם הוא כראש מעיניה, שבה הוא בעל הזכויות כשם שהוא בעל החובות ואשר בה יש לו שכר אמת על פועלו ועונש עבור מחדליו.

האדם אשר על פי דרך הטבע, נוצר ייחודי בצורתו, אופיו ומסלול חייו, חייב להיות הריבון לגורלו. שמורה לו זכות הבחירה וזכות מיצוי כישוריו ואל למנגנונים ציבוריים מסואבים לקפח מוכחות יסוד אלה.

* המחבר הוא איש עסקים, מבעלי חברת „[illegible] פיננסים" שמניותיה נסחרות בבורסה, ודירקטור בחברת הנפט הלאומית לישראל" וחברת „נכ"ג – משאבי נפט וגז".

הדולר האמריקני; המטבע המאכזב של 1986

שער הדולר ירד במהלך שנת 1986 ב־16 אחוז ביחס לסל המטבעות העולמי; ב־22 אחוז ביחס לפרנק השוויצרי; ב־21 אחוז ביחס למארק הגרמני; וב־20 אחוז ביחס ליאן היפאני ◻ זאת בגלל הגרעון המסחרי העצום של ארה"ב, שהגיע השנה ל־175 מיליארד דולר, וההאטה בפעילות הכלכלית ◻ המארק הגרמני והיאן היפאני נחשבו למטבעות החזקים של 1986 – בעיקר בגלל העודף המסחרי הגדול של גרמניה ויפאן ◻ התחזיות ל־1987: הדולר עשוי לחזור ולהתחזק במקצת עקב המאמצים הנעשים כיום לצמצם את הגרעון המסחרי של ארה"ב והתאוששות הכלכלה האמריקנית.

מאת משה סלע

שנת 1986, כמו גם קודמתה, שנת 1985, היתה שנה גרועה ביותר לדולר האמריקני, ששערו ירד ביחס למרבית המטבעות החשובים בעולם.

בסך הכל ירד הדולר במהלך שנת 1986 ב־16 אחוז ביחס לסל המטבעות העולמי, ממדד של 126 נקודות בתחילת השנה, למדד של 109.3 נקודות בסופה. הירידה ביחס למארק הגרמני הסתכמה ב־21 אחוז, מ־2.475 מארקים ל־1.966 מארקים לדולר; ביחס לפרנק השוויצרי ב־22 אחוז, מ־2,102 פרנקים ל־1.64 פרנקים לדולר. ביחס ליאן היפאני ב־20 אחוז, מ־202.5 יאנים ל־162.55 יאנים לדולר.

רק ביחס לליש"ט החלשה שמר הדולר על מעמדו: 1.458 דולר לליש"ט.

הסכם עם יפאן

הירידות בשער הדולר החלו עוד בספטמבר 1985, כאשר שרי האוצר של חמש המדינות התעשייתיות הגדולות בעולם, החליטו לפעול במשותף להורדת שער הדולר, כדי לסייע לארה"ב להקטין את הגרעון המסחרי העצום שלה, שהגיע אז למימדים של כ־200 מיליארד דולר בשנה.

אולם, במהלך שנת 1986, כאשר התברר שהדולר נחלש יותר מדי, והדבר פגע ביצוא של מדינות אירופה ויפאן, עשו הבנקים המרכזיים של אירופה ושל יפאן מאמצים לבלום את המשך ירידת שער הדולר. מאמצים אלה עלו יפה רק ביפאן, שמאז תורש ספטמבר האחרון הצליחה לבלום את ירידת שער הדולר מול היאן ולייצבו על רמה של כ־162 יאנים לדולר. זאת בעקבות הסכם עם ארה"ב בו התחייבה יפאן לפעול להגדלת היבוא מארה"ב, בתמורה לכך שארה"ב תסייע לה לבלום את המשך התחזקות היאן מול הדולר.

לעומת זאת נכשלו כל המאמצים של מדינות אירופה לבלום את המשך ירידת שער הדולר ואת התחזקות המטבעות שלהן. זאת לאחר שארה"ב סירבה לשתף עימן פעולה, בתגובה לסירובן להוריד את שערי הריבית – צעד שהיה מעודד את הפעילות הכלכלית שלהן ומביא בעקיפין להגברת היבוא מארה"ב.

גרעון עצום

חולשת הדולר בשנת 1986, נבעה משורה של גורמים כלכליים, שהעיקרי בהם הוא הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב. לפי הערכות כמעט סופיות, הסתכם הגרעון המסחרי של ארה"ב בשנת 1986 בכ־175 מיליארד – גרעון עצום המציף את השוק העולמי בדולרים, וגורם בהכרח לירידה בשער הדולר.

גם ההאטה הכלכלית במשק האמריקני, שבאה לידי ביטוי בקצב צמיחה איטי, בירידה בהיקף הייצור התעשייתי, בשיעור אבטלה גבוה ובהתחלות בניה מועטות – גרמו לירידה בשער הדולר, שכן משקיעים בכל העולם חוששים להמר על הדולר במצב הכלכלי הנוכחי של ארה"ב, והם מעדיפים את המארק הגרמני או היאן היפאני, הנראים לפחות עתה, כיציבים יותר.

אם מוסיפים לכל אלה את הירידה בשערי הריבית למשקיעים בדולר, ללא ירידה מקבילה במערב אירופה, הרי שברור מדוע משקיעים רבים מעדיפים כיום את המארק או את היאן על פני הדולר האמריקני.

גם הסתבכותו של הנשיא רייגן בפרשת משלוחי הנשק לאיראן, לא סייעה למעמדו של הדולר. שכן הנשיא רייגן נחשב לאחד התומכים העיקריים במדיניות כלכלית חופשית וקפיטליסטית, והחלשת מעמדו עלולה לפגוע קשות בחוקים הכלכליים שהוא יזם בשנים האחרונות.

המטבע החזק: המארק

מול הדולר החלש, בלט בשנת 1986 בעיקר המארק הגרמני, היכול להיחשב למטבע החזק ביותר של השנה.

המארק הגרמני זכה במהלך שנת 1986 לביקושים השקעתיים גדולים הן בגלל העודף המסחרי העצום של גרמניה, כ־80 מיליארד מארק, והן בגלל סירובה של ממשלת מערב גרמניה להענות לדרישת האמריקנים ולהפחית את שערי הריבית. סירוב זה הגדיל את כדאיות ההשקעה במארק הגרמני.

חוזקו של המארק הגרמני, שהוא השותף הבכיר בהסדר המוניטרי האירופי, השפיע לטובה גם על שאר המטבעות האירופיים המאוגדים במסגרת ההסדר המוניטרי, ואלה נגררו כלפי מעלה כמעט בעל כורחם.

ממשלת מערב גרמניה, עשתה במהלך שנת 1986 מאמצים רבים לבלום את התחזקות המארק מול הדולר, אולם כאמור מאמצים אלה עלו בתוהו, נוכח סירוב הבנק המרכזי של ארה"ב לשתף פעולה עם הגרמנים.

הסדר עם יפאן

גם ליפאן יש עודף עצום במאזן המסחרי שלה, העשוי להגיע עד סוף השנה ל־90 מיליארד דולר, מזה 50 – 60 מיליארד במסחר עם ארה"ב.

בניגוד לגרמנים, היפאנים הצליחו להגיע להסדר עם ארה"ב לפיו הירידה בשער הדולר מול היאן תיבלם, ובתמורה ירדו שערי הריבית ביפאן. ירידה זו בשערי הריבית מלווה בצעדים להמרצת הפעילות הכלכלית ביפאן, שמטרתם, בין השאר, הגדלת היבוא מארה"ב ליפאן והקטנת הגרעון המסחרי בין שתי המדינות.

ואכן מיד עם חתימת ההסכם, בספטמבר 1986, התחזק הדולר במקצת ביחס ליאן, מרמה של 151 יאנים לרמה של 162 יאנים לדולר, ומאז הוא יציב.

כפי שצויין לעיל, רק הליש"ט לא התחזקה במהלך שנת 1986 ביחס לדולר, בגלל הירידה במחירי הנפט ותולשת המשק הבריטי. בריטניה

(המשך בעמוד 10)

הדולר ירד בשבוע שעבר לרמה הנמוכה ביותר של השנה

שער הדולר ירד בשבוע שעבר לשפל חדש ביחס למרבית המטבעות האירופיים, ורק ביחס ליאן היפאני נשמרה היציבות.

הירידה ביחס לפרנק השוויצרי הסתכמה ב־2.2 אחוזים; ביחס למארק הגרמני ב־1.4 אחוזים; ביחס לליש"ט הבריטית ב־1,85 אחוזים וביחס ליאן היפאני ב־0.2 אחוזים.

מומחי הכספים מיתקשים להסביר את הירידה המחודשת בשער הדולר, דווקא כאשר בארה"ב פורסמו שורה של מדדים כלכליים חיוביים המצביעים על חיזוק הכלכלה האמריקנית. מעריכים כי העובדה ששבוע המסחר האחרון בבורסות העולמיות היה קצר, בגלל חופשות חג המולד, היא שגרמה לירידות התלולות החדשות בשער הדולר. שכן בגלל החופשות המרובות לא היה מי שיקלוט היצעים קטנים יחסית שהופיעו לדולר והשערים ירדו.

להלן שערי הסגירה של הדולר, כפי שנרשמו ביום רביעי שעבר (יום המסחר האחרון של השבוע שעבר) בניו־יורק. בסוגריים – השערים של יום שישי הקודם:

1.966 מארקים גרמניים (1.994); 1.64 פרנקים שוויצריים (1.677); 6.475 פרנקים צרפתיים (6.5375); 2.22 גולדנים הולנדיים (2.254); 162.55 יאנים יפאניים (162.9); הליש"ט נסחרה תמורת 1.458 דולרים (1.4315).

גם בבורסת ניו־יורק נרשמו בשבוע שעבר ירידות בגלל חופשת חג המולד, ומדד הדאו־ג'ונס נסגר על 1.907 נקודות. ירידות נרשמו גם בלונדון פרנקפורט וציריך.

בשוקי הסחורות, עלה מחיר הנפט הגולמי ל־17 דולר החבית בעקבות החלטת שרי הנפט של מדינות אופ"ק להקטין את התפוקות ולהעלות את המחירים ל־18 דולר החבית, מחיר הזהב ירד ל־391 דולר לאונקיה, ומחיר הפלטינה ל־467 דולר האונקיה.

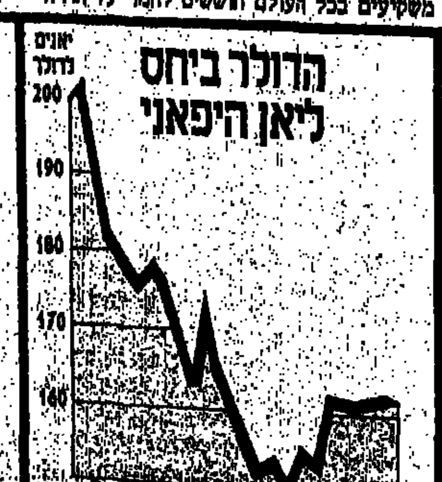

בממשלה נערכים לתכנית כלכלית

(המשך מעמוד 1)

ההשוואה ל־1985 שוב איננה משמעותית, שכן התקופה ההיא כבר נשכחה. מה שהכל יזכרו, ועוד איך יזכרו, שאנחנו כבר היינו באינפלציה של 15 אחוזים ואפילו פחות מזאת לשנה – ובעת אנחנו באינפלציה של יותר מ־20 אחוזים לשנה, ולפי המגמות הנוכחיות, בהחלט עם צעדי השלב הנוכחי, התחזית לשנת 1987 היא כבר של יותר מזאת.

חוץ מזה, אחרי שמסבירים למדינה שלמה כמה אנחנו צריכים צמיחה וכמה היא חשובה וחיונית וטובה לכולנו – הכל זקוקים לצמיחה הזו, אפילו אם אינם מבינים בדיוק במה המדובר. השלטון יצטרך לתת לנו צמיחה כלכלית. מהשלב הנוכחי לא תהיה צמיחה כלכלית, וממילא יתחיל חיפוש מבוהל, גם נגד מחוגי השעון, למען הצמיחה הזו.

פחות מעורבות

למה „נגד מחוגי השעון"? בגלל הבחירות. ב־1988 תהיינה בחירות מה־שלא־יהיה, ועבורן בעצם נעשים כל ה„תרגילים" הנוכחיים, אם מקלפים מהם את הקליפות הכלכליות ומגיעים לעיקר, דהיינו החלק הפוליטי. ממילא, ההכרח להביא לכך שתהליך הצמיחה הכלכלית יתחיל בעוד מועד, כדי שניתן יהיה להצביע עליו בפועל ממש בעוד זמן לפני הבחירות ההן.

אנחנו מדברים איפוא על אמצע 1987, או זמן לא רב לאחר מכן.

ולבסוף, שאלת השאלות, כמובן. מה יכלול אותו שלב נוסף? ובכן, לו היינו באים לפרט כאן את כל שכלול בניירות העבודה השונים והמשונים המסתובבים ממגש של „דואר יוצא" למגש של „דואר נכנס" במשרדי הממשלה השונים, היינו נזקקים להרבה יותר משטחו של עתון זה. ובכן, את הפיתות כבר הזכרנו, את סדרת ה„הטבות" עמנו, בין אם במה שקרוי „רפורמה במס" ובין אם בצורות אחרות כבר הזכרנו.

מכאן, אגב, הלחץ הקשה מאד לגמור את חלק ה„הרעות", כגון ביטולי פטורים וכגון קיצוצי התקציב, כבר עכשיו וכעת, כדי שישכחו עד אז. באלה יש אולי הגיון פוליטי, אבל אין להביא לאותו „שינוי מבנה" מיוחל או לצמיחה כלכלית.

עיקר הנטל יוטל ככל הנראה התוכנית הבאה על מאמץ גדול ומאסיבי להקטין בבת אחת ובשיעור ניכר ביותר את מעורבותה של הממשלה במשק. לפי ההערכה, תהיה זו תערובת של כמה מרכיבים עיקריים.

ראשון, צמצום דראסטי מאין כמותו של התמיכות הממשלתיות, החל בסבסוד ההון דרך עידוד ההשקעות וכלה בשאר סבסודים „כבדים", להזכירכם שסבסוד המוצרים הקרויים חיוניים אינו סעיף הסבסוד הכבד ביותר בתקציב, אלא להיפך.

שני, בחיקוי ל„דה־רגולציה" האמריקנית, ואנחנו בעידן של חיקוי הרפורמות האמריקניות, מבצע מתוכנן ודי אינטנסיבי ל„דה רגולציה", דהיינו צמצום הפיקוח הממשלתי באמצעות תקנות והוראות ומה לא, במערכת הכלכלית. לשלב זה יהיו מתנגדים לא מעטים, שכן לכל צורה של פיקוח והגבלות יש מתנגדים רבים – אבל יש גם הרבה אינטרסנטים בקיומה.

שלישית, מכירה דרמטית, מאורגנת ועושת רושם, של חברות ממשלתיות, ודווקא מן הסוג שכדאי לקנות אותן – לציבור הרחב. פחות או יותר חיקוי לאנגליה, אלא שאצלנו ישולב בכך פתרון, חלקי לפחות, של בעית המניות הבנקאיות ופדיונן.

על אלה הוסיפו כפרק רביעי „הטבות" שונות „עם העם", ולפניכם פחות או יותר השלב הבא.

יש לזכור שכאשר מדברים אצלנו באחרונה כה הרבה על חשיבות המסחר והשרותים, ושמה שנגיד בנק ישראל קורא לזה „תעשייה כבדה", אינו הכי־הכי חשוב במשק – הם באמת מתכוונים לכך. במידה מסוימת, הגיעו כלכלני הממשלה ליאוש לגבי האפשרות שרגל הצמיחה הכלכלית ינשא על ידי „התעשייה הכבדה", ולכן הם משליכים יהבם הכלכלי כעת על ענפי המשק שעד לא מכבר נטו לזלזל בהם ביותר.

לא, הם עדיין אינם מוכנים נפשית, מקצועית ופוליטית ללכת עד הדגם האמריקני של „צמיחה כלכלית המובלת על ידי הצריכה הפרטית" – אבל הם מתקרבים לכך. אנחנו באמת חיים בעידן האמריקני בחשיבה הכלכלית הרשמית בישראל. השאר ? השאר תלוי במה שיישאר בפועל מן השלב הנוכחי של התכנית הכלכלית – הן מן הבחינה הכלכלית והן מן הבחינה הפוליטית.

גזירות במקום קיצוץ

כאן צריכים לעשות אתנחתא קלה ובכל זאת לחזור למה שקורה כעת במשק. לא ללבטי דרכה של התכנית, אלא למה שסביר להניח שיצא מאותם לבטים. במקום מרבית קיצוצי התקציב שהוצעו, יבוא התהליך הישן־נושן אצלנו לכך: „גזירות כלכליות".

עוד מסים וארנונות והיטלים והשתתפויות וביטולי פטורים והנחות והטבות מכל הבא ליד וככל שיעלה המזלג. אפילו היטל הרכב, שזה פעמיים נשבעו לנו בנקישת חפץ לגבי זמניותו המוחלטת, צף ועולה כחלק מהתהליך הזה. אפילו מיסוי הבורסה, שהכל אמרו שלא יקום ולא יהיה, צובר תאוצה ואוהדים, לא לשמו אלא לשם מניעת קיצוצי תקציב. קצת קיצוצים, הרבה ביטולי סובסידיות, הרבה „גזירות", ולסך הכל יקראו, כמובן, „קיצוץ בתקציב". כל כך הרבה פעמים כבר ראינו את ההצגה הזו, שחבל להקדיש לה זמן.

אבל כן צריך להקדיש זמן לרפורמה במס הישיר, ואולי קצת לרפורמה בשוק ההון, דווקא בהקשר שלנו, של המעבר לצמיחה כלכלית.

כאשר כלכלן חולם על תוכנית כלכלית חדשה, הרי שחלומו מסתובב סביב מונח אחד: „שינוי מבנה במשק". בעצם, מי שרוצה להגיע לכל מיני דברים טובים, החל בהרחבת היצוא וכלה בצמיחה כלכלית מחודשת, זקוק לאותו שינוי מבנה. הצרה היא שהדרכים הקלות והבטוחות להגיע לשינוי מבנה במשק הן דרכים שאינן באות בחשבון: מלחמה, למשל, או מהפכה הינן כאלה. ואנחנו באחרונה לא התנסינו, והצלחנו לעבור אפילו מלחמות בלי שינוי מבנה.

מה הדרכים האחרות? לכלכלנים יש כמה הצעות, אולם אלה טובות בתיאוריה. המציאות היא ענין אחר לגמרי. דרך „אזרחית" בעלת סיכויים מסוימים היא דרך הרפורמה במערכת המסים. אבל * זו צריכה להיות רפורמה אמיתית. מה שקרוי כעת „רפורמה" אינו כזה. בסך הכל, המדובר הפעם במשחק חליפין, של החלפת הטבות והקלות אלה באחרות. אולי יהיה עודף קטן. האוצר כבר אמר שהעודף במשחק החליפין הזה אינו יכול לעלות על 250 מיליון ש"ח. מסכום כזה, עודף בידי הציבור, יכולה להימשך חגיגת הקניות, אבל צמיחה לא תצא ממנו.

רפורמה במס הינה משהו רחב ועמוק ויסודי ומהותי, ולכמה ממרכיביה הלא כספיים יש משמעות גדולה פי כמה ממרכיביה הכספיים, כשהמדובר בצמיחה כלכלית.

לפני חודשים מעטים, למשל, הוציאה נציבות מס הכנסה חוזר לאנשיה להזכירם דברים שאמר השופט העליון המנוח זוסמן בשעתו, שמס הכנסה אינו נושא להתמקחות בין הנישום לבין פקיד השומה, ובצעד חסר תקדים צורף לאותו חוזר מכתב אנונימי שנשלח לנציב מס הכנסה, בו תיאר יועץ מס את התלאות והעיוותים של שיטת המיקוח הנהוגה אצלנו.

השיטה, אין צורך לומר, נמשכת. ואפשר לומר בלי הסתייגות שעקירתה של „שיטה" זו, למשל, חשובה לנושא הצמיחה הכלכלית פי מאות מונים מאשר הורדת תקרת המס או ביטול כמה מדרגות מס. שר האוצר אומר וחוזר ואומר ששאיפתו היא ש„מרבית שכרו של אדם ישאר בידיו". לכן הוא רוצה בהורדת שיעורי המס והתקרה. עם כל הכבוד, כל עוד, למשל, השיטה העותומנית של התמקחות עם פקיד השומה ומפקחיו קיימת ופועלת, אין כלל כיסוי לדברי ושאיפות השר, אפילו אם יוריד את התקרה ויקטין את מספר המדרגות.

אבל מרפורמה כזו מפחדים אצלנו פחד מות, מכמה וכמה טעמים. זאת למרות שרפורמה כזו, הנקראת כאן רפורמה אמיתית ולא רפורמה של תחלופה, היא העשויה, אולי, להביא לשינוי מיבנה במשק, הוא אומר, לחידוש הצמיחה הכלכלית.

1986: שנה גרועה למשקיעים

(המשך מעמוד 3)

לשנה, פקדון שבו משולמת לחוסך גם ריבית על השקעתו, תקבל בסוף השנה 10,347 שקל כלומר רווח נומינלי של 3.47 אחוזים (לאחר ניכוי מס במקור על הריבית), שפרושו הפסד ריאלי יחסית לעליית המדד בשעור של 13.77 אחוזים.

לא כדאי לשבור חסכון

תוכניות חיסכון: מי שהשקיע בתוכניות חסכון צמודות למדד בתחילת השנה ומשך את השקעתו כבר לאחר שנה (בעצם „שבר" משקיע כזה את תוכנית החסכון שלו לפני מועדה) יקבל 10,991 שקל, כלומר רווח נומינלי של 9.91 אחוז, או הפסד ריאלי של 8.4 אחוזים. מי שלא משך את כספו ומוכן להמתין עד למועד פדיונה של התוכנית, כעבור שנתיים עד שש שנים, עלה שווי ההשקעה שלו ב־26.58 אחוזים ועומד על 12,658 שקל, כלומר רווח ריאלי של 5.5 אחוזים.

בתוכנית צמודת דולר יקבל משקיע ש„שבר" את תוכנית החסכון שלו לאחר שנה רווח נומינלי של 0.55 אחוזים כלומר הוא יקבל 10,055 שקלים, או הפסד ריאלי של 16.2 אחוז. מי שימתין למועד הפרעון המקורי צבר רווח „על הנייר" של 8.06 אחוזים, גם כאן פחות מעליית המדד.

בתוכנית המאפשרת לחוסך לבחור בין הצמדה לדולר או למדד לפי הגבוה בין השניים, מקבל מי ש„שבר" את התוכנית לאחר שנה כמו בתוכנית הדולרית 10,055 שקלים, ומי שממתין למועד הפרעון המקורי עשה „רווח על הנייר" של 19.65 אחוזים, כלומר הפסד ריאלי של 0.3 אחוזים

זהב: 1986 היתה צריכה להיות שנה טובה להשקעות בזהב, בעיקר בגלל דרום אפריקה. היא נפתחה כבר במחיר גבוה, אחרי תקופה ארוכה של תרדמת מחירים. בתחילת 1986 קנו עשרת אלפים שקל קצת יותר מ־14.25 אונקיות זהב, לפי 466 דולר האונקיה. בסוף 1986 כבר היה אפשר בסכום זה לקנות 16 אונקיות ושני שליש האונקיה, לפי 394 דולר האונקיה. השקעה של 10,000 שקל בזהב בסוף 1985 ירדה בערכה ל־8,550 שקלים בלבד בסוף 1986 – הפסד ריאלי של 28.75 אחוז!

נדל"ן: כאן הענין מורכב ביותר. לפי הסטטיסטיקה, היתה ירידה קלה במחירי הדירות השנה. כל כך קלה, שמוטב אולי להתעלם ממנה. אבל כיון שאתם רוכשים דירה מגורים, ולא ממוצע סטטיסטי קשה ללמוד מן הסטטיסטיקה. מחירי דירות עדיין נקובים אצלנו בדולרים, אבל לפי השער היציג אין זה משנה את החישובים. לפי הסטטיסטיקה, בכל אופן, 10,000 שקלים שהושקעו בדירה ממוצעת בתחילת השנה, ירדו לקראת סופה לכ־9,500 שקלים – הפסד ריאלי של 20.8 אחוז.

מדגם אישי שלנו של דירות מבוקשות כהשקעה – למעט דירות שיכון ודירות בעיירות פיתוח וכיו"ב, החשובות לסטטיסטיקה, אך לא למשקיע – נותן תמונה קצת שונה. 10,000 השקלים הפכו לכמעט 11,000 שקלים – בתנאי, כמובן, שהקניה לא היתה אצל אחד מהקבלנים שעבורם 1986 היתה שנה רעה מאוד.

בדירות פאר ממשיות, ובדירות באיזורים מאוד מיוחסים ומבוקשים בערים הגדולות וסביבותיהן, העליה היתה קצת יותר תלולה. 10,000 שקלים שם הפכו בינתיים לכ־11,500 עד 12,000 שקלים. כל זה לפני ניכוי המסים ושאר הוצאות החזקת הנכס – שלא ירדו השנה אלא להיפך, עלו.

במגרשים התמונה ברורה יותר. שלא בעיסקות קומבינציה, עשרת אלפי שקלים נשארו עשרת אלפים. ללא תזוזה, ולפני מסי הרכוש – הפסד ריאלי של 16.66 אחוז.

הפסד ריאלי של 33%

בולים: 1986 היתה שנה טובה לאספני הבולים, שיכלו לקנות בולים שחשקו בהם בזול. היא לא היתה שנה טובה למשקיעים בבולים. הקטלוגים של 1987, המייצגים את שינויי המחירים של השנה היוצאת, מראים ירידת מחירים של 10 עד 30 אחוז בבולים קלאסיים, ועוד יותר מזאת בבולים מודרניים. עשרת אלפי שקלים שהושקעו בבולי חו"ל מעולים ביותר בתחילת השנה, הפכו לכ־8,500 שקלים בסופה – הפסד ריאלי של 29 אחוז.

בבולי ישראל התמונה עגומה יותר. עשרת אלפים שקל הפכו להיות אולי 8,000 – על הנייר – הפסד ריאלי של 33 אחוז. למצוא קונה זה סיפור אחר, וכאשר מוצאים אותו, הירידה עשויה להיות אף גדולה יותר. השוק שליו.

מטבעות: לא הלך השנה גם למי שהשקיע במטבעות. המדובר במטבעות נומיסמטיים, לא במטבעות זהב כסוברין או בקרוגראנד שדינם כדין השקעת זהב. מחירי המטבעות ירדו, בהמשך למגמה של השנים הקודמות, ב־10 אחוזים לפחות. יתר על כן, מי שהחל בכיוון זה, גילה שיחסית קל לקנות מטבעות, אבל קשה מאוד למכור אותם כשצריך וההפסדים בין הקניה והמכירה ניכרים.

ירידת המחירים הדולרית, כלומר זו שעל הנייר בקטלוגים, היתה של יותר מ־10 אחוזים, וירידת המחירים השקלית, בפועל, היתה גדולה מזאת והגיעה לכדי 15 אחוזים. וזאת בלי לקחת בחשבון עמלות, דמי תיווך וכיוצא באלה.

ירידת המחירים לא היתה נחלת מטבעות ישראל בלבד. גם במטבעות חו"ל חלה תופעה דומה. יצאו מן הכלל רק מטבעות נדירים באמת, ובמצב השתמרות מעולה לעילא, ואת אלה אין מוכרים בישראל כלל. הכלל הישן, שהדברים הטובים באמת עולים תמיד, הוכיח את עצמו שוב.

אשר למטבעות ישראל – הדוגמה של מטבעות בן־גוריון תוכיח. „סט" בן־גוריון נמכר בהנפקתו לפני 15 שנה ב־550 דולר. היום אפשר לקנותו, בלי טובות, ב־300. למה הזכרנו את בן־גוריון? זו שנת המאה שלו, זה הכל.

ומה על עשרת האלפים המקוריים שלנו? אם מציעים לכם כיום עבור המטבעות האלה 8,500 שקלים, אתם בני מזל – הפסד ריאלי של 29 אחוז.

יודאיקה: בתחום זה היתה אצלנו השנה מהומה גדולה. יריד, מכירות פומביות, מכירות בחו"ל. די מהר התברר שאת המהומה עשו בעיקר הסוחרים מסביב. השוק הרציני היה מצומצם למדי. תשמישי קדושה וחפצי אמנות יהודיים ירדו השנה במונחים דולריים בכ־15 עד 20 אחוז. ספרים עתיקים באמת, אלה משנות הר' והש', עלו במחיריהם. ב„פלסטיניאנה", ארץ ישראל, תעודות ומסמכים שמרו פחות או יותר על מחיריהם מן השנה שעברה. ספרי נוסעים ומדריכים מהמאה הי"ט ירדו, וחפצי „בצלאל" ודומיהם עלו במשהו. כל זה – כשהמדובר בפריטים רגילים.

עשרת אלפים שקלים שהושקעו בתערובת מתקבלת על הדעת של יודאיקה לפני שנה, עלו לכדי 12,500 שקלים, אולי קצת יותר. המחירים בשוק זה נקובים כדרך כלל בדולרים. כשהמדובר בפריטים היקרים באמת, של עשרות אלפי דולרים ומעלה, מדובר בשוק שונה לחלוטין, ושם חלה, כנראה, עליה ריאלית ניכרת במחירים. למה „כנראה"? כי כל פריט כאן הוא כדרך כלל „אוניקום", יחיד במינו. אז איך ניתן להשוות? אבל 10,000 שקלים שהושקעו בכגון אלה לפני שנה, עשויים להביא היום אפילו 15,000 שקלים ויותר – רווח ריאלי של 25 אחוז.

מוצרי צריכה בני קיימא: זהו סוג השקעה מיוחד לישראל, ונדמה שרק במדינות מועטות בעולם מכונית נוסעים משומשת אינה רק כלי תחבורה, אלא גם השקעה. אפילו כלי בית חשמליים גדולים מתוארים אצלנו לעיתים קרובות בפירסומת כ„השקעה".

ובכן, מחירי המשומשות עלו השנה בכ־25 אחוז. 10,000 השקלים הפכו לכ־12,500 שקלים, עלייה ריאלית של 4.16 אחוזים, וחוץ מזה, זה גם נוסע.

הדולר האמריקני

(המשך מעמוד 9)

נחשבת כיום למפיקת נפט גדולה, מהבארות שלה בים הצפוני, והשפל בשוק הנפט פגע בה קשה.

מה צפוי לשער הדולר בשנת 1987?

ניסיון העבר מלמד כי כל ניסיון להתנבא על הצפוי לשער הדולר לא עלה יפה, וכי הגורמים הפועלים בשוק הם כה רבים עד שהסיכוי להגיע לתחזית נכונה הם קלושים.

למרות זאת, מרבית המומחים מאוחדים בדעה כי הדולר עשוי להתחזק בתקופה הקרובה, שכן באחרונה חל שיפור בהיקף הפעילות הכלכלית בתוך ארה"ב. זאת ועוד, הממשל האמריקני נוקט באחרונה בשורה של צעדים להגנת התוצרת המקומית ולצמצום היבוא, העשויים להביא תוך זמן קצר לשיפור המאזן המסחרי של ארה"ב. ההחלטה להגביל את יבוא הסוכר ממדינות הים הקאריבי היא דוגמא מוחשית לנחישות הממשל בארה"ב להגן על היצרנים האמריקניים מפני יבוא מיתחרה.

יתכן גם כי לאחר הבחירות בגרמניה, בינואר הקרוב, תסכים ממשלת גרמניה להוריד את שערי הריבית, ואז תסכים ארה"ב לנקוט בצעדים של ממש לייצוב שוקי הכספים בעולם. צעדים אלה עשויים להביא לעלייה מחודשת, אם כי לא גדולה, בשער הדולר.

גם הליש"ט עשויה להתחזק במקצת, בקרוב, נוכח העלייה המסתמנת במחירי הנפט הגולמי

דב גנחובסקי

מי אמר שלמשרדי הממשלה אין כסף?

המשרד לעניני דתות

מכרז מס' 14/86

עבודות בנין ושיפוצים

עבודות הבנין והשיפוצים הם במשרד הראשי בירושלים, רח' יפו 236.

פרטי העבודות המבוקשות בצירוף התוכניות המפורטות, תנאי המכרז, טפסי הצעות ופרטים נוספים ניתן לקבל במחלקת בנא"מ, המשרד לעניני דתות, רח' יפו 236 ירושלים, עד ליום 4.1.1987, בשעות העבודה הרגילות.

הצעות מחירים, בצירוף ערבות בנקאית צמודה בגובה 10% מערך ההצעה תוגש בצירוף כל המסמכים המחייבים שניתן לקבלם במחלקת בנא"מ, כאמור לעיל.

סיור קבלנים עם אדריכל הפרוייקט, יתקיים ביום 29.12.86 בשעות 10.00 — 10.30 בבוקר.

בימים אלה, בעיצומם של הדיונים הקשים על הקיצוצים בתקציב, הופתענו לקרוא מודעה של המשרד לענייני דתות, המבקש לבצע עבודות בניין ושיפוצים במשרד הראשי שלו בירושלים.

לכאורה הכל טוב ויפה. יש תקציב ולכן משפצים את המשרדים. אלא שמשהו בכל זאת כאן לא מסתדר לי. משרד הדתות עבר למעונו החדש לפני זמן לא רב. לפני כן היתה לו „חירבה" במגרש הרוסים, ולפני כשנה עבר לבנין חדש במבואות ירושלים. והנה, כבר, מכרז ל„עבודות בנין ושיפוצים".

עבודות בנין, מילא. אנשים חדשים צריכים קירות חדשים. אבל שיפוצים? כבר? בנינים חדשים, שעוד בטרם התיישנו – כבר טעונים שיפוצים?

יפות יפות!

גם נאות מאוד, גם בעלות אינטליגנציה גבוהה, גם דוברות שפות ומוצעות להן תמורה גבוהה בתנאי שתתאמנה.

אנחנו, איך שהוא, אם היינו במקום אותן בחורות נאות מאד, אינטליגנטיות ודוברות שפות – היינו הולכים קודם כל לברר ליתר בטחון לשם מה בדיוק דרושות כל התכונות הנ"ל. מילא נאות. אבל בשביל מה אינטליגנטיות? ואם אינטליגנטיות למה נאות?

ואגב, איך היתה נראית לכם מודעה בנוסח: „דרושים בחורים נאים מאד, רצוי גם אינטליגנטים ודוברי שפות. תמורה גבוהה למתאימים"?

דרושות
בחורות נאות מאוד
אינטליגנציה גבוהה,
דוברות שפות נוספות
תמורה גבוהה למתאימות.
בן־יהודה 124 תל־אביב

הכל בסדר?!

כל הכבוד לחברי מושב פצאל שבעמק הירדן. „למרות הפרסומים", הם מודיעים, „אנחנו עדיין במצב טוב וממשיכים לקלוט משפחות".

בתקופה זו, כאשר כל המושבים בוכים על מצבם הקשה, נעים לשמוע שיש מושב, ועוד בבקעת הירדן, שטוען שאצלו הכל בסדר.

שתהיו לנו במצב טוב לעד, בלי הפסקות ובלי בעיות, ותקלטו משפחות כהנה וכהנה – ובפעם הבאה שאתם מכניסים את ההודעה הזו, מחקו כטובכם את המילה „עדיין". זה לא בדיוק מה שאתם רוצים לומר ומה שאנחנו מאחלים לכם.

ביצים וחיתולים

מה הקשר בין חיתולון סוג א' ב־7 שקלים לבין ביצי משק? אולי זה צריך להיות להיפך, הקשר בין ביצים לחיתולים?

משום מה, נדמה לנו שזו עוד המצאה גדולה: איך להדגיר ביצים בלי מדגרה, עם חיתולון בלבד. ואולי זו בסך הכל מודעה של איזו חנות המנסה למכור לנו הכל ביחד – ביצים עם חיתולים? כשמנסים לחסוך במלים זה מה שקורה.

חיתולון סוג א'
7 ש' בלבד
ביצי משק
ממושב בנימושה
רח' ר' עקיבא 65 בחצר

המשכנעים

חברה אלמונית מחפשת חברי מושב „מקובלים על חבריהם במושב", ו„בעלי כושר הסברה ושכנוע", שישתכרו עד 1000 ש"ח לחודש תמורת שתי שעות עבודה בשבוע. ברור שהמדובר במכירת משהו לחברי המושב.

מה יקרה עכשיו אם במושב פלוני יתנדבו כל החברים, כולם משכנעים טובים ומקובלים על חבריהם, להתעסק בענייי הזה שעתיים בשבוע? ראובן ימכור לשמעון, שמעון ימכור לראובן, ושניהם ימכרו ללוי שימכור להם בחזרה, וחוזר חלילה. כך יעשו 1000 ש"ח לחודש?

חבר/ת מושב
ניתנת לך האפשרות להשתכר
עד 1000 ש"ח לחודש
תמורת 2 שעות
עבודה בשבוע,
אם אתה (את): בעל/ת התכונות הבאות:
• בעל/ת משפחה
• השכלה תיכונית ומעלה
• חבר/ת במושבך
• בעל/ת כושר הסברה ושכנוע
• מקובל/ת על חבריך במושב

נמר של נייר

שמענו שאכן יש עוד נמרים בערבה ובנגב, וכמה מהם, חדורי שאיפה לפרסום עצמי, ניצבו מתחממים בשמש בשדה בוקר על אחות הקבר. אחרים, כדי להגיע לעתון, נודדים לטורף תוגל בעין גדי. מה לא עושים למען הפרסומת? כך שלא התפלאנו כל־כך כאשר נתקלנו בנמר הזה הדרוש ל„גיתם מערכות".

שאלנו את אנשי הנמרים בחברה להגנת הטבע, והם מצטערים: כמו שאמרנו, יש כבר נמרים חדורי תודעת פרסום, וכמה אפילו עם השכלה מסוימת. אבל נמרים בעלי נסיון עשיר ומגוון בפרסום? אולי בעוד שנה. לא כעת.

גיתם מערכות תדמית בע"מ
דרוש/ה
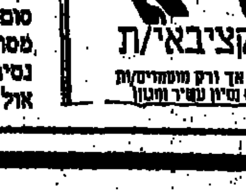
תקציבאי/ת
יענו אך ורק מוסמכים/ות עם נסיון עשיר ומגוון

שערי מטבע חוץ ביום 29.12.86

המטבע	תשנוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.003	1.45	1.522	.46	1.51	1.45	1.52	1.4775	1.4957	1.4773	1.4957	1.4768	1.4954	1.4863
1 מארק גרמני	+0.006	0.74	0.78	0.74	0.78	0.74	0.78	0.7672	0.7666	0.7576	0.7670	0.7571	0.7666	0.7601
ליש"ט	+0.004	2.11	2.21	2.12	2.22	2.12	2.22	2.1554	2.1822	2.1596	2.1866	2.1575	2.1847	2.1614
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.22	0.24	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2290	0.2319	0.2286	0.2315	0.2291	0.2320	0.2302
100 ינים יפאניים	+0.015	0.91	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9266	0.9380	0.9278	0.9394	0.9258	0.9375	0.9317
1 גולדן הולנדי	+0.006	0.66	0.69	0.66	0.69	0.65	0.69	0.6698	0.6782	0.6701	0.6785	0.6695	0.6780	0.6725
1 פרנק שווייצרי	+0.011	0.89	0.93	0.89	0.94	0.89	0.93	0.9065	0.9168	0.9094	0.9207	0.9079	0.9193	0.9112
1 כתר שוודי	+0.001	0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2162	0.2189	0.2164	0.2191	0.2163	0.2190	0.2174
1 כתר נורבגי	+0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1985	0.2009	0.1986	0.2010	0.1990	0.2015	0.1994
1 כתר דני	+0.002	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.1999	0.2023	0.2000	0.2025	0.1998	0.2023	0.2005
1 מארק פיני	+0.003	0.30	0.32	0.30	0.32	0.30	0.32	0.3062	0.3100	0.3062	0.3100	0.3065	0.3102	0.3070
1 דולר קנדי	—	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0701	1.0834	1.0711	1.0844	1.0693	1.0828	1.0774
1 דולר אוסטרלי	+0.004	0.93	1.02	0.94	1.01	0.93	1.01	0.9802	0.9924	0.9780	0.9902	0.9767	0.9890	0.9840
1 ראנד דר"א	+0.003	0.43	0.52	0.45	0.67	0.43	0.62	0.6663	0.6746	0.6662	0.6745	0.6675	0.6759	0.6697
10 פרנקים בלגיים	+0.003	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3586	0.3630	0.3639	0.3684	0.3638	0.3684	0.3645
10 שילינגים אוסטריים	+0.010	1.06	1.11	.06	1.1	1.05	1.11	1.0760	1.0894	1.0744	1.0870	1.0751	1.0887	1.0796
1000 לירטות איטלקיות	+0.006	1.06	1.13	.07	.14	1.06	1.13	1.0888	1.1024	1.0903	1.1039	1.0894	1.1031	1.0929
אקי"ו (ECU)	+0.011	—	—	—	—	—	—	1.5704	1.5899	1.5741	1.5937	—	—	1.5781
1 דינר ירדני	+0.067	4.05	4.30	4.05	4.28	4.00	4.24	—	—	—	—	—	—	4.0319
10 לירות לבנוניות	-0.048	[illegible]	[illegible]	0.15	0.16	(0.13)	0.18	—	—	—	—	—	—	[illegible]
1 לירה מצרית	-0.006	0.73	0.76	0.72	0.76	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.7877

קרנות הנאמנות

מחירים ותשואות ביום 29.12.86

שם הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי היומי בנקודות	התשואה היומית באחוזים
אב	4337.01	4278.93	-0.85	-0.02
אבוקה	383.92	376.40	-2.41	-0.64
אגוז	208.79	204.71	+0.47	+0.23
אדיר	1403.92	1376.42	+3.71	+0.27
אורם	2049.79	2010.01	-2.36	-0.12
אופיר	1697.60	1676.88	+1.97	+0.12
אור	394.23	386.05	+1.21	+0.31
אוריון	141.37	140.49	+0.22	+0.16
אורלי	228.17	226.57	+0.22	+0.10
אורן	667.37	654.31	+0.99	+0.15
אייל	1348.87	1283.04	+1.02	+0.09
איילת	4167.74	4077.62	+9.13	+0.22
איריס	4355.45	4260.95	+17.01	+0.40
איתן	625.07	612.39	+0.25	+0.04
אלון	528.27	517.30	+1.02	+0.20
אלמוג	614.33	602.16	+0.28	+0.05
ארז	526.53	520.14	-2.37	-0.45
אש	127.65	124.89	-0.36	-0.29
אשל	170.58	167.26	+0.29	+0.17
אתרוג	203.66	201.66	+0.44	+0.22
בדולח	2042.85	2003.46	-1.07	-0.05
ברוש	435.95	427.49	+0.59	+0.14
ברק	430.05	421.45	+0.37	+0.09
ברקת	768.16	764.56	+2.40	+0.31
גביש	1253.75	1229.45	+1.32	+0.11
גבע	911.96	898.42	+1.82	+0.20
גורן	638.84	626.13	+0.41	+0.07
גיא	8307.23	8184.22	+23.51	+0.29
גיל	2645.01	2594.35	+6.91	+0.27
גלית	532.20	529.62	+1.11	+0.21
דוברמן	338.22	328.45	+0.14	+0.04
דוכיפת	589.89	577.54	-0.38	-0.07
דולב	197.54	191.33	+0.45	+0.22
דורון	1306.71	1281.07	+0.85	+0.07
דותן	227.64	223.32	+0.32	+0.14
דליה	—	—	—	—
דרור	370.16	361.07	+1.45	+0.40
דקל	333.37	326.71	-0.75	-0.23
הדס	327.73	324.68	-1.47	-0.45
ורד	—	—	—	—
זהבית	2693.71	2616.69	+15.11	+0.58
זוהר	17980.25	17120.85	+34.19	+0.20
זיו	16538.19	16096.48	+41.61	+0.26
זמיר	783.25	773.75	-3.60	-0.46
חוחית	129.72	127.96	+0.48	+0.18
חליפין	119.15	118.62	+0.20	+0.17
חלמיש	578.67	575.86	+0.34	+0.06
חץ	120.05	119.37	+0.19	+0.16
טופז	1221.41	1192.94	+1.31	+0.10
טל	4656.61	4602.22	-6.18	-0.11
יבול	715.47	707.10	+0.52	+0.07
יהלום	1862.42	1826.05	-0.38	-0.02
יסודות	357.81	354.49	-2.16	-0.72
יערה	598.81	585.84	+0.28	+0.05
כוכב	935.48	915.22	-3.82	-0.42
כחל	118.21	115.92	+0.27	+0.21
כלנית	—	—	—	—
כספית	642.59	639.21	+1.38	+0.22
כרמל	124.88	122.31	+0.11	+0.09
כתר	980.92	961.92	+0.53	+0.06
להט	3864.47	3789.33	+12.36	+0.33
למשקיע	104006.9	102104.08	+100.02	+0.10
לפיד	314.64	308.54	-1.79	-0.58
לטס	1567.57	1535.66	+3.24	+0.21
לשם	875.02	870.59	+0.89	+0.10
מבחר	1064.96	1043.86	-0.04	-.00
מבטח	3063.69	3034.14	+1.18	+0.05
מגן	201.24	198.28	+0.14	+0.07
מגדן	2854.92	2827.19	+2.07	+0.07
מגל	669.59	662.05	+0.31	+0.05
מור	1439.44	1409.17	-5.96	-0.42
מורן	757.56	750.42	-1.14	-0.15
מטה	25050.43	24533.92	-109.35	-0.44
מיתר	790.55	774.77	+0.81	+0.10
מעוף	3431.77	3365.01	-2.39	-0.07
מעיין	679.10	665.84	+0.10	+0.05
מקשה	906.74	902.44	+0.78	+0.09
מרגלית	1124.64	1102.79	+0.00	+0.00
מרווח	100.98	100.54	+0.07	+0.07
מרום	1040.91	1020.24	+0.74	+0.07
נגה	23156.86	22814.26	+35.28	+0.15
נטף	745.36	742.04	-2.46	-0.33
נטע	423.45	414.82	-0.55	-0.13
נילי	5032.06	4958.46	+1.79	+0.04
סביון	—	—	—	—
סגולה	122.65	121.31	+0.20	+0.17
סלע	891.67	887.22	+0.77	+0.09
סנונית	624.80	617.13	+0.41	+0.07
סער	679.01	666.14	-1.16	-0.17
ספיר	502.67	502.67	+1.26	+0.25
עדיף	737.03	728.52	-1.49	-0.20
עידית	1937.37	1927.69	-4.84	-0.25
עידן	6374.14	6281.22	+0.31	+.00
ענבר	1150.90	1106.02	+4.17	+0.38
ענת	2121.42	2100.48	-4.66	-0.23
עפרוני	585.30	572.47	+0.43	+0.08
ערמון	133.72	131.34	+0.14	+0.26
פיא	1355.27	1328.57	+0.45	+0.03
צבי	505.35	495.31	+1.35	+0.22
צופית	565.70	554.59	-0.38	-0.03
צוק	106.44	106.44	+0.08	+0.08
צמיד	904.73	891.12	+1.71	+0.19
צמיקה	7001.43	6899.26	+5.05	+0.07
צמרת	1581.95	1550.91	+4.49	+0.29
קלע	1878.94	1869.35	+2.00	+0.11
רננית	15781.44	15602.79	-65.57	-0.41
רימון	109.28	109.05	+0.13	+0.12
רקפת	—	—	—	—
רשף	672.13	657.49	+1.18	+0.18
שביט	708.48	694.70	+0.46	+0.10
שחם	829.46	822.16	+1.53	+0.30
שירה	349.55	347.06	-0.06	-0.03
שליו	328.09	324.03	+0.50	+0.15
שנהב	703.13	695.27	+0.35	+0.09
שסק	685.74	669.10	-2.24	-0.33
שקד	166.17	163.40	+0.36	+0.18
תאנה	205.26	201.31	+0.06	+0.04
תדהר	439.25	437.07	-0.79	-0.18
תירוש	448.26	446.18	+0.44	+0.16
תמר	199.54	195.65	+0.25	+0.13
תפוח	161.92	180.66	+0.81	+0.21
תרשיש	1327.31	1305.38	+1.50	+0.15
תשרי	428.96	414.59	-0.65	-0.15

שיעורי התשואה היומית [illegible]

מימושי רווחים – בלמו את העליות

הספקולנטים מיהרו אתמול לממש את הרווחים שצברו ביומיים האחרונים, בגלל שמועות על פיחות קרוב, והחששות מפני צעדים כלכליים שיפגעו בבורסה □ 146 מניות ירדו, 112 עלו, ו־122 נסחרו ללא שינוי □ ביקושים גדולים לכל סוגי אגרות החוב, ובמיוחד לאגרות הצמודות לדולר □ מניות „תרו" עלו ב־15 אחוז

מאת **שמעון יונה**

גל של מימושי רווחים סקר אתמול את הבורסה, לאחר יומיים בלבד של עליות שערים. דומה כי סוחרי הבורסה עדיין חוששים מצעדים כלכליים שיפגעו בשוק המניות והם ממהרים לממש את ריווחיהם אחרי כל עליית שערים של 5 - 7 אחוזים

כתוצאה ממימושי הרווחים, ירדו אתמול השערים של 146 מניות, לעומת 112 מניות שעלו ו־122 מניות אחרות שנסחרו ללא שינוי. מחזור העסקות בשוק המניות הסתכם ב־10.5 מיליון שקלים, מזה 2.8 מיליון שקלים במניות הבנקים שבהסדר.

המשקיעים חוששים מפיחות

מניות הבנקים שבהסדר נסחרו ללא שינוי, להוציא את מניות בנק לאומי שעלו ב־ 0.8 אחוזים.

בשוק אגרות החוב הצמודות היתה אתמול פעילות גדולה יחסית, האופיינית בדרך כלל לסופי חודש, כאשר בנקים ומוסדות פיננסיים אחרים רוכשים כמויות גדולות של אגרות חוב.

מחזור העסקות בשוק אגרות החוב הסתכם ב־10.9 מיליון שקלים, מתוך זה כ־4.5 מיליון שקלים באגרות החוב הצמודות לדולר. אגרות אלו עלו בין שליש האחוז לאחוז וחצי, עקב קניות של משקיעים החוששים מפיחות ב־1 בינואר בו סגורים הבנקים.

עליות השערים שהיו בשני ימי המסחר האחרונים בשוק המניות, גרמו אתמול למגמת מימוש רווחים, בעיקר מצד הספקולנטים המסתפקים בימים אלה ברווח של 5 – 7 אחוזים וממהרים לצאת מהשוק.

גם השמועות על פיחות אפשרי, נוכח הקשיים של האוצר לשכנע את השרים לקצץ בתקציביהם, גרמו ליציאת משקיעים רבים משוק המניות. סיבה נוספת היא פעילותם של גורמים שונים ובהם בעלי עניין המעונינים בשערי מניות נמוכים בסוף השנה משיקולי מס.

השמועות על פיחות אפשרי גרמו להתעניינות גדולה מהרגיל בצמודי הדולר שעלו עד 1.5 אחוזים, אולם לא השפיעה על מניות הבנקים שבהסדר אשר נסחרו במגמה מעורבת ויציבות שערים.

הפעילות הספקולטיבית במניות „תרו" נמשכה גם אתמול, ושערן עלה ב־15 אחוזים. רמת הסחירות של מניות אלו נמוכה, והן מהוות כר נוח להרצה ספקולטיבית. על פי שמועות שהגיעו לבורסה, אספה קבוצה של ספקולנטים כ־20 אחוזים ממהמניות הנסחרות בבורסה, והם עושים בכל העולה על רוחם.

הפסקות מסחר

• מוזאיקה: הרווח הנקי לחודשים אפריל־ספטמבר 1986, הסתכם ב־310.6 אלף שקלים, לעומת 198 אלף שקלים בתקופה המקבילה אשתקד.

• קיסריה: החברה הפסידה בחודשים אפריל־ספטמבר 1986, 378 אלף שקלים, לעומת הפסד של כ־272 אלף שקלים בתקופה המקבילה ב־1985.

• ת.א.ת: הרווח הנקי לחודשים אפריל־ספטמבר 1986, גדל ל־865 אלף שקלים, בהשוואה ל־37 אלף שקלים בתקופה המקבילה אשתקד. החברה נמצאת במו"מ בקשר לעסקות יצוא בסך 11 מיליון דולר. החברה תחלק מניות הטבה בשעור 200 אחוזים.

• כהן פתוח: החברה הרוויחה במחצית השנה שנסתימה ב־30 לספטמבר 1986 35 אלף שקלים, לעומת 998 שקלים בתקופה המקבילה אשתקד.

• דפרון: הרווח הנקי לחודשים אפריל־ספטמבר 1986, הסתכם בכ־60 אלף שקלים, לעומת הפסד של 267 אלף שקלים באותה התקופה בשנה הקודמת.

הודעות בבורסה

• יצהר: שלשום הופסק המסחר במניות החברה לאחר שהחברה הודיעה על הנפקה מתוקנת לבעלי המניות שלה. יחידת ההנפקה החדשה תכלול 3 מניות בנות 5 שקל וכתב אופציה אחד. מחיר היחידה יהיה 135 שקלים. לבעלי עניין בחברה יוקצו מניות בנות 5 שקל במחיר של 35 שקל למניה וכתבי אופציה במחיר של 30 שקל לאופציה.

• דיסקונט השקעות: קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט רכשו בבורסה בין ה־30 לנובמבר ועד ל־18 בדצמבר 20,097 ערך נקוב מניות „דיסקונט השקעות" בשערים 2955־2752 נקודות.

• אי.די בי. פתוח: קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט רכשו בבורסה 13,026 ערך נקוב מניות „אי.די.בי. פתוח" בשערים 4740־5300 נקודות. רכישות אלה נעשו בין ה־26 בנובמבר ל־16 בדצמבר.

• אופנת ברוך: מחיר ההנפקה במכרז של האופציות שהציעה החברה בהנפקה לציבור נקבע ל־35 שקלים. המחיר המינימלי היה 31.5 שקלים לאופציה. הזמנות במחיר שנקבע נענו בשעור של כ־35.6 אחוזים. הזמנות במחיר גבוה יותר נענו במלואן.

• נכסים: יום ה„אקס" למניות ההטבה בשעור 60 אחוזים נקבע ל־23 בפברואר 1987.

• שופרסל: „אי.די.בי פתוח" מכרה מחוץ לבורסה, 8,200 ע.נ מניות „שופרסל" כ' בשער 0.2735 דולר למניה.

• גביים: יום ה„אקס" למניות הטבה בשעור 50 אחוזים נקבע ל־26 בפברואר 1987.

• זנלכל: החברה הודיעה כי נבחנת אפשרות שלוב „שופרסל" בעסקה המתוכננת להקצאה פרטית של מניות „זנלכל בתמורה ל־1.8 מיליון דולר (33 אחוזים מ„זנלכל") למשפחת ברונפמן. המדובר בהשקעה המהווה 1/6 מהעסקה.

• זיקה: יום ה„אקס" לחלוקת דיבידנד במזומן נקבע ל־11 בחודש ינואר 1987.

הפסדים כ[illegible] במניות אי[illegible]בה

ביום השני למסחר במניות „אינקובה", לאחר המסחר בזכויות שהוצעו לבעלי המניות, ואיחוד הזכויות בנות 5 שקל עם המניות [illegible], מתברר כי למרבית המשקיעים [illegible] מניות אלה נגרמו הפסדים כבדים

כך למשל משקיע שרכש מניות „אינקובה" לפני יום ה[illegible] של הזכויות, בשער של 1,500 נקודות, הפסיד כ־66 אחוזים מכספו. [illegible] מן הנתונים הבאים: מי ש[illegible] 100 ע.נ מניות „אינקובה" שילם [illegible] 1,500 שקלים. אם אותו משקיע [illegible] את הזכויות או ניצל אותן, נשארו לו 126 שקלים לפי שער המניות בבורסה [illegible], ועוד 390 שקלים ממכירת הזכויות או ניצולן. משמעות הדבר היא שההתגרה הכספית שנותרה מהשקעה של 1,500 שקלים, היא 516 שקלים בלבד - וזהו הפסד של 66 אחוזים.

עיסקת ענק בחברת „ברטון"

חברת „ברטון" העוסקת בייצור מבנים ניידים, הגישה בקשה לצו מניעה נגד חברה מקומית, האוסר על החברה להתקשר עם גורמים אחרים בקשר לאספקת מבנים ליצוא. בית המשפט נתן את הצו המבוקש לאחר שהחברה המקומית התקשרה עם ספקים אחרים לגבי אותם מבנים, וזאת בניגוד להסכם עם „ברטון".

ל„ברטון" הסכם עם אחת חברות [illegible] לאספקת מבנים ליצוא בהיקף כספי של 20 – 25 מיליון דולר.

איגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
7016	88.4	+.3
7017	87.6	+.4
7018	87.4	+.6
7019	87.7	+.3
7020	87.5	+.5
7021	86.7	+.3
7022	86.4	+.1
ק-951 תשואה 9.72%		
7201	85.1	+.3
7202	86.4	+.8
7203	86.1	+.7
7204	86.5	+.8
7205	86.4	+.8
ירושלים- צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.32%		
6101	11790.0	+66.0
ק-802 תשואה 3.75%		
6102	7010.0	+31.0
ק-803 תשואה 4.10%		
6103	6195.0	+10.0
ק-804 תשואה 4.08%		
6104	5710.0	+21.0
6105	5408.0	+23.0
ק-805 תשואה 4.04%		
6106	4232.0	+16.0
6107	3818.0	+10.0
ק-806 תשואה 4.10%		
6108	3516.0	+9.0
6109	3406.0	+11.0
6110	3353.0	+10.0
ק-807 תשואה 4.52%		
6111	2737.0	+15.0
6112	2672.0	+16.0
ק-808 תשואה 4.46%		
6113	1817.0	+8.0
ק-821 תשואה 4.37%		
6151	728.2	-2.8
6152	698.2	-2.7
ק-823 תשואה 4.80%		
6153	601.6	+1.9
6154	391.3	+1.9
ק-825 תשואה 4.60%		
6155	394.2	+1.3
[illegible]	338.3	+1.1
[illegible] תשואה 4.73%		
[illegible]	231.8	+1.4
[illegible]	219.8	+1.1
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
23 ס	91.0	+.8
24 ש	88.7	+.3
25 ש	87.5	-1.5
26 ש	93.2	+1.2
27 ש	90.0	-1.0
28 ש	88.1	-2.0
29 ש	87.5	
30 ש	96.3	-.7
31 ש	94.1	-2.9
תית 15 11/12/86	89.5	
32	90.3	+.2
33 18/12/86	94.0	
מימון 12	94.2	
2 26/12/86	85.9	
34 מר"ב	98.5	+.5
35 מר"ב	98.0	
36 פר"ש	106.0	+.4
אפכל D 11/12/86	98.0	
[illegible]	*** הפסקת מסחר	
ישראל 11 11/12/86	98.4	
ישראל 12 11/12/86	98.4	
ישראל 13 11/12/86	96.3	
ישראל 14 28/12/86	93.8	
מביב 21 ש 28/12/86	86.1	
מביב 25 ש 11/12/86	88.0	
מביב 26 ש 11/12/86	88.0	
מביב 28 ש	84.5	-2.6
מביב 30 ש 11/12/86	86.4	
מימון 1	90.8	
אגרות חוב צמודות לדולר		
2501	156.2	+.2
2502	153.4	+.9
2503	147.7	+.7
2504	147.6	+.6
2505	142.1	+.3
2506	136.7	+.5
2507	132.7	-.6
ק-604 תשואה 1.80%		
2508	103.6	+.5
ירושלים- צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-901 תשואה 9.48%		
7001	221.8	
7002	216.9	
ק-902 תשואה 9.80%		
7003	206.2	-.3
7004	196.5	-.3
ק-903 תשואה 9.25%		
7005	183.7	-.9
7006	175.6	-.8
[illegible]		
7007	161.5	-.6
7008	152.4	-.5
[illegible]		
[illegible]	145.1	-1.2
[illegible]		
7010	134.1	-.4
7011	131.6	-.6
7012	127.1	
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
2012	123550.0	
2013	124100.0	
2014	120520.0	
2015	119000.0	
2016	122611.0	
ק-108 תשואה 3.00%		
2017	118985.0	+69.0
2019	118696.0	+69.0
2020	115222.0	+68.0
ק-109 תשואה 2.88%		
2018	119989.0	+294.0
2021	116115.0	+296.0
ק-110 תשואה 2.95%		
2022	108596.0	+647.0
ק-111 תשואה 2.99%		
2023	109365.0	+384.0
ק-112 תשואה 2.64%		
2024	102713.0	+59.0
2027	99088.0	+37.0
2031	94719.0	+54.0
ק-113 תשואה 2.09%		
2025	102752.0	+448.0
2026	102384.0	+450.0
ק-114 תשואה 2.97%		
2028	99075.0	+615.0
2030	94231.0	+599.0
ק-115 תשואה 2.90%		
2029	93686.0	+764.0
2033	89034.0	+767.0
2035	83751.0	+731.0
ק-116 תשואה 3.18%		
2032	94538.0	+242.0
2034	89107.0	+239.0
2036	81779.0	+233.0
ק-117 תשואה 3.05%		
2037	77825.0	+638.0
2052	65343.0	+590.0
ק-118 תשואה 3.80%		
2038	78172.0	-794.0
2040	73263.0	-745.0
2051	71303.0	-779.0
ק-119 תשואה 3.06%		
2039	74627.0	+280.0
2041	70639.0	+272.0
ק-120 תשואה 3.12%		
2053	65340.0	+39.0
ק-121 תשואה 3.00%		
2054	60700.0	+350.0
2056	56184.0	+323.0
2058	51120.0	+303.0
2060	47161.0	+284.0
ק-122 תשואה 2.89%		
2057	60698.0	+33.0
[illegible]	56164.0	+32.0
2059	51060.0	+30.0
[illegible] תשואה 2.47%		
2061	36092.0	-1001.0
ק-123 תשואה 3.34%		
2062	35782.0	+1056.0
[illegible] תשואה 3.33%		
2063	33511.0	+18.0
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-709 תשואה 2.96%		
3555	84104.0	+49.0
3571	72953.0	+45.0
ק-710 תשואה 3.05%		
3556	80316.0	-213.0
3558	80214.0	-221.0
3559	77371.0	-216.0
3560	73237.0	-211.0
3561	73018.0	-212.0
ק-711 תשואה 3.00%		
3557	80978.0	-451.0
3572	73626.0	-445.0
ק-712 תשואה 3.10%		
3573	73013.0	+43.0
3574	67322.0	+39.0
3577	67274.0	+40.0
3578	63139.0	+37.0
ק-713 תשואה 3.12%		
3575	67048.0	+47.0
3576	66847.0	+7.0
3579	61700.0	+6.0
ק-714 תשואה 3.06%		
3580	57546.0	+33.0
3581	52340.0	+31.0
3582	48269.0	+29.0
3583	44860.0	+22.0
ק-715 תשואה 3.00%		
3584	44607.0	+26.0
3585	42293.0	+25.0
3586	38304.0	+22.0
3588	38257.0	+22.0
ק-716 תשואה 3.00%		
3587	38417.0	+22.0
3591	35811.0	+21.0
3592	34969.0	+20.0
3593	34906.0	+20.0
ק-717 תשואה 3.10%		
3589	34824.0	+135.0
3594	33201.0	+132.0
3596	31729.0	+129.0
3597	31615.0	+129.0
ק-718 תשואה 3.02%		
3590	34710.0	-51.0
3598	33072.0	-53.0
2 ס	110.8	+.2
[illegible]	[illegible]	[illegible]
2001	144700.0	
2002	142800.0	
2003	137500.0	
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
3831	97.1	+.1
3832	96.7	+.1
3833	93.6	+.2
3834	91.0	+.1
ק-290 תשואה 4.59%		
3901	110.1	+.1
3902	104.8	+.1
3903	104.0	+.2
3904	102.1	+.1
ק-281 תשואה 4.53%		
3861	92.7	+.7
מלוה פיתוח ומדינת 4%-6%-7% (80% הצמדה)		
	*** הפסקת מסחר	
3202	209300.0	+200.0
3203	203500.0	+500.0
3204	202500.0	+500.0
3205	199500.0	+500.0
3206	197800.0	
3210	190918.0	-2500.0
3211	196000.0	
3212	180499.8	-500.0
3213	172570.0	
3214		
6%		
3501	176000.0	
3502	173000.0	
3503	181416.0	
3504	159000.0	
3505	147440.0	
7%		
3521	146500.0	-2000.0
3522	145800.0	
3523	133659.0	+39.0
3524	133270.0	+70.0
3525	132506.0	
3526	130501.0	+601.0
3527	128000.0	+1300.0
3528	123901.0	+81.0
3529	124500.0	
ק-204 תשואה 2.90%		
3530	122114.0	+126.0
3531	121827.0	+129.0
3532	118261.0	+125.0
3533	118124.0	+128.0
3534	111377.0	+132.0
ק-705 תשואה 2.98%		
3535	111426.0	+124.0
3539	105000.0	+116.0
ק-706 תשואה 2.78%		
3536	111737.0	+46.0
3537	111605.0	+45.0
3538	105049.0	+42.0
3540	104877.0	+42.0
3541	101392.0	+40.0
3542	101228.0	+32.0
3543	96280.0	+30.0
ק-707 תשואה 2.84%		
3544	96292.0	+48.0
3546	96089.0	+38.0
3547	97856.0	+37.0
3548	97740.0	+37.0
3550	94673.0	+34.0
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
3619	11051.0	+5.0
ק-207 תשואה 2.41%		
3620	10710.0	+71.0
3621	10176.0	+69.0
3622	9177.0	+63.0
ק-208 תשואה 2.41%		
3623	8617.0	+43.0
3624	8116.0	+41.0
ק-209 תשואה 2.59%		
3625	7349.0	-30.0
3626	6798.0	-28.0
3627	6305.0	-26.0
ק-210 תשואה 2.61%		
3628	5798.0	
3629	5433.0	
3630	5136.0	
ק-211 תשואה 2.67%		
3631	4703.0	-13.0
3632	4519.0	-13.0
3633	4269.0	-12.0
ק-212 תשואה 2.72%		
3634	3750.0	-32.0
3635	3546.0	-31.0
3636	3415.0	-30.0
ק-213 תשואה 2.77%		
3637	3197.0	+1.0
3638	2977.0	+2.0
3639	2725.0	+2.0
ק-214 תשואה 2.70%		
3640	2254.0	-4.0
3641	1954.0	-4.0
ק-215 תשואה 2.80%		
3642	1736.0	+1.0
3643	1506.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.49%		
3644	1398.0	+28.0
3645	1261.0	+25.0
מלוה בזרינה (גליל) 4.25%		
ק-231 תשואה 4.12%		
3701	998.8	+.6
ק-232 תשואה 4.55%		
3702	743.1	+2.8
ק-233 תשואה 4.36%		
3703	666.0	+.5
3704	370.1	+.4
ק-251 תשואה 4.60%		
3751	295.2	+.2
ק-252 תשואה 4.43%		
3752	120.0	+.5
3753	115.2	+.5
ק-253 תשואה 4.59%		
3754	106.4	+.1
3756	102.3	+.1
3756	98.7	+.1
3757	96.7	+.1
3758	94.8	+.1
3759	94.5	+.2
3760	93.1	+.1
3761	91.0	+.1
3762	88.6	+.2
3763	85.8	+.1
ק-261 תשואה 4.39%		
3791	87.0	
[illegible]	[illegible]	[illegible]

הסידרה	השער	השינוי בנק'
מלוה (100% הצמדה)		
4001	632822.0	
4002	560000.0	
4003	552200.0	
4004	545000.0	
מלוה מזרח [illegible] 4.59%		
3.74% תשואה		
4101	326.4	+3.5
3.97% תשואה		
[illegible]	130.4	+.1
[illegible]	125.2	+.1
4.26% תשואה		
[illegible]	120.0	+.1
[illegible]	120.0	+.1
[illegible]	114.2	+.1
[illegible]	113.3	+.1
[illegible]	111.3	
4.63% תשואה		
[illegible]	97.7	-.1
[illegible]	95.0	-.1
[illegible]	92.0	-.1
4.58% תשואה		
[illegible]	112.7	+.4
[illegible]	110.5	+.3
[illegible]	108.4	+.4
[illegible]	104.5	+.4
[illegible]	102.4	+.4
[illegible]	100.4	+.3
[illegible]	100.0	+.3
[illegible]	98.6	+.5
[illegible]	96.4	+.4
[illegible]	93.6	+.4
4.55% תשואה		
[illegible]	91.0	-.1
4.23% תשואה		
[illegible]	101.6	-.1
3.74% תשואה		
[illegible]	35264.0	-274.0
3.63% תשואה		
[illegible]	32612.0	-90.0
2.89% תשואה		
[illegible]	31093.0	+925.0
3.50% תשואה		
[illegible]	27518.0	-99.0
3.71% תשואה		
[illegible]	24731.0	-146.0
3.56% תשואה		
[illegible]	23408.0	+48.0
2.76% תשואה		
[illegible]	22403.0	-5.0
2.39% תשואה		
[illegible]	21930.0	+12.0
2.65% תשואה		
[illegible]	20679.0	-108.0
2.62% תשואה		
[illegible]	18670.0	-19.0
2.55% תשואה		
[illegible]	18084.0	+10.0
2.51% תשואה		
[illegible]	17587.0	-55.0
2.45% תשואה		
[illegible]	16590.0	
[illegible]	[illegible]	[illegible]

מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
או.ה.ה. ש	19950				
הספנות 0.1	1140	924	+40	+3.6	+995
הספנות א 0.5	800	923			-699
הספנות אופ 2	777 *	1845	+8	+1.0	+1676
* ביצוע חלקי 92.00%					
כללי לא בהסדר	21700	135	-700	-3.1	-169
בנק צפ' אמרק 1.	*** הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמרק 5.	*** הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אופ1	*** הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3455	520			-56.0
פ.י.ב.י. 0.5	4450	3603	-30	-.7	-823

כלולים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	83100	651			-400
אידיבי ב 100.0	84600	95.0	-400	-.5	-206
אידיבי בב א 2.0	502000	2.0			-2.0
אגוד 1שה	62100	507	+700	+1.1	+999
דיסקונט ב	105900	23.0	-600	-.6	-23.0
דיסקונט א	106160	406	+740	+.7	+878
דיסקונט שה ב	12500	16.0			-19.0
המזרחי ש	34100	636	-130	-.4	-398
המזרחי מ	34140	84.0	-1		-84.0
המזרחי שה 9	15495	25.0	+75	+.5	+240
הפועלים מבכ	104841		-1059	-1.0	-5.0
הפועלים ש	56550	918			-704
הפועלים מ	56400	169	+130	+.2	+494
כללי א 1.0	144500	12.0	+700	+.5	+48.0
כללי שה 5	113000		-1400	-1.2	-1.0
כללי שה 7	6855	2.0	+5	+.1	+48.0
בלל מטוק 100.0	55940	1450	+300	+.6	+5149
כלל שה 11	13676	85.0			-13.0
מימון וסחר 1.0	49000				
מימון וסחר 5.0	24300	6.0	+200	+.8	+30.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	27001 תב	20.0	+2000	+8.0	+84.0
לאומי משכנתא' ש	7030	224	+100	+1.4	+335
לאומי משכנתא' מ	6922	7.0			-7.0
כרמל ש	4200	20.0	-41	-1.0	-11.0
כרמל שה 1	3500	1536			-1136
בנין ב 5.0	7260	45.0	+60	+.8	+155
פת משכ ש	2430	382	-50	-2.0	-515
משכן ב ש	2461	445	-54	-2.1	-485
עצמאות 0.1	9700	30.0			-30.0
טפחות מבוב ש	17000				
טפחות רג ש	16000	31.0	-100	-.6	-45.0
טפחות שה 1	8650	38.0	-50	-.6	-58.0
טפחות שה 2	4517	429	-10	-.2	-179
יעסור 1.0	2700	410			+64.0
יעסור 5.0	1510	1054	+10	+.7	+156
מירב 1.0	6240	76.0	-300	-4.6	-299

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
שלמון א ש	497	6462			-3858
החקלאות מבוב א	*** לא נסחר				
החקלאות מבוב ג	*** לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	9310	29.0	+10	+.1	+29.0
פתוח תעשיה מבכ	*** לא נסחר				
פת תעש בב ג	*** לא נסחר				
פת תעש בב גג	*** לא נסחר				
פת תעש בב גג1	*** לא נסחר				
פת תעש בב ד	*** לא נסחר				
פת תעש בב דד	*** לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	1365	3890	+65	+5.0	+7779
תיירות בב	*** לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	18000	5.0	-300	-1.6	-15.0
כלל ליסינג ב0.5	13500	175	+600	+4.7	+171
כלל לסינג אג"ח1	12548 תב	10.0	+1125	+10.0	+145

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
איתן ביטוח 1שה	285	24519			-15556
אררט 0.1	1470	410			-5.0
אררט א 0.5	720	2324	+8	+1.1	+574
בטוח משנה 0.1	521	395	-16	-3.0	-385
בטוח משנה 0.5	178.0	2000	+5.0	+2.9	+1210
הדר 1שה	370	2246	-10	-2.6	-3466
הדר 5שה	206	7158	-10	-4.6	-9438
הסנה ש	337	19525	-8	-2.3	-34850
הפניקס 0.1	739 תב	11575	+36	+5.1	+27395
הפניקס 0.5	618	2094			-2362
המסחר-הראל 1.0	6870		+70	+1.0	+18.0
המסחר-הראל 5.0	3500	365	-100	-2.8	-963
מנורה 1.0	2185	105	+100	+4.8	+190
מנורה 5.0	1090	363			-43.0
סהר פתוח והשקע'	5280	160	+10	+.2	+27.0
סקוריטס 1שה	880	1310			-1049
צור ש	320	4116	-10	-3.0	-3269
ציון החזקות 1.0	8678	3.0			-3.0
ציון החזקות 5.0	2545	141	+25	+1.0	+168

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא 1.0	5435	87.0			-84.0
אינטרגאמא 5.0	3165	700	-5	-.2	-264
מאיר עזרא 1.0	1301	2846			-117
מאיר עזרא אופ 1	7921	425	+781	+10.9	+2192
כלל סחר 1.0	253	11916			+3662
כלל סחר אופ' ד'	171.0	28212			-3362
כלל סחר אג"ח 2	95.5	56248	+1.5	+1.6	+445074
קריסטל 1.0	799	901	-1	-.1	-188
רסק 0.1	30600				
רסק 0.5	10289		-9	-.1	-59.0
שופרסל א 2.0	7860	550	-100	-1.3	-1009
שופרסל ב 10.0	6280	2833	-110	-1.7	-4240

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
רילק ב 0.1שה	8450	6255			+3163
הראל 1.0	*** הפסקת מסחר				
הראל 5.0	*** הפסקת מסחר				
ספנות הספקה 0.1	14150	20.0	+150	+1.1	+6.0
ספנות הספ' א0.5	5050	46.0			-46.0
קירור 0.1	1850	413			+212
קירור 1.0	285	10495			-1472
חברת החשמל 0.1	*** הפסקת מסחר				
מתכני ערוכה 0.1	4080 תב	221	-300	-6.9	-429
מתכני ערוכה 0.5	2340	722	-50	-2.1	-649
קונסורטיום 0.1	3848 *	276	+38	+1.0	+55.0
* ביצוע חלקי 84.90%					
קונסורטיום 0.5	3270	242	-80	-2.4	-786
קטל 1.0	2810	80.0	-90	-3.1	-65.0
קטל אופ 1	1730	61.0	-7	-.4	-23.0

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	*** הפסקת מסחר				
גלי זוהר 5.0	*** הפסקת מסחר				
מלונות דן 1.0	1460		-36	-2.4	-80.0
מלונות דן 5.0	1080 תב	100	+80	+8.0	+98.0
חוף האלמוג 0.1	5045	166	+15	+.3	+194
כנס 1.0	2433 תב	102	+223	+10.0	+240
מלונות ירדן 1.0	2730	150			-54.0

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
איכות 1שה	1673	613			-554
דטה מימון 1.0	7426	447	-75	-1.0	-291
ת.י.ל.ן. 1.0	23501		+65	+.3	+1.0
יעצא 1.0	8688	246	+368	+4.4	+336
כלל מחשבים 1.0	13800	36.0	-199	-1.4	-26.0
מ.ל.ל. 1.0	23000	77.0			-22.0
מ.ל.ל. 5.0	7450	167			-47.0
משוב 1.0	761	4387	+15	+2.0	+3610
משוב אופ 1	594	680			-178
ניקוב 1שה	17765 מ		-935	-5.0	-334
ניקוב 5שה	11267	280			-149
תים מחשבים 1.0	1947	2179	+50	+2.6	+2122
תים מחשב אופ 1	*** הפסקת מסחר				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אבורום גינדי 1.0	*** הפסקת מסחר				
אבורום גינדי 5.0	*** הפסקת מסחר				
אורן מבנים 1.0	850	1610			-617
אורן מבנים 5.0	390	7979	+11	+2.9	+12687
אזורים 1שה	833	6756			+2195
אזורים אופ 1	559	4218			+1628
אזורים אגח 3	106.0	28027			+33744
אילון 1.0	539	13384			-2231
אל-רוב 1.0	1290	1486	+24	+1.9	+931
אמנונים 1.0	3300	99.0	-100	-2.9	-169
אפריקה 0.1שה	37300	219	+500	+1.4	+419
אפריקה 1שה	31750	25.0			+31.0
אפריקה אופ 5	17400	98.0	+500	+3.0	+106
ארזים 1.0	2309	200	+30	+1.3	+140
ארלדן 1שה	2760	307	-41	-1.5	-796
ארלדן 5שה	1445	1407			-669
בן-יקר גת 1.0	4670	61.0	-30	-.6	-409
ברנוביץ 1שה	3140	131	+35	+1.1	+83.0
ברנוביץ 5שה	2121	114	+26	+1.2	+486
דנקנר 1.0	4100 תב	169	-230	-5.3	-286
רוזקר 1.0	342	2897			+2521
רוזקר 5.0	280	1286			+4772
רדער 0.1	8065 תב	72.0	+600	+8.0	+291
רדער 0.5	4950	221	+100	+2.1	+277
המסלול 1.0	1750	119	+26	+1.5	+472
המסלול 5.0	1565	445			-435
ת.ל.ב. 0.1	*** הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	*** הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	3555	1901			+1925
גב-ים 0.1	4650	626			+821
גב-ים 0.5	3335	641	+30	+.9	+1654
הכשרת הישוב 1.0	60600	46.0	+350	+.6	+104
ישפרו 1.0 ש"ח	3500	1130	-110	-3.1	-613
ישראלום 1.0	1260 תב	2056	-110	-8.0	-2075
ישרס 10.0	14800	121	-400	-2.6	-131
כתר פיתוח 1.0	*** הפסקת מסחר				
כלל נדלן 0.1	465	10706	-5	-1.1	-7735
לומיר 1.0	4739	131	+200	+4.4	+726
לומיר 5.0	1700	505			-305
מ.ת.מ. 1.0	409	20796	+2	+.5	+21121
מ.ת.מ אופ 2	255	18460			+20277
מ.ת.מ אג"ח א	99.0	44540	+1.0	+1.0	+68540
מגורי בניה 1.0	834	7142	-7	-.8	-10669
מישנאל 5.0	349	2419	+4	+1.2	+3002
מנרב 5.0	1735	2241	-20	-1.1	-2167
פר-לן 1.0	750	1655			-378
לוינשטין 1.0	420				-378
לוינשטין 5.0	152.0	8651	-3.0	-1.9	-14937
ליפשיץ 1.0	1701	557	-20	-1.2	-861
ליפשיץ 5.0	1015	1551	-2	-.2	-2228
נאות אביב 0.5	7705	232			+150
נכסי אזורים 1.0	825	1812			+900
סהר החזקות 1.0	14000	12.0			+18.0
סהר החזקות 5.0	9903	30.0			+30.0
סולו 1.0	6100				+28.0
סולו 5.0	3384	30.0			-30.0
עמר וסלע 1.0	852	962	-3	-.4	-375
עדר 3.0	*** הפסקת מסחר				
קיסריה 0.1	*** הפסקת מסחר				
קיסריה 0.5	*** הפסקת מסחר				
רונבין 1שה כמה	440	3312			+459
רונבין 5שה כמה	175.0	4260			+1713
רונבין אופ 2	1065	418			-18.0
רונבין אג"ח א	99.0	10300	+.5	+.5	+18690
רסקו מבוב	9156	65.0	+436	+5.0	+116
רסקו רג	8140	80.0	-5	-1	-178

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2880	498	-70	-2.4	-312
מטעי הדר 0.5	2080 תב	345	-200	-8.8	-605
מהדרין 0.1	7660	222			+158
נכסי הדרים 1.0	1350	900			+895
פרי אור 0.5	3060	357			+345
שגיב 0.1 ש"ח	12050	135	-350	-2.8	-141

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אסאס 1.0	1420	66.0	-60	-4.1	-66.0
קלפורסט 1.0	3199	30.0	-12	-.4	-289
קלפורסט 5.0	1940	62.8	-90	-4.4	-1390
קלפורסט אופ 1	1275	58.0	+50	+4.1	+58.0
דובק מב ש	4975	1329	-50	-1.0	-1027
דובק מב מ	4900	1116	-40	-.8	-877
זנלכל 1.0	1099	252	-33	-2.9	-3310
זנלכל 5.0	700	1281	-10	-1.4	-1133
פרי-זה 1.0	*** הפסקת מסחר				
פרי-זה 5.0	*** הפסקת מסחר				
טמפו בירה 1.0	18250	50.0	+101	+.6	+70.0
טמפו בירה 5.0	15350	37.0	-50	-.3	-42.0
יצהר 1 ש"ח	1504	82.0	+25	+1.7	+82.0
יצהר 5 ש"ח	1016	875			-475
מן 1 ש"ח	722	1103	+14	+2.0	+1040
מן מ"ר 5 ש"ח	379	1275	-9	-2.3	-3986
סנפרוסט 1.0	11850	90.0			+132
עלית 0.1	16500	449			+160
עסיס ב 0.5	337	5767	-2	-.6	-654
שלמה אנגל 1.0	2700	200			+110
שמן מבוכ ש	5150	250	+100	+2.0	+438

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ארגר 1.0	345	1925	+5	+.9	+353
אופים 1.0	1399	438	+24	+1.8	+154
אופנת ברוך 1 שה	652	224	-7	-1.1	-1274
אופנת ברוך 5 שה	409	1410	-1	-.2	-145
ארגמן רג ש	17940	79.0	+340	+1.9	+172
דלתא-גליל 1.0	3020	2704	-30	-1.0	-2408
דלתא-גליל א 3.0	2290	477			-245
מטוויות מאוחד 1.	1650	60.0	-50	-2.9	-140
מטוויות מאוחד 5.	860	1278	-41	-4.6	-1286
ויטלגו 1.0	1405	283	-45	-3.1	-269
ויטלגו 5.0	925	286	-35	-3.7	-286
ורדינון 1.0	7680	273			+23.0
זיקית 1.0	1901	496	+61	+3.3	+840
זיקית 5.0	1277	1801			+1801
לורזיה 0.1	2600	212	-75	-2.8	-584
לורזיה 0.4	1402	2009	-18	-1.3	-1801
ליגת 1.0	735	3252	-16	-2.1	-1065
מים גליקו 1.0	637 *	248	-6	-.9	-325
* ביצוע חלקי 97.30%					
מקס 0.1	5261	444	+161	+3.2	+755
מקס 0.5	2785	832			-117
עיט 1.0	13999	92.0	-351	-2.2	-220
עיט 5.0	8420	284			-19.0
עמק 1.0	1605	3552	-15	-.9	-1455
פולגת א 0.1	3555	236	+10	+.3	+118
פולגת ב 0.4	2410	611			+553
פוליגון א 0.5	8776	281	+87	+1.0	+170
פרגוד 1.0	3599	238			-18.0
גיבור סברינה	13600	105			-66.0
תעש רוגוזין 1.0	2745	480	-35	-1.3	-689

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אוקטגון 5.0	2649	315	-88	-3.2	-607
אורדן 10.0	7110	90.0	-140	-1.9	-290
אורדן 50.0	6240	20.0	-100	-1.6	-30.0
אלומית 1.0	6100	110	-20	-.3	-109
אלומית 5.0	4280	158	+80	+1.9	+121
כבלים ש	23600	1.0	+400	+1.6	+34.0
התכוף 1.0	8180	236	+180	+2.3	+179
התכוף 5.0	4900	218	-151	-3.0	-167
התכוף אופציה	4000	65.0	-210	-5.0	-365
זיקה 1.0	4772 תב	68.5	-530	-10.0	-110
זיקה 5.0	2160	127	-89	-4.0	-775
קוטסאות פח 1.0	2899	2243	-36	-1.2	-4568
קוטסאות פח 5.0	2740	293	+25	+.9	+107
מתכת סדום 1.0	3350 תב	3406	+249	+8.0	+3400
כבלי ציון 1.0	2199	370	-102	-4.4	-781
כבלי ציון 5.0	1225	2982	-40	-3.2	-2194
כבלי ציון אופ 3	582	1184	-2	-.3	-190
מורגן 1.0	*** הפסקת מסחר				
מורגן אופ א	*** הפסקת מסחר				
מתכת קרמני 1 שה	250	15513			-3953
מתכת קרמני 5 שה	168.0	32591			-667
נחושתן 0.1	34398	23.0	-102	-.3	-16.0
נחושתן 0.5	11702	60.0			
ספר פלדה 1.0	13428	40.0	-20	-.2	-65.0
קינג 1.0	1099	606			-47.0
קינג 5.0	610	1250	-10	-1.6	-1195
קליל 1.0	6747	162			-64.0
קליל 5.0	4162 תב	182	-280	-6.3	-265
שלרות 5.0	3540	228	-50	-.9	-71.0
תעשיות לכיש 1.0	1102 תב	336	-75	-6.4	-574
תעשיות לכיש 5.0	630	1719			+330

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	385500	12.0	-500	-.1	-2.0
אלקו 0.1	7370	15.0			+37.0
אלקו 0.25 ש	3810	505			-195
אלקו 0.25 מ	3915		+40	+1.0	+30.0
אלקטרה 0.1 ש"ח	3571	86.0	+2	+.1	+42.0
אלקטרה 0.5 ש"ח	2040 תב	1454	-150	-6.9	-965
אלרון 3.0	280500	8.0			+19.0
אריות 0.02 ש"ח	32640	72.0	+140	+.4	+74.0
כלל תעש אלקטרו	1910	1758	-10	-.5	-925
ספקטרוניקס 1.0	2140	2806			-725
ספקטרוניקס 5.0	1565	1933			-560
פייכטונגר 1שה	516	2260	-26	-4.8	-2368
פייכטונגר 5שה	340	1430	-6	-1.7	-2430
ציקלון 1שה	2175	307			+46.0
ציקלון 5שה	921	970	-1	-.1	-589
קנגשטין ארלר 1.	5000	17.0			+17.0
קנגשטין ארלר 5.	3580	1.0			-1.0
ת.א.ת. 1.0	*** הפסקת מסחר				
ת.א.ת. 5.0	*** הפסקת מסחר				
ת.א.ת. אופ 1	*** הפסקת מסחר				
תדאות 1.0	8101	150	+100	+1.3	+186

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אי.פ.כלל בנין.1	957	301	+8	+.8	+1899
אי.פ.בנין אופ א	490	1059			+1336
אי.פ.בנין אגח א	106.5	5194			-11973
אלקול 5.0	9550	36.0	-2		-16.0
אקרשטיין 1שה	840	1837	+10	+1.2	+663
אקרשטיין 5שה	630	2726			+274
אקרשטיין אופ א	334	8552			-1675
אקרשטיין אג"ח 1	98.0	80704			-38547
כפון תעיד 1.0	*** הפסקת מסחר				
כפון תעיד 5.0	*** הפסקת מסחר				
בר-כרן 1.0	1820	698	+70	+4.0	+752
בר-כרן 5.0	611	1444	+1	+.2	+1447
טרומאסבסט 1.0	6829	6.0	-221	-3.1	-7.2
טרומאסבסט 5.0	2520	324			-66.0
מ.ל.ט. 1.0	817 תב	726	-74	-8.3	-974
מ.ל.ט. 5.0	670				
פורזל. השק בתעש	5200	47.0	-200	-3.7	-35.0
מוזאיקה ולמכן 1	*** הפסקת מסחר				
מוזאיקה ולמכן 5	*** הפסקת מסחר				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	16111	93.0	-200	-1.2	-43.0
אליאנס ב 200.0	2335 *	60.0	-90	-3.7	-250
* ביצוע חלקי 60.00%					
גל תעשיות 1.0	11830	111	+180	+1.6	+104
גל תעשיות 5.0	7320				
דקסטר 1.0	2945	92.0	+5	+.2	+55.0
דשנים 0.1	4550	135	-50	-1.1	-105
דשנים 0.5	1340	500			-220
חימה כמיקל 10.0	450	15494			-314
קבע 0.01 ש"ח	8430	1399			-324
ליפסקי 1.0	2620 תב	859	-140	-5.1	-1086
ים המלח 0.1	3972	1823			-84.0
מסרוכימיים 10.0	529	10535	-20	-3.6	-20108
מקסימה 1.0	6650		+130	+2.0	+11.0
מקסימה 5.0	3385	665	-15	-.4	-785
נקה 1 ש"ח	6890	238	-60	-.9	-209
סנו 1.0	17480	112	-10	-.1	-106
סנו 5.0	13200	180			+96.0
פריקלאס 1 ש"ח	494	20141	-6	-1.2	-15949
פריקלאס אופ 1	211	19394	-9	-4.1	-21156
קרם כימיקל 1.0	8590	157	+140	+1.7	+143
ת.ג.ל. 1.0	3800	52.0	+100	+2.7	+44.0
ת.ג.ל. 5.0	3031	51.0	+1		+2.0
תיא 5.0	10000	225	+470	+4.9	+287
פרוטארום 10.0	15241	82.0	-100	-.7	-87.0
תרו א 5.0	12900 תב	397	+1679	+15.0	+850

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דפרון 1.0	*** הפסקת מסחר				
דפרון 5.0	*** הפסקת מסחר				
ח.מ.ן. 1.0	7995	85.0	-36	-.5	-75.0
יאה 1.0	4720	200			-312
לבידיר אשקלון 1.	450 תב	4006	-50	-10.0	-9756
לבידאשקלון אופו	745 מ		-100	-11.8	-1390
מולט ב 0.5	39547				-3.0
מפעלי ניר 10.0	268000	45.0	-5000	-1.8	-112
סקאנריה 1.0	3620	436			-85.0
רים 0.1	2399	50.0	+49	+2.1	+115
רים 0.4	1450	245	-20	-1.4	-80.0
תעל ב 0.2	14850	8.0	-100	-.7	-84.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אנרין 1.0	8230	125	+360	+4.6	+194
אנרין 5.0	3992	1934	+150	+3.9	+1797
חמישה יוד 1.0	10060	142	+60	+.6	+119
ה.ג.פולק 1שה	1730	399	-35	-2.0	-734
ה.ג.פולק 5שה	1095	154	-5	-.5	-154

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	8400	86.0			+82.0
כור בב 1.0	7210000	.3	+9890	+3.0	+.4
כלל תעשיות 1.0	1518	15211	-18	-1.2	-15203
מאגרי טכנולוגיה	456	4150			-3984

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אוניקו ש	5990	175	-10	-.2	-106
אידיבי פתוח 2.0	5110	1806			+581
אינקובה 1שה	126.0	139976	+6.0	+5.0	+194792
אלגר ש	11570	158	+100	+.9	+117
אלגר מ	12100 תב	70.0	+700	+6.1	+125
אלרן ש	3670	1296	+40	+1.1	+2625
אלרן מ	3599	177	+49	+1.4	+157
אמישר בב 1.0	*** הפסקת מסחר				
אמיק 1.0	233	4100	-2	-.9	-3792
אמיק 5.0	176.0	2030			+2550
גמולת השקעות 1שה	1380	1002			-945
חברה לישראל 1שה	11520	614			-864
חברה לישראל 5שה	8945	340	+75	+.9	+224
וולפסון 0.1	113000	3.0			-.3
וולפסון 1.0 ש	25000	113	-600	-2.3	-163
אמפא א 0.5	15554 *	54.0	+154	+1.0	+74.0
* ביצוע חלקי 91.30%					
פועלים השק ש	6450	679	-100	-1.5	-861
דיסקונט השק ש	3130	4481	-30	-1.0	-2352
מזרחי השק ש	23400	67.0	-250	-1.1	-74.0
מור השק אגח 124	12800				
חירון 1.0	3000	[illegible]			-14.0
חירון 5.0	1370	922			-1087
ישום החזקות 1שה	282	2898	-80	-2.8	-8145
יצוא ש	10860 תב	180.0	-1080	-8.7	-217
ירדן א 0.1	3177 תב	366	-168	-5.0	-854
כלל ישראל 10.0	986	4880	[illegible]	-.2	-5413
כלל ישראל 50.0	857	365			+1915
לנדיש 1 ש"ח	8880 תב	46.0	[illegible]	-3.3	-44.0
לנדיש 5 ש"ח	1085	856	-55	-8.8	-688
מגור 1 ש"ח	895	2803	[illegible]	+8.5	+1252
מגור 5 ש"ח	420	2850	[illegible]	+8.0	+3030
מגור אופ ב	323	1740	-10	-3.0	-3036
מגור אג"ח 1	98.5	88102			+88058
עמו השק ב 0.1	3700	217	+61	+8.8	+83.0
עמו השק ג 0.5	1995	395	+90	+8.7	+495
פז השק ש	6280	583	-220	-6.4	-903
פמה א 0.1	9940	319	-3		-142
פמה 0.5	6200	174			+169
קרדן ב 0.2 ש"ח	3030	3000	-120	-2.8	-3144
קרדן 1 ש"ח	757	4353	-10	-1.3	-1903
קרדן 5 ש"ח	891	2913	+1	+.2	+2021

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גליל טכנולוגיות	438	1287	-10	-2.2	-3274

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דלק חיפושי נפט 1.	3405	1296	+110	+3.3	+2302
דלק חיפושי נפט 5.	2085	2237	+85	+4.3	+3358
דלק נפט אופ 2	1335	3281	+50	+3.9	+5611
מז חיפושי נפט	20130	123			+60.0
י.ו.א.ל. 5.0	3995	1517	+262	+7.0	+4834
מ.ג.ו. 1.0	6596	682	+296	+4.7	+694
מ.ג.ו. 5.0	2145	3108			+914
סראויל ב 0.3	7184 תב	163	-700	-8.9	-336
צפון אור נפט 1.	327	6761	+7	+2.2	+6347
צפון אור נפט 5.	254	7342	+5	+2.0	+5959
נפטא ש	1650000	2.0	+59999	+3.8	+2.0

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
גזית מ	229		-1	-.4	-1600

1987 הבורסה לניירות ערך מוסף כלכלי מיוחד
יתפרסם במסגרת המוסף „ממון" ביום 6.1.1987
לפרטים:
*מח' המודעות ישראל שורק טלפון 03-212212
*מרכוס אורנית, מיכאל פלוזניק טלפון 03-241102

הבימה התיאטרון הלאומי	התיאטרון הקאמרי	התיאטרון העירוני חיפה	תיאטרון באר־שבע
המלך מתיא הראשון היום 30.12 11.30, 15.30 מחר 31.12 11.30, 15.30 יום ה' 1.1 11.30, 15.30 הדוד וניה הערב 30.12 ב־20.30 מחר 31.12 17.00, 20.30 יום ה' 1.1 ב־20.30 מוצ"ש 3.1 18.30, 21.30	אני לא רפפורט הערב 30.12, • יום החילוני והאחרון בצוותא מחר 31.12 • מוצ"ש 3.1 אהבה מאוחרת מוצ"ש 3.1, מוצ"ש 10.1 קידוש בצוותא יום א'	מנגנוטה לילדים למבוגרים עם מכרם חורי עופרה ויינגטון ואחרים בשבוע חנוכה בתיאטרון חיפה: היום ב־10.30 • מחר 31.12 16.00 קדוש — באר־שבע הערב 30.12 ב־20.30 טל. הקופה 668370	מותו של פקיד מוצ"ש רמת אליהו אלוף הסוררת מוצ"ש 10.1 סדרה 1 יום א' 1.1 סדרה 23 מקהלת אי הסכמה יום ד' 14.1 סדרה 14 הספר מטביליה מוצ"ש

בית ליסין

יהונתן גפן "על הפנים" וגם אלון אולארצ'יק הערב 30.12 ב־20.30

"זוג פתוח" עם יונה אליאן וששון גבאי טבריה "מתנ"ס" הערב 30.12 ב־21.00 ת"א "בית־החייל" מחר 31.12 ב־21.00

יפוי ירקוני שרה ומארחת מחר 31.12 ב־21.00

ערב עם הזמרת קורין אלאל יום ה' 1.1 ב־22.00

חניון מרווח פתוח לקהל טל. הקופה 03-257966

פסטיבל סרטי וודי אלן הערב 30.12, "ישנוני" ב־23.15. 31.12 "הרומן שלי עם אנני" ב־19.30, 21.30, 23.15

הצגות חנוכה בבית ליסין (סופגניה חינם לכל ילד!)

"אגדות מדגדגות" היום 30.12 ב־10.30, 12.30

"הקרקס של סטנלי" מחר 31.12 ב־30 ו־ הכרטיסים נמכרו וב־16.00. ה' 1.1 ב־11.30 וב־16.00 ו' 2.1 ב־1.30. שבת 3.1 ב־1.30 וב־16.00

יח' ויצמן 34 טל. הקופה 03-216653

מועדון הרמוניה קפה • מסעדה

גבעתיים, תפוצות ישראל 7 פינת אלוף שדה 15 (מול רמת חן) טל. 777770, 764717

הערב יום ג' *) מסיבת חנוכה לפנויים ופנויות

בתכנית:

★ זוהר ארגוב

★ ישי לוי — בליווי בן־מוש

★ ריקודי דיסקו עם DAVID P.

★ אוירת חג עליזה ושמחה

★ סופגניות חופשי... חופשי

*) הערב הוא חד־פעמי לרגל חג החנוכה

שמואל צמח — חיים סלוצקי מציגים:

אולטראווקס — U-VOX

צמרת הרוק הבריטי — בישראל — ל־2 הופעות בלבד!

מידג' יור ★ קריס קרוס ★ בילי קארי

בלווי 7 מוסיקאים, עשרות טונות של ציוד הגברה ותאורה

לראשונה באולם החדש של "היכל הספורט" יד־אליהו תל־אביב

מוצאי־שבת 10.1.1987 ב־8.30 ★ יום ראשון 11.1.1987 ב־8.30

כרטיסים: "הדרן" 248787, "קסטל" 444725 ובמשרדים. לקבוצות: "הדרן־קסטל" 223167

פרסום בלקין

תופסים צ'אפס

הקרקס הסיני

ההצגה הכי טובה בעיר

ירושלים "בנייני־האומה" יום ה' 1.1 ב־10.00, 13.00, 16.30, 18.30 כרטיסי "בימות" 240896 וקלעים 223746, "כתנא"

דימונה "אילת" יום ו' 2.1 ב־10.30 וב־13.00 כרטיסי "ברמדי" 057-33446 ובקופה

באר־שבע "גילת" שבת 3.1 ב־10.30, 16.00, 18.30 כרטיסי "ברמדי" 057-33446

חיפה "אודיטוריום" היום, יום ג' 30.12 ב־9.30, 12.00, 15.00, 18.00 כרטיסי "גרבר" טל. 04-384777

עפולה "היכל־התרבות" מחר, יום ד' 31.12 ב־15.00, 17.00 כרטיסי בקופה, בבית־אשכול, בעירית עפולה, אצל זאב שפירא קיוסק הירקל ובבית־חולים אצל שמעון אשל

מרגניות - יעל צפיר גאה להציג:

טוביה צפיר דובי גל

חני נחמיאס • אסנת וישינסקי • אבי דור

נגנים: ע. סוכובולסקי • ד. קיזלשטיין • נ. ברנד

תולדות עם ישראל

השלמות והתיקונים

בימוי: מוטי קירשנבאום

כתבו: ב. מיכאל • אפרים סידון • מוסיקה: יאיר רוזנבלום

נצרת "היכל־התרבות" הערב יום ג' 30.12 ב־9.00	אשדוד "אשדוד" יום ג' 6.1 ב־9.15
תל־אביב "נחמני" מחר יום ד' 31.12 ב־9.00 והצגות	פתח־תקוה "היכל" יום ד' 7.1 ב־9.30
חיפה "שביט" יום ו' 2.1 ב־10.00	גבעתיים "שביט" יום ו' 9.1 ב־10.00
תל־אביב "בית־החייל" מוצ"ש 3.1 ב־9.00	גבעת־חיים "בית־שרת" מוצ"ש 10.1 ב־9.00
רחובות "ויקס" יום א' 4.1 ב־9.00	תל־אביב "הקאמרי" יום ו' 16.1 ב־10.00
תל־אביב "בית־החייל" יום ב' 5.1 ב־9.00	עפולה "היכל־התרבות" מוצ"ש 17.1 ב־9.00

כרטיסי "הדרן" 248787, "קסטל" 444725 ובמשרדים לקבוצות: "הדרן־קסטל" 223167 | מרגניות טל: 244515

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ואמנות
המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח

התאגדות המרכזים הקהילתיים בישראל
ההסתדרות הכללית
של העובדים בא"י

מודיעים על המפעל השנתי ה־9 של

מפגשי להקות חובבים באמנויות הבמה תשמ"ז

ששה כנסים אזוריים וכנס ארצי של להקות נבחרות

שיתקיימו בין ט"ז באדר לג' בניסן תשמ"ז, (17.3.87 — 2.4.87)

להקות הפועלות בחסות מוסדות ציבוריים המעוניינות להשתתף בכנסים האזוריים מתבקשות לפנות למרכז תרבות העמים לנוער בירושלים טלפון (02) 664144 לאילה גורן.

בשעות 9.00 — 14.00 או בכתב: עמק רפאים 12 א' מושבה גרמנית ירושלים.

חיים סלוצקי ★ שירז ★ התיאטרון הקטן ★ א. דשא משגל מציגים:

קרקס הקסמים

לאחר הצלחה עצומה בת"א ממשיך המופע בסיבוב הופעות ברחבי הארץ.
בתכנית: משפחת הקוסמים המופלאה "פרקוס" עם: נמרים, אריות, פנתרים, להקת רקדניות, צמד הקומיקאים "מפוף" והקוסם "רובינזון"

חיפה "היכל־הספורט" בחג־החנוכה

היום יום ג' 30.12 ב־11.30, 15.00, 17.30 • מחר יום ד' 31.12 ב־11.00 ו־18.00 כל הכרטיסים נמכרו • נותרו כרטיסים להצגה בשעה 15.00
יום ה' 1.1 ב־11.30, 15.30, 18.30 • יום ו' 2.1 ב־9.00 וב־11.00 כל הכרטיסים נמכרו • שבת 3.1 ב־19.30 כל הכרטיסים נמכרו

כרטיסים: "גרבר" 04-384777, קופת חיפה: 04-662244 ובמשרדים

פרסום בלקין

הארץ 29.12.86

אמש במופע הפסטיבל

היכל הספורט יד אליהו תל־אביב

הפסטיבל עם ריטה חנה לסלאו, אייל גפן, מיקי קם, שרון ליפשיץ יגאל בשן, יהודה פוליקר, גלי עטרי, כמו צוענר, גורית גלייר עוזי חיטמן, רותם.

עובדה היא, שאלפים ורבבות מצאצאי המכבים אינם מסתפקים עוד באור הנרות, הם זקוקים לכוכבים לרוב, שלא די בכד שמן רגיל כדי לספקם. את אלה מנפיק להם, ובשפע, המפיק משה יוסף. כל שיר הוא בבחינת סצינה בסרט, שמסריט הבימאי אייל גפן בעזרת יד ימינו הבאמנה, מיקי קם. המפיק לא חסך, ולנגד עיני הצופים מתחלפים בקצב נכון כוכבים בשר־ודם, תלבושות ותפאורות נוצצות, בעוד שני מסכי וידיאו ענקיים משתלבים בעלילה בלא מעט הומור ותחכום לצלילי תזמורת מצוינת. היות שבסופו של דבר נועד המופע הזה לילדים, אשאיר את המלה האחרונה לבתי בת ה־11: "זה הפסטיבל הכי יפה שראיתי"

"טלה אמרגנים" מציגים:

"מצחיק עד דמעות"
"עוצר נשימה"
"חגיגה של סאונד ותאורה"

הקהל והביקורת בדיעה אחת:

"תיאטרון מעולה"

תאריכי ההופעות:

גוש עציון "מתנ"ס" הערב יום ג' 30.12 ב־9.00	קיבוץ מאסא יום א' 4.1 ב־9
ירושלים תיאטרון ירושלים "שרייבר" מחר יום ד' 31.12 ב־9.00 מופע חגיגי ומיוחד! כרטיסי קלעים, בימות, כתנא ובקופה	אונו' י"ם "וייס" 6.1 ב־9
אוניברסיטת ת"א "בר־שירה" יום ו' 2. ב־10.00, 9	בית־שמש "מתנ"ס" 7.1 ב־9
חיפה "אודיטוריום" מוצ"ש 3.1 ב־9.15 כרטיסי מ־ג־נו 19 (בית אבא חושי) יש להתקשר להזמנות במשרד "גרבר" 384777	רמת־גן "אורדע" יום ו' 9.1 ב־10.00 כרטיסי קרן, הכרטיס ובמשרדים בת"א
	ראשון־לציון "צוותא" מוצ"ש 10.1 ב־9.00 כרטיסים במשרדים ובערבי ההופעות בקופות האולמות

כתבו: חנוך רוזן, דניאל לפין
מוסיקה: ניר ברנד
תאורה: זאב נבון
תלבושות ועיצוב: יעל פרדס

חנוך רוזן

אל תתפוס אותי במילה!

המשרד: טלה אמרגנים טל 448630, 03-546141

עירית תל־אביב־יפו מינהל החינוך הנוער והתרבות | חברת מוסדות חינוך ותרבות תל־אביב

האודיטוריום

ע"ש ב. דוהל — בית דני

שכונת התקוה ת"א (ליד מגרש הכדורגל בני־יהודה)

הבולשת הוקרת — ההצגה שמועדת למחר ב־9.00 — בוטלה

הגשש החיוור בתוכניתם "בעבור חופן דולרים" מוצ"ש 3.1.87 בשעה 9.00 בערב, הזמנות והנחות בטלות

ערב ראיונות עם מני פאר יום חמישי 8.1 בשעה 9.00 בערב (מחיר הכרטיס 5 ש"ח)

קולנוע באודיטוריום היום יום שלישי 30.12

בשעה 6.00 בערב — המשטרה אמריקה
בשעה 8.00 בערב — לחיות ולמות בלוס אנג'לס

מכירת כרטיסים מוקדמת והזמנות מראש בקופות "בית דני" והאודיטוריום

אדיר ומחזמור

"סינרמה" - חנוכה '86

רק בחנוכה!

רק עוד 13 הצגות | **חוויה!**

תשאלו את מי שכבר היה!

— אל תחמיצו —

"...שעתיים של מתחלה אור קולית — פורימית" — טכניקולורית — עליזה. בחג האורים הכסופים..." שרה ארנון, ידיעות אחרונות

היום, יום ג' 30.12 בשעות: 12.00, 15.00, 18.00 • מחר, יום ד' 31.12 ב־11.30 וב־14.00 • יום ה' 1.1 ב־12.00, 15.00, 17.00 • יום ו' 2.1 ב־9.00, 11.45, 14.30 • שבת 3.1 ב־15.00, 18.00

כל ילד חייב בכרטיס! ההזמנות בטלות ועם ידידינו הסליחה!

כרטיסים: "הדרן" 248787, "קסטל" 444725 וביתר המשרדים.

ב"פלאמון", (שיחה מקומית) טל' 05023471 ובקופה 03-339372

חזרה לנעורים

סרט הקופה שהכניס למעלה מ־100 מליון $ בארה"ב

הקומדיה המדליקה בעיר!

טלביזיה: קומדיה משעשעת.
העיר: "מרענן...סימפטי...שפה חריפה וזריזה.
חדשות: בהחלט הפתעה טובה־חביב, אדיב ונדיב.
מעריב: הרבה צחוק ורומנטיקה.
הארץ: מצחיק...שופע עליצות.
מעריב לנוער: לכו מהר, צחקנו עד דמעות!

שבוע 3	תל־אביב "אורלי"	פתח־תקוה "היכל"	באר־שבע "אורות" ORION
	חול: 4.30, 7.15, 9.30		הפצה: שבעה כוכבים

חנוכה '86

בלונה פארק

שד' רוקח גני התערוכה תל־אביב
פתוח כל יום בחג החנוכה מ־10.00 בבוקר

צמד הקוסמים **צ'יקו ודיקו** | **חנוך רוזן**

תצוגות אומנות | תצוגות אומנות | הצגות לילדים

מתקני לונה פארק חדישים ומרתקים

החניון ל־99 מיליון מתחנת המרכזית וכן קווים 47, 48, 21

מופעי **תיאטרון ★ בידור ★ מוסיקה**
אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

ציפור הנפש — הצגה לכל המשפחה
הצגה שאסור להחמיץ עפ"י ספרה של מיכל סנוניות עם: רוחלה שיין, ניר כלורה, אורי ברנר
בחנוכה: ת"א מוזיאון ת"א היום ג' 30.12 ב־11, ה' 1.1 ב־11 כרטיסי "לאן" 247373 ובמשרדים בימי המופעים בקופה 261297
תיאטרון ירושלים מחר יום ד' 31.12 ב־16.30 כרטיסי במשרדים ובקופה 690011 נמא מפיקים: 231070

אנריקו מסיאס ולהקתו — שמואל צמח מציג
ל־7 הופעות בלבד בישראל
תל־אביב "היכל־התרבות" 6.1, 7.1, 8.1 ב־8.45 כרטיסי "הדרן" 248787, "קסטל" 444725 לקבוצות 223167
באר־שבע "קרן" 9.1 ב־9 כרטיסי קלעים, כהנא, בימות
י"ם "בנייני האומה" 10.1 ב־9.15
חיפה "אודיטוריום" 11.1 ב־8.30, 12.1 ב־9
כרטיסים גרבר, קופת חיפה מפיק: שמואל צמח 239777

חיות — הצגה לילדים
"הצגה לילדים כפי שזו צריכה להיות" ג. מגור "על־המשמר"
תל־אביב "צוותא" יום ה' 1.1 ב־10.00 וב־11.30 לפנה"צ
כרטיסי "לאן" 247373 ובמשרדים
טדי הפקות: 03-222995

שגיא ושבעת הגמדים
ת"א "בית־החייל" היום יום ג' 30.12 ב־11.00 כרטיסי "לאן" 247373 במשרדים ובקופה טל' 5464151
הרצליה "דוד" 31.12 ב־11.00 בהצגות אלה יחולק שעון יד חינם לכל הרוכש כרטיס
חולון "מתנ"ס" ק. שרת 3.1 ב־11.30
דני פלץ 03-297193

קרנבל החיות — פטר והזאב
חיפה "אודיטוריום" מחר יום ד' 31.12 ב־11.00 כרטיסים גרבר ובקופה
תיאטרון ירושלים 1.1 ב־11.00 כרטיסים קלעים ובקופה
טדי הפקות 222995

פרח לב הזהב — עפ"י אנדרסן
בחנוכה ההצגה שאוהבת ילדים
טבריה "היכל־התרבות" מחר 31.12 ב־11.30
י"ם "בזאר גבר" 1.1 ב־11.00
ראשל"צ "בית־התרבות" 31 ב־11.30
כרטיסי בת"א הדרן 248787, קסטל 444725 ובימי ההצגות בקופות
התיאטרון מארץ עוץ 248012

ציפי שביט — במופע מוסיקלי חדש לכל המשפחה — ציפי קפיץ וחברים ומיסטר פיץ
ת' ירושלים היום 30.12 ב־11 כל הכרטיסים נמכרו
רמלה "ה. התרבות" היום יום ג' 30.12 ב־5.00 כל הכרטיסים נמכרו
פתח־תקוה "שלום" מחר 31.12 ב־10 נותר מס' מצומצם של כרטיסים
תל־אביב "בית־החייל" 1.1 ב־10 כל הכרטיסים נמכרו. ב־12.30 וב־4.30 — נותר מס' מצומצם של כרטיסים
2.1 ב־10 כל הכרטיסים נמכרו.
כרט "לאן" 247373 ובמשרדים ת' יובל 5-187234

נותרו כרטיסים להצגות הבאות:

פסטיגל 86
ירושלים "בנייני־האומה" מחר יום ד' 31.12 ב־9.00, 12.00, 15.00, 18.00
יום ו' 2.1 ב־9.00 וב־11.45
כרטי קלעים 223746, 221624 בימות 240896 כתנא מתעדי עבדים ובקופה
רמלה "היכל־התרבות" יום א' 4.1 ב־14.00 וב־18.30
כרטיסי אתר המוסיקה: 08-232542
הפקה: תיאטרון סולו 03-247257

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת הקולנוע בערב ההצגה

הגשש החיוור
הרצליה "דוד" יום ו' 2.1 ב־10.00 כרטיסי קופת גרכז 052-83814
שכונת התקוה "בית־דני" שבת 3.1 ב־9.00
ת"א "בית־החייל" יום א' 4.1 ב־9.00 כרטיסי "לאן" 247373 ובמשרדים
קרית־שמונה "שניר" יום ג' 6.1 ב־9.00
המשרד תיאטרון עממי 221269

יונה אליאן ששון גבאי בקומדיה **זוג פתוח**
עיבוד ובימוי: יוסי אלפי תרגום: יהונתן גפן בהשתתפות: יעקב אילי
טבריה "יד־שטרית" א לעם הערב יום ג' 30.12 ב־9.00
ת"א "בית החייל" סילבסטר מחר יום ד' 31.12 ב־9 כרטיסי לאן, הדרן, קסטל, בית ליסין ובקופה 5464251
רמת־גן "אורדע" 2.1 ב־10
ירושלים "בזאר גבר" 3.1 ב־9
שירז 455654

יהונתן גפן "על הפנים" אלון אולארצ'יק
קלידים וסינתסייזר: רמי לוין
תל־אביב "בית־ליסין" הערב יום ג' 30.12 ב־8.30 וביום ו' 6.1 ב־8.30 טל הקופה 216653
חולון "יד־לבנים" יום ו' 2.1 ב־10.00
תל־אביב "צוותא" יום ו' 9.1 ג 30 9 וב־11.45
ירושלים "רבקה קראון" מוצ"ש 10.1 ב־9.00
כרטיסי הדרן, קסטל, בית ליסין שירז 03-418158

הצגה לילדים ולכל המשפחה — בונבונודה
עם מטרים חוזי, עברת וויטוריון ועוד... נבטע חנוכה בתיאטרון חיפה
כרטיסי בקופה טל 670970
שירז 03-455651

נשף סילבסטר ענק בנתניה
נתניה "אולמי דון" רח' שטמפר 14
עם: מוטי גלעדי ★ ירדנה ארזי
בינגו ענק נושא פרסים יקרי־ערך ★ ארוחה חגיגית מלאה ★ מוסיקה לריקודים לתוך הלילה ★ בקבוק שמפניה על כל שולחן
מחר יום ד' 31.12 ב־10.30 בערב

הללויה חנוכה
עם להקת "הכל עובר חביבי"
★ אקוסטי — אוקיליני ★ תיאטרון בריטיות פנלנה ★ לה לורדן ★ וולטר ושיל
רח' בסטר 4 טל' 813205
יום ה' 1.1 ב־10.00
יום ו' 2.1 ב־10.00 וב־12.00
שבת 3.1 ב־10.00 וב־17.00
כרטי "לאך" 247373 במשרדים ובקופה
יוראנדה

➡ **מועדונים** ⬅

הבקתה 03-411113
הערב יום ג' 30.12 שירי א"י עם אלון אורה
הפקה ח. טלמנסקי 238276
בשל תקלה טכנית הזמנת מקומות בטלפון 5400875 לניסים
מחר — מסיבת סילבסטר

המרתף הקטן טל. 829460
ערב ערב (פרט ליום א')
איתמר כהן
וורדית כהן
מחר — מסיבת סילבסטר!
עם התכנית המלאה
הזמנות בטל' 03-829460
08-655562, 08-671065
תיאטרון אורות 288997

פרסום בלקין

דני מלך מציג:

הלילה ה־31

האירוע הבידורי הענק בסילבסטר

תל־אביב "קולנוע חוז" מחר, יום ד' 31.12 ב־22.00

בידור • פרסים • אופנה • ראיונות • ריקודים • סרט • מופע אירוטי

ותכל בכרטיס אחד

בתכנית:
• שעשועי לילה לזוגות • פרסים לזוגות
• 3 משחקי בינגו • (כלול במחיר הכרטיס)
• תצוגת אופנה • זוגי לזוגות דוגמניות צמרת
• אניטה פללי • מרק עירונים
• מופע מלאס וגאס • סטריפטיז

ראיונות חשנה

• מיוחד לערב זה: מופע אירוטי מדמונק LES SENSUELS

• מופע מדדים • מיסטר "הרוז" • הבמה הוזד ביותר בעולם

לאחר המופע • ריקודים באולם הכניסה לצלילי דיסקו

הצגות לילדים ב"בית־ליסין" בחנוכה!
סופגניה חינם לכל ילד!

סילבסטר דיפלומט במלון

באולם אמבסדור –

נשף בסגנון מיוחד עד אור הבוקר

ארוחת ערב מלאה עם יין
הזמר – **אבי טולדנו**
ולהקת הדובשניות
יובל קרן – מופע מדהים של היפנוזה עצמית
הבדרן והשחקן **חיים שנער** במופע בידור
שמפניה בחצות
מוסיקה לריקודים עד אור הבוקר

דיפלומט בר

מיטב להיטי השנה
בדיסקו סוער אל תוך הלילה
• משקה ראשון • שמפניה בחצות

כיבוד קל
הזמנות וכרטיסים

מחלקת ארועים, טל. (03)294422

מסיבת סילבסטר

במועדון

שירוקו

מחר יום ד' 31.12 מ־10.00
רח' עמק יזרעאל 44 (פינת נחלת בנימין)
טל. 03־823120

חדש ~ חדש

טאץ דאון

דיסקוטק במימד חדש
ככר דה־שליט, הרצליה־פיתוח

נשף סילבסטר

ביום רביעי 31.12.86

מופעי בידור, תחרויות פרסים
אוירה נעימה ושמפניה בחצות
הקהל מוזמן

שעות הפתיחה 22.00
טלפון: 052־70807

המערה העתיקה יפו

מחר יום ד' 31.12

נשף סילבסטר גרנדיוזי

הזמר שי דקל בשירי א"י ★ הזמר ג'קי בראון
המנחה גיל קליידרמן ★ אמנים אורחים
מטבח עשיר ★ שמפניה בחצות

פרטים בטלפון 03־829018

אלף לילה ולילה

1987
הפתיחה החגיגית בדניאל

פסטיבל נשפי סילבסטר

אולם מנורה
ארוחת גאלה חגיגית וריקודים עם תזמורת עפיפון.
יין ללא הגבלה, 110 ש"ח לאדם.

אולם פלורה
ארוחת ערב, דיסקו משגע ויין ללא הגבלה.
80 ש"ח לאדם.

האודיטוריום
מופע מיוחד של גלי עטרי ודודו דותן. משחקים, פרסים והרבה צחוקים. לסיום ארוחת בוקר עם זריחת 1987.
75 ש"ח לאדם.

מסעדת הבאלי האי
ארוחת ערב פולינזית, מופע פולקלור מרהיב, מוסיקת דיסקו וריקודים. 75 ש"ח לאדם.

אוהל קליאופטרה
ארוחת ערב מזרחית, רקדניות בטן וריקודים. 75 ש"ח לאדם.

המחירים כוללים מע"מ, דמי שירות ושמפניה בחצות
הזמנות בקבלה טל. 052־544444.
המקומות מסומנים ומספרם מוגבל.

מלון דניאל THE DANIEL

קרוואן

פתוח ערב ערב פרט ליום א'
יפו העתיקה • מועדון לילה

★ **מרגלית צנעני**
מלכת הזמר המזרחי
(מהטלויזיה „סיבה למסיבה")
הבדרן **חומני**
★ צמד יפהפיות ארוטי
★ צמד קומיקאים מקורי
★ חשפנית נועזת מאנגליה
★ הכדורגלן הלהטוטן מאיטליה
★ להקת „הרוקדים" בריקודי עמים

מחר נשף סילבסטר

בשבת שתי הצגות 6.30 – 11.30 בערב
בימי חול התכנית ב־10 בלילה

יפו, טל. 828285

רפי'ס מועדון ריקודים

מסיבת סילבסטר מפוארת

★ מוסיקה נוסטלגית משולבת בדיסקו
★ תצוגת אופנה עם דוגמנית צמרת
כניסה – כולל משקה 20 ש"ח
רח' יורדי הסירה 1 ת"א

אידיליה בקמיליה

גריל רומני

15 ש"ח לארוחה מלאה, כולל כוס יין ומנה אחרונה – צהריים וערב.
ביום שישי – קבלת שבת עם הזמרת **שנטל**, משעה 12.00 עד 17.00
מתאים לאירועים עד 80 איש.
רח' יורדי הסירה 1 ת"א טל. 5462235
★ הזמינו מקומות לנשף סילבסטר ★

נשף סילבסטר ענק!!!

הפתעה!!!

03־403281

א.ד.מ. אירועים והפקות מציגים:

המופע המרכזי בסילבסטר

נשף גרנדיוזי מיוחד עד אור הבוקר
עם מיטב אמני ישראל

יתקיים ביום רביעי 31.12.86 ב"אולמי ארגמן בחולון
רח' אילת 36, נאות רחל, בשעה 9.00 בערב ועד אור הבוקר

בתכנית:
ארוחת ערב גרנדיוזית בתפריט מיוחד הכולל 5 מנות מיוחדות ושמפניה חופשי... חופשי...

הופעתם של צמרת אמני ישראל:

★ **ירדנה ארזי**
★ **להקת כמו צועני** – יגאל בשן, עוזי חיטמן, יונתן מילר
★ **וין קרדינל** – זמר כושי מטריף מטרינידד
★ **חופני** – סולימן הקטן
★ **נקיר אביב** – שדרן מהטלויזיה והרדיו
★ **ריקודים** ★ **שירה בציבור**
★ **בינגו ענק** – פרסים יקרי ערך. וידאו, מערכות סטריאו, טלויזיה צבעונית, מיקרוגל, טיסה לחו"ל ועוד... ועוד עשרות פרסים מדהימים.

כרטיסים להשיג: א.ד.מ. אירועים והפקות, בן־גוריון (מודיעין) 67 רמת־גן, טלפון: 03־7517922, 03־397214.
המצה ראשית:
„כנף", אלנבי 91, תל־אביב, טל' 293838, בידוראון, חולון, טל. 885885 ובאולמי ארגמן.

הגברת קול תאורה במה ואפקטים – חב' קולים ובניו בע"מ חיפה

הסילבסטר הגדול מכולם!

31.12.86

מלון פאלאס –

אולם הים התיכון הירקון 277 ת"א

בתוכנית

הזמרת מס' 1
ירדנה ארזי

הבדרן מס' 1
דודו דותן

• תצוגת אופנה מפוארת עם מיטב הדוגמניות
• בינגו ענק – פרס ראשון – טיסה לאירופה
• כוס שמפניה בחצות
• ריקודים

• **אורן הקטן** ילד הפלפחיה במופע מהמם

מכירת כרטיסים: –.45 ש"ח
הדרן - אבן גבירול 90 ת"א טל. 248787, 248844
קסטל - אבן גבירול 153 ת"א טל. 447678, 444725
הפצה לקבוצות ולועדי עובדים: הדרן־קסטל טל. 223167
• בכל משרדי הכרטיסים בגוש דן

נובמבר

יפו. טל: 821243, 811848

נשף סילבסטר עליז

בתכנית הערב:
★ תכנית אמנותית בינלאומית
★ **חנן גולדבלט**
משעשע ומחלק עשרות פרסים
★ **משחקי בינגו**
★ **הגרלות**

בין הפרסים:
★ וידאו־טייפ
★ טלויזיה צבעונית
★ רדיו טייפ
★ שואב אבק
★ אופני ספורט
★ מיקסר 5 חלקים
★ כרטיס טיסה לאילת

מחר, יום רביעי 31.12.86
החל משעה 9.30 בערב

הזמנת מקומות בכל יום בין השעות 10 בבוקר עד 2 אחה"צ ומשעה 8 בערב.

לצורך השתתפות בהגרלה נא להצטייד בתעודת זהות.

לצעירים

יום שלישי 30/12 משעה 21.00

CINERAMA

מסיבת חנוכה
הנוער לשלטון!!

לראשונה בסינרמה ערב נוער ענק והופעה מהממת
הישר מההיפודרום בלונדון והפלדיום בניו־יורק
שלישית הדיסקו היי־אנרג'י
Eastbound Expressway
D.J. משה מורד, זמר אורח מלט אנגלס ARPEGGEO
עשרות פרטי תקליטים וג'ינסים מתנת סאבי
מחיר 10 ש"ח.

המוסיקה של מחר – היום בסינרמה!

פרסום הדס

כדאי להכין כרטיסים מראש

הפינג עוק משעה 22:00 ועד הבוקר

CINERAMA

אקשן בסינרמה בסילבסטר

צמרת הרוק הישראלי
בהופעה חיה מעל במות תלויות באויר

מיטב הד.ג'ים
■ יואב קוטנר
■ ראס מייקל מג'מייקה
■ משה מורד מהטלביזיה

מופע דיסקו הי־אנרג'י מניו יורק

אפקטים ופירוטכניקה מדהימים

כרטיסי טיסה ללונדון ועוד עשרות פרסים

3 מסכי וידאו ענקיים

כרטיסים להשיג: הדרן אבן גבירול 90, 248787 קסטל 444725 ובקופות הסינרמה בערב המופע
למוסדות כרטיסי הוחה הדרן קסטל 223167

30 ש"ח

לחברי V.I.P. של הסינרמה, נותרו מס' מקומות מצומצם לארוחת הערב החגיגית במסעדה הצרפתית בערב הסילבסטר.
הזמנה בטלפונים: 331114, 339372, 03־23562־050

נשיקות סיניות בקנטון האוז בסביון

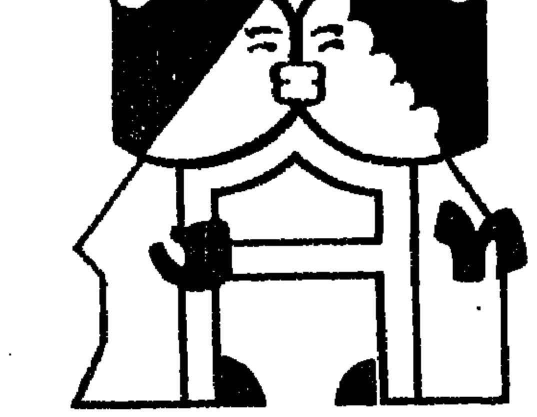

בואו לחגוג את הסילבסטר במסעדה הסינית של סביון ולהנות ממטבח קנטונזי סציואני מעולה.
נא לחזמין מקומות מראש
קנטון האוז סביון, מרכז מסחרי טל. 354509

יעראפר אלא מה.

דרך חדשה להתנשק בחצות!

בפעם הראשונה בתל־אביב, מסיבת "בית פתוח" משגעת בליל סילבסטר במלון שרתון תל־אביב.

★ לבחירתך, מזנון בשרי או מזנון חלבי בסגנון "אכול כפי יכולתך".
★ ריקודים עד אור הבוקר באולם "יהלום" לצלילי להקת המרשלים בכיכובם של משה חתואלי וריבי בן־בסט
★ מוזיקה צוענית בייקומקום".
★ ריקודי דיסקו מסעירים בדיסקוטק המפורסם השתקפויות 2000
★ אווירה רומנטית לצלילי מוזיקת הרקע של יונתן ומרגלית בלובי־לאונג' המפואר.
★ שמפניה ופרסים בחצות.

כל אלה יכולים להיות שלך בליל סילבסטר

תמורת:
60 ש"ח בלבד - מזנון בשרי
45 ש"ח בלבד - מזנון חלבי
* המחירים אינם כוללים דמי שירות, מע"מ ומשקאות.

להזמנות:
טל. 03-286222
שלוחה 3825

מלון שרתון תל אביב
רח' הירקון 115 ת"א טל. 03-286222

„צלילי הבוזוקי"

לרגל השנה החדשה.
תוכנית מגוונת ועשירה

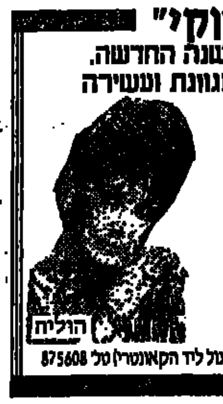

★ **מקיס** זמר יווני
★ ארווניס, זמר יווני
★ מרקו, אמן הבוזוקי
★ חולות, זמרת ורקדנית מטורקיה
★ עלי, זמר וכנר טורקי
★ בורהן, קנון מעולה
★ שני בוזוקאים מהוללים

לזמנות: בתים, רח' הקוסטיה (בתחנת דלק סונול ליד הקאונטרי) טל' 875608

מסעדה סאב

סיבה למסיבה

משקאות ומעדנים לאנשים שמבינים

נשף סילבסטר משגע!!!
יתקיים ביום רביעי, 31.12.86

35 ש"ח בלבד

★ ארוחת ערב מלאה עם מיטב המטעמים שלנו
★ שמפניה בכל שולחן
★ הגרלות – הפתעות – בירה ומצב רוח

והאמנים **סאבי**
בשירי אלביס פרסלי ולהיטי שנות ה־60
הזמר **מומי אלפין** במיטב הלהיטים כולל השלאגר „שלוש נשים".

הזמינו מקומות מראש!!!

סיבה למסיבה
– המקום שלך
בן יהודה 77 תל־אביב,
טל. 03-244396-7

מועדון הבריכה

בריכת גורדון ת"א, טל. 298530

תוכנית שבועית לחנוכה
יום ג' 30.12 ערב נוער
יום ד' 31.12

חגיגת סילבסטר

ריקודים בקצב עד אור בוקר 1987
תחרויות, הגרלות פרסים יקרי ערך
תקליטנים: **יורם ואזאנא אילן צור**

הכניסה מחכיון ככר אתרים
תקליטים זה מודוס, דיזנגוף 94 ת"א

סילבסטר בכיף ב"הבית"

בוא לקבל איתנו את השנה האזרחית החדשה
בהשתתפות:
★ **צמד זמרי נשמה כושים!**
★ **צמד זמרי קאנטרי מלהיבים!**
שמפניה כיד המלך על חשבון הבית!
והרבה מצב רוח

להזמנות "הבית" ת"א, דיזנגוף פינת ירמיהו
טל. להזמנות: 459184

הסליק

לונדון מיניסטור, אבן גבירול 30 (מול צוותא) במרתף

הערב, יום ג', משעה 22.30 ★ מטי בלהיטי כל הזמנים וארז הלוי

מחר יום רביעי **סילבסטר**
החל מהשעה 22.30 ועד אור הבוקר.
חגיגת שירי א"י עם מיטב אמני הסליק
דודו זר, צמד א' ועוד רבים וטובים!

יין בגבינות והפתעות • הכניסה 30 ש"ח. • נא להזמין מקומות מראש. טל. 052־914949

יום ה' – זמר הנשמה WATSON T. BROWN

להזמנות אירועים פרטיים ומסיבות 052־914949 – 03־284596

קולוסאום COLOSSEUM
סילבסטר 86

עם לייזר חדש ותאורה חדשה
צריך לראות כדי להאמין

יום רביעי 31.12.86 ■ מחיר 30 ש"ח ■ כולל 2 משקאות

קולוסאום 87

לייזר חדש תאורה חדשה
צריך לראות כדי להאמין

הסילבסטר של השנה! חוגגים במלון דן

בואו לחגוג בסגנון המיוחד של דן. שלושה אירועים יוקרתיים יקדמו אתכם ואת השנה החדשה.
מקצבים סוערים בלובי לצלילי תזמורת
בואו לרקוד עד השעות הקטנות לקצב תזמורת "דובי וחבריו", קחו פסק זמן עם מרק חם לצבירת אנרגיה נוספת ולגמו שמפניה בחצות, לצוות תחלותה של שנה חדשה.
35 ש"ח המחיר לאדם כולל מע"מ.
סועדים ורוקדים בגריל רום
5 מנות מפוארות מרכיבות את סעודת הערב החגיגית של ליל הסילבסטר. בואו לחגוג ולסעוד, להיטיב לבכם ביין ולרקוד בכל זכותכם.
סופגניות חמות והדלקת נרות בלובי
הינכם מוזמנים מדי ערב עם הילדים להדלקת נרות, לטעום סופגניות חמות ושתיה, לשיר שירי חנוכה עם תזמורת ומר...
מקומות מוגבלים, והזמנות מלון דן תל־אביב
טל. 03-241111

דן תל אביב DAN TEL AVIV

ביום רביעי בלילה מ-22.00 עד השעות הקטנות יהפוך הפסג המפואר
ב קניון רמת-גן
להיכל שמחה עם: מערכות תאורה מדהימות אומני צמרת
והרבה להיטים לוהטים

הנשף הגדול מכולם
86/87
בחנוכה - 31.12.86

הפתעת הערב להקת פופלקס

פרסים... פרסים... פרסים... כרטיס טיסה לחו"ל שוברי קניה בשקם סופי שבוע עשרות תקליטים

ירדנה ארזי ולהקת חברים במופע שלם במיטב הלהיטים
שוש עטרי וטוני פיין - במופע הדיסקו הגדול
■ רוני ידידיה בהופעת אורח
■ תצוגת אופנה מדליקה
■ שעשועונים, תחרויות

בהנחיית דיסקו אלקטריק

המחיר 20 ש"ח שי חינם תקליט במכירה המוקדמת

שער הקניון יסגרו למבקרים בשעה 10.00
■ מכירת כרטיסים מוקדמת אחה"צ ובמוצאי שבת בכניסה לחנות שקם הקניון
■ במשרד לאן פסג' הוד טל: 230898 במשרדים ובקצין העיר ת"א
מועדון קוראי ידיעות אחרונות

ליליאן שוך מציגה:
לילדים ולכל המשפחה
בארץ לא זוכרת
עפ"י שיריה של המשוררת הארגנטינאית
מריה אלנה וולש
עם: ליאורה ריבלין ועמי וינברג
תל-אביב „צוותא" מחר יום ד' 31.12 ב־10.30 לפנה"צ
כרטי „הדרן" 248787, במשרדים ובקופה 250156/7
המשרד: ויצמן 113 תל-אביב טל. 03-458451 | פרסום בלסן

תיאטרון לילך-רפי שחר מציג:
דודו טופז
בהצגת הבידור החדשה
בלי חשבון

כתבו: דודו טופז, יואל ריפל, מאיר שלו מוסיקה: עידן סוכובולסקי
ליד הקלידים: יוסי סידי הגברה ותאורה: א. ב. אלקטרוניקה חולון
מפיק בפועל: שוקי שצוב

רמת-אפעל „אודיטוריום" יום ו' 9.1 ב־10.00 כרטיסי בועד המקומי טל' 356885	תל-אביב „בית-החייל" יום ג' 13.1 ב־9.00 כרטי הדרן 248787, קסטל 444725 ובמשרדים
קרית-אונו „מתנ"ס" מוצ"ש 10.1 ב־9.00 כרטיסי בטלפון 716573	חולון „רינה" יום ו' 16.1 ב־10.00 כרטי בידוראון 885885 ובמשרדים בת"א
נהורה „בית-העם" יום ב' 12.1 ב־8.30 כרטי במתנ"ס העמק מ.א. לכיש טל' 48171	כפר-חס „בית-העם" מוצ"ש 17.1 ב־9.00
	חיפה „שביט" יום ו' 23.1 ב־10.00

המשרד: תיאטרון לילך דיזנגוף סנטר ת"א 293905, 03-284774

דני פלץ מציג:
סילבסטר בחיפה
(הלילה ה־31 – „ערב רטוב")
האירוע הבידורי הענק בסילבסטר
חיפה „שביט" מחר, יום ד' 31.12 ב־10.00

בידור ★ פרסים ★ אופנה ★ ראיונות ★ סרט ★ מופע אירוטי
והכל בכרטיס אחד

בתכנית:
★ תצוגות לבני נשים סקסיים
• 3 משחקי בינגו • (כלול במחיר הכרטיס)
• תצוגת אופנה • דגמי 87 עם דוגמניות צמרת
• אניטה מללי • מרת שירים
• מופע מלאס ואגס - סטריפטיז גברים

• מיוחד לערב זה מופע אירוטי מדמנרק LES SENSUELS
• תצוגת לבני נשים סקסיים

• מופע נודדים • מיסטר "חרי" - הכייס המהיר ביותר בעולם
• סרט
• הגרלות טיסה ללונדון ועוד
• לצחוק עד דמעות במשחקי זוגות עם דני ליאונוב – פרסים לנועזים!

ראיונות פיקנטיים: נעמי רון מראיינת
★ סקסולוגית – איך לשפר את חיי המין
★ זלמן שושי – תל ברוך לאחר חקר האיידס

כרטיסים: קופת מכבי 664618, „גרבר" 384777 במשרדים לחיילים בקצין העיר.

לאור הביקוש הרב של הקהל ועם שובו של השחקן **זאב רווה** מצרפת לזמן קצר – אנו חוזרים למספר הצגות מצומצם עם הקומדיה המצחיקה
„תעשה לי טובה"
מחזה: מרק קמולטי, עיבוד: דן אלמגור, בימוי: אריה סובר
בכיכובם של
זאב רווה ★ אברהם מור
יעל עמית ★ ברכה נאמן ★ אירית מאירי

הצגה חגיגית לתושבי גוש דן חולון „ארמון" יום ד' 31.12 ב־23.00 כרטיסים „בידוראון" 885885 ובקופה	חדרה „חוף" יום ו' 9.1 ב־22.00
כפר-סבא „עמל" יום ו' 2.1 ב־22.00	ירושלים „ג'ראר בכר" מוצ"ש 10.1 ב־21.30
	כרטיסים במשרדים ובקופות

שבוע 21 להצלחה! „חובה לכולם" י. אחרונות
שתי אצבעות מצידון
„מקסים" תל-אביב לכבוד חנוכה גם 11 בבוקר
„אוריון" ירושלים לכבוד חנוכה גם 10.30 בבוקר
דפנה „היכל התרבות" הרצליה „תפארת" נתניה „הוד" קרית-שמונה „סנייר" עפולה „היכל התרבות" טבריה „אביב"

היכונו לנשף סילבסטר
ים-ים
ככר דה-שליט, הרצליה-פיתוח
ארוחת ערב חגיגית עם יין חופשי ושמפניה בחצות.
ריקודים עד אור הבוקר 1987
עם דיסק-ג'וקי מעולה
אמן אורח — שי דקל
במחיר 50 ש"ח לאדם
הזמנת מקומות מראש
ופרטים בטלפון: 052-70100
ב„ים-ים", ככר דה-שליט, הרצליה-פיתוח

החצגה המוסיקלית הנפלאה לילדים ולכל המשפחה
„פתי מאמין לכל דבר"
עם: רחל אטש, גדי שחם, עופרה ברוך, אדוון ששון מדודלי
ירושלים „ג'ראר בכר" מחר יום ד' 31.12 ב־11.00
טלפון הקופה 224156

מיסטיקה '87

סילבסטר ב„חמאם"
חגיגת סוף השנה
עם גדולי המיסטיקה מהארץ ומהעולם
עודד תאומי מנחה – הקהל משתתף!!
מחר 31.12 ב„חמאם" יפו העתיקה בשעה 9.30 וחצות
הישיבה ליד שולחנות עם יין וכיבוד
כרטיסים למופע: „לאך" 230898 במשרדים וב„חמאם"
מפגשים אישיים עם מגידי עתידות
כל יום ב„חמאם" החל מהשעה 16.00
כרטיסים למפגשים האישיים – במקום
משרד ההפקה: סורן 03-247257 טל' החמאם 813261

מועדון
הרמוניה
קפה • מסעדה
גבעתיים, תפוצות ישראל 7 פינת אלוף שדה 15 (מול רמת חן) טל. 777770, 764717
נשף סילבסטר אקסקלוסיבי
ביום ד' 31.12.86, משעה 22.00
בתכנית:
★ חיקי דיין
★ ריקי פן
★ דודו מויאל
★ מוסיקה לריקודים עם DAVID P. אוירה עליזה עד שעות הבוקר
★ משקה ראשון ★ פלטת מטוגנים לכל זוג
★ סופגניות ★ שמפניה בחצות
★ פרסים והגרלות • פרס ראשון סוף שבוע זוגי
נא הזמינו מקומות מראש

מועדון הנקודה
דיסקו – פיאנו-בר
רח' הרצל 27 נתניה
053-36666
ערב ערב אומני הבית
אלבדם, צפניה, יוסי רואח והזמר דני מדר
בשירי שלום תמורי ומזרחי
מתקבלות הזמנות לארועים

מועדון
„אור באפלה"
דיזנגוף 94, תל-אביב
חוגג 10 שנות פעילות
חנוכה 76 | חנוכה 86
ערב ערב מסיבות וריקודים
מזנון חופשי
ביומי ד' - מלו ולוזון
מחר 31.12.86 - נשף סילבסטר
מוצ"ש - הזמנת מקום

מחר 29.12.86 נשף סילבסטר מפואר
באולמי פנורמה
אולמות מפוארים
בתוכנית להקת סימפטיה
אבי כהן
„מסיבה למסיבה"
ישי לוי ★ רובי חן
★ מוטי גל בדרן וקוסם ★ יסמין רקדנית בטן
משחקי בינגו ופרסים יקרי ערך טלוויזיה צבעונית בידיים גז ועוד...
ארוחה מפוארת כיד המלך
על כל שולחן 2 בקבוקי יין + שמפניה.
המחיר לזוג 120 ש"ח
ההופעה מתחילה ב־21.00 עד 4.00 בבוקר • תקדימו להזמין מקום
דרך בן צבי 84 ת"א טלפון 812153

תיאטרון שחק מציג הצגות נפלאות לילדים ולכל המשפחה בחג החנוכה

פו הדב
עפ"י א. א. מילן
עיבוד ובימוי
עזריאל אשרוב
משתתפים: רמי לב, פאבלו זלצמן, חגית אבנון, דודי בן-אדרת, אלון בר-זיו

גבעתיים „שביט" היום יום ג' 30.12 ב־11.00 שעון-יד – שי חינם ינתן לכל רוכש כרטיס להצגה זו! כרטי קרן, הכרטיס ובקופה 314797
ת"א „בית-החייל" היום יום ג' 30.12 ב־4.00 כרטי לאן 247373, הדרן 248787, קסטל 444725 ובקופה 5464251, שעון-יד חינם ינתן לכל רוכש כרטיס להצגה זו!
הוד השרון „אולם תרבות הדר" (רח' בארי 7) מחר יום ד' 31.12 ב־4.30 למביא מודעה זו לקופה – 2 ש"ח הנחה
עכו „אודיטוריום" יום ה' 1.1 ב־11.00 שעון-יד שי חינם ינתן לכל הרוכש כרטיס להצגה זו!
צפת „אור" יום ה' 1.1 ב־4.30 למביא מודעה זו לקופה – 2 ש"ח הנחה.

פינוקיו
עפ"י קולודי
עיבוד ובימוי
עזריאל אשרוב
משתתפים: שרי גולדברג, מיקו בר, עזריאל אשרוב, דנה טיילור, גלה טיילור

ירושלים „ג'ראר בכר" היום יום ג' 30.12 ב־11.00 שעון-יד שי חינם ינתן לכל הרוכש כרטיס להצגה זו!
פתח-תקוה „שלום" מחר יום ד' 31.12 ב־4.30 הכניסה לאמהות חינם!
רמת-ישי „היכל-התרבות" יום ה' 1.1 ב־10.00 שעון-יד שי חינם ינתן לכל הרוכש כרטיס להצגה זו!
קרית-ים „ניצן" יום ה' 1.1 ב־4.30 שעון-יד שי חינם ינתן לכל הרוכש כרטיס להצגה זו! ולאמהות הכניסה חינם!
בית-שאן „מתנ"ס" יום ו' 2.1 ב־10.00 שעון-יד שי חינם ינתן לכל הרוכש כרטיס להצגה זו!

בקרוב – ההצגה המרחיבה „טאו טאו" (עפ"י סדרת הטלוויזיה) וועדי עובדים ובעלי עניין – נא להתקשר טלפונית 03-255643

במצעד הפלאים לילדים ולכל המשפחה
עולם מלא של צעצועים, כלי נגינה, ספרים, קסמים, משחקים, מחשבים, תקליטים, ביגוד ועוד ועוד...
„עולם הילדים" חנוכה 86
מיטב צעצועי העולם בהנחות עם לגו, פישר פרייס, מטל (בובות ברבי)
מכון הקסמים • הגיורי קסמים והפעלות
מוסיקה פלוס • סוכנות בלעדית לאורגני יאמהה P.C.M.
סי.בי.אס. • הוויה של תקליטים.
גולן מחשבים • שעה מגורי • תדיראן.
הכנסת חופשית
8 ימים מדליקים
3.1.87 עד שבת 27.12.86 מיום שבת
פתוח משעה 10.00 בבוקר ועד 8.00 בערב
גולני • שרונה צייר
ללה בייק
„החוויה הישראלית" יפו העתיקה רח' מסטר 4
ידיעות אחרונות בשיתוף:
ספרי חמד • תמויל של האנציקלופדיה "גוף האדם"
ישראכרט אלאמה
גולן אוהב ילדים

להנהלת צ'פלין
פאב
תודה
עבור האירוע המהנה
משה וריבה בר

מפרץ שלמה 5 יפו העתיקה
אלדין
קפה ★ מסעדה ★ מועדון —
נפתח לקהל בהנהלה חדשה
ופתוח ערב ערב
מזמין אתכם **לנשף סילבסטר מפואר**
מחר יום ד' 31.12.86 ★ ארוחות ערב חגיגית עם שמפניה בחצות
★ פסנתרן-זמר מישל ★ מארח את הזמרת נירה גל בשירה ישראלית ובינלאומית
★ הזמרת אנג'לה נוף בליווי אמנון בקיטופים ★ מגב מרי – בריקוד אוריינטלי
לארועים פרטיים, מסיבות והזמנות בטל. 03-826766, 03-834209

קולוסאום 2
240 קמ"ש
יום שלישי
נשים חינם/חיילים בהנחה!

סילבסטר 1987
מלון פאלאס, תל-אביב
רח' הירקון 277, אולם העצמאות, בשעה 21.00
אבי טולדנו והדובשנית
האוסטריה האקרובט וולטר וסיל
מיפן אשף הלהטוטים אקימוטו
הבדרן איציק אבל
המדהים מופע נועז ולכולם
ארוחת ערב מלאה משעשע, מבדר, ומחלק פרסים
ריקודים
כרטיסי טיסה הקרנה על מסך וידיאו ענק
פרסים יקרי ערך, סופי שבוע, הגרלות
משקה ראשון שמפניה בחצות
כרטיסים בטל' 739131, 734921 וביום המופע גם במלון

חדש בחיפה בצ'ק פוסט
מסעדת „גני תמורה" פ.א. נגד
צומת הצ'ק פוסט (ליד מועדון הצ'ק פוסט)
נשף סילבסטר ענק ומפואר
31.12.86 עד אור הבוקר
בתוכנית: ★ להקת „רוזמרין" תזמורת מספר 1 בצפון
★ הזמר מייק בלהיטיו החדשים
★ הזמרת הכושית ג'ואי יוצאת להקת שיבא
★ הזמרת רותי בשירי ארץ ישראל
ארוחת ערב חגיגית כיד המלך, גריל על האש, בשרים, סלטים חופשי, משקאות חריפים וקלים + שמפניה בחצות.
פרטים והזמנות בטלפון 04-723984-5 ובמקום
המסעדה פתוחה יום יום מ־8.00 עד אחרי חצות

אטרקציה לסילבסטר הזמרת סופיה פניטופולו
תוכנית פולקלור יוונית מאתונה
מועדון
פנטסיה
מסעדה
מתוח ערב ערב (פרט ליום א')
א. התעשיה
המלאכה 30
(רמאור שני)
מצומת חולון) טל' 800500
הזמר שכולם מכירים
זמר שנע מוני ברגט
KIKI PANDELAKI

דימיטרי אלקסיו בשירי קזנ'צאקיס ודזונטיס
★ YOSIFIDIS בשירי יורגו דאלרס ★ הזמר התורכי MATE
• מקבלים הזמנות לאירועים
פרטיים 800500-01
מחר בערב סילבסטר ענק
מיטב אומני יוון
ארוחות ערב חגיגיות
מכירת כרטיסים במועדון בלבד!

מועדון אנרגיה ENERGY CLUB
חפלה מזרחית
אריס ולהקתו
בלהיט חנה-גטה
מרגלית צנעני
מתחכנית „סיבה למסיבה"
דורון מזרן, אתי לרקוד
יגאל נוף בלהיט "עדינה"
ואבי שמעיה
מחר
מסיבת סילבסטר מפוארת עם מיטב האמנים
• נא להזמין מקומות מראש
052-542763, 03-448111
מלון שלום, הירקון 277, ת"א

למה פה?
מועדון חברים של חמישה כוכבים
רחוב הירקון 8 (מאחורי הבורסה)
רמת גן טל. 03-7514247/8
סילבסטר מדהים
ליד בורסת היהלומים!
ביום רביעי 31.12.86 בשעה 22.00
אלי האנה מר ישראל 1986
פותח את שנת 1987 בתצוגת שרירים
★ זמרים אורחים ★ בינגו ★ דיסקו אל תוך הלילה
לחזמנת מקומות חייג 7514247-8
מחיר הכניסה כולל שמפניה בחצות פלטת דליקטסים וטוגנים
היכונו! ביום חמישי 1.1.87 ערב פנויים פנויות

היכונו!
לערב סילבסטר משגע!!
לערב סילבסטה ספרדית
פיאסטה ספרדית
תוכנית אומנותית
מורחבת, שירה, גבינה וריקודי פלמנקו. כולל ארוחת ערב
נא להזמין מקומות מראש
רח' אילת 13 יפו טל. 03-828714
מסעדת החתרים

ערב פנויים/ות
בכל שלישי חמישי שישי שבת
פיאנו בר „אולמקה"
במלון קאנטרי קלוב תל-אביב
ביום רביעי נשף סילבסטר

הסילבסטר הזה
הולכים
ל„אוסי פאב"
רחוב אצ"ל 78
שכונת התקווה

חוגגים את 1987
ב„סילבסטרמו"
ביום רביעי 31.12.86 אתם מוזמנים לבייף, להשתולל, לרקוד ולתפוס ראש „אצל רמו"...
בתכנית:
★ תקליטן מדליק + מוסיקה לוהטת אל תוך הלילה...
★ ליצנית חכי-חכי בעולם...
★ מיטב להיטי אלביס פרסלי, מבוצעים ע"י אלביס הישראלי (יעקב טובי מ„שעה טובה")
★ תחרויות, פרסים, הפתעות...
כל זאת ועוד יותר
ב„סילבסטרמו"
המסיבה הכי מטריפה בעיר!!!
שד' בן-גוריון 40 בת-ים (בסטון)

יש מקום אחד בכל הארץ לחגוג את סיום שנת 1986 בצחוקון ולהמשיך לצחוק לאורך כל שנת 1987
נשף סילבסטר ענק!!! עם מאיר רמז במועדון "כליף" יפו ב־31.12.86
במופע הצחוק • הבידור • והפרסים מס' 1 בארץ! אם פוקר וגולדר במשך 6 שעות
מחיר הכרטיס כולל: אהרן תקטן
• משקה ראשון מכל סוג, שתייה חופשית

האולפנים המאוחדים הרצליה גבעתיים | הר חפקות | אולפני גבע

המרכז הישראלי לתקשורת והדרכה לוידאו וטלויזיה

ביה"ס למקצועות קולנוע וטלוויזיה
נמשכת ההרשמה למחזור ינואר '87

קריינות
רדיו והגשה טלויזיונית – נותרו 6 מקומות

איפור
קולנוע וטלוויזיה – נותרו 4 מקומות

צילום
וידאו לטלויזיה

בעלי השכלה תיכונית מלאה, יפנו לראיונות קבלה, מבחני כניסה ופרטים נוספים: האולפנים המאוחדים, רדוב ויצמן 65 גבעתיים, טל' 03-5171111, בין השעות 8.30–20.00. ובשישי שבת (03)781066 – 24 שעות ביממה.

המתנה האידיאלית לחנוכה!!! המתנה האידיאלית לחנוכה!!! המתנה האידיאלית לחנוכה!!!
הצטרפו ל־30,000 שכבר לומדים!

הצטרפו במאות קיבוצים ועדי עובדים, מוסדות חינוך ומפעלים שרכשו את הסדרה

המורה הפרטי שלך בביתך!

למד
אנגלית
מדוברת
בביתך – באמצעות 6 קלטות
וידאו
החלה הרשמה ל־6 קלטות לצרפתית

+ העברות עור מצורפות. בהנחיית אורן קפלן וסיגל כהן, כל קלטת באורך שעתיים. החל מ־ABC ועד לאנגלית מתקדמת. שיטה זו טובה לילדים, נוער ומבוגרים, ומומלצת ע"י מנהלי בי"ס ומורים בכירים לאנגלית. נמשכת המכירה לועדי עובדים, מוסדות ציבור וחינוך.
פרטים: הר חפקות, רדוב ויצמן 65 גבעתיים, טל' 03)5171111) בין השעות 8.30–20.00, טס' הקלטות טובל. ובשישי שבת, טל' 24 (03)781066 שעות.

הופעה בהדרכה המושית של הקלטות הבאות: קלטת ללימוד: נהיגה להוראה בהנחיית דן בנר, יוגה • דיאטה • טיפול בתינוק הנולד

יום ד' 31.12.86

רוק קפה

ערב רוק מיוחד עם
להקת **"בשם"**
ואמנים זרים מחו"ל

קבלת פנים ל־1987 פרידה מ־1986.

שמפניה בחצות ומוסיקת רוק כל הערב והלילה!

הזמינו מקומות מראש טל' 651111, או במקום.
כניסה כולל שמפניה בחצות 25 ש"ח.
טיילת ת"א מתחת למלון "ימית".

HERBIE SAMS
A PRIVATE MEMBERS CLUB

מסיבת 1987
לפתיחת השנה החדשה, 31.12.86
במועדון היוקרתי ביותר בעיר!
★ מופע קברט מהולנד
★ חטיפים חמים וקרים
★ שמפניה בחצות
★ ריקודים עד אור הבוקר
הזמנות מתקבלות במקום או בטל. 651111
"הרבי סמס" הטיילת ת"א (מתחת למלון "ימית")

תקליט חדש – אסור להחמיץ!
התקליט שנכנס הישר לרבי המכר

להשיג על גבי תקליטים וקלטות פונוקול

עיריית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך, הנוער והתרבות
מרכז בארבור
דרך החשנה 135 תל־אביב
טלפון: 391441

ריקודי עם, עמים ופופ
עם **מישאל ברזילי**
מידי יום שלישי בשעה 19.45 למתחילים
בשעה 21.30 לבינוניים ולמתקדמים

היום, יום שלישי 30.12.86, תתקיים
מסיבת חנוכה
לכל הרוקדים והרוקדות בשעה 22.00
בתכנית:
שירה בצוותא עם שמוליק מרדקין ★ הופעת רקדניות ג'ז ★ סופגניות
דמי כניסה: 2 ש"ח
אוטובוסים: 9 ,11 ,15 ,32 ,43

DANIEL מלון דניאל
הרצליה – חוף ים

בוקר טוב 1987 עם גלי עטרי ודודו דותן
מופע מיוחד לסילבסטר. דודו מגיש משחקי חברה, פרסים, צחוקים ומצב רוח. גלי במופע מיוחד, בחצות שמפניה ובסיום הערב ארוחת בוקר לשנת 1987 במסעדת הדניאלי
31.12.86 בשעה 22:30.
הזמנות בקבלה טל. 052-544444.
המקומות מסומנים ומספרם מוגבל.

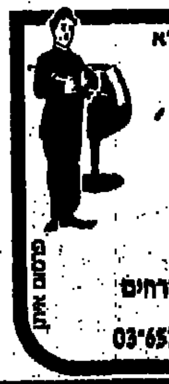

צ'פלין קפה, פאב,
הירקון סמואל 89 ת"א (הטיילת ת"א) טל' 03-657732
★ היום – **דייב אורן**
★ **מסיבת סילבסטר משוגעת ב־31.12.86**
הזמר – **אלי קניאל**
אומנים אורחים
בר משקאות עשיר
נא הזמינו מקומות מראש טל' 03-657732

עיריית תל־אביב־יפו
מנהל החינוך הנוער והתרבות
קפה-תיאטרון **הסימטה**
יפו העתיקה, מול דוגים 8 טל. 834709, 828729

היום, יום ג' – 30.12 ב־21.30
הנפילה
מאת: אלבר קאמי • עם: ניקו ניתאי
יום ד' – 31.12 ב־23.00
ג'אז
עם הכושים העבריים ו"מהצד האחר"
חנוכה לילדים
כל יום הצגה בשעה 11.00
היום – הגרוזון המכוער ואני
יום ג' גרמד נחמד
יום ד' איש ושלושה של גולשת

מלון החוף הירוק נתניה
ערב גרנד'יוזי 31.12.86
עם:
★ אילנית ולהקתה.
★ להקת עונות השנה.
★ דודו גבאי.
★ הזמר היווני סטלוס.
★ הפתעות.
★ שמפניה בחצות.
להזמנות 053-54166 053-52422

אל תפספס... את
הפיפס
התהל איתנו את השנה בנשף סילבסטר
★ משגע
במועדון הכי הכי בעיר
דיסקוטק... בר... מסעדה
בחצות שמפניה חינם
יפו העתיקה
רח' מול מאוזום 2 מאחורי החוויה הישראלית
טל' 03-836808
1987 1987
משעה 20.30
סוף סוף נפתח

חוגגים את חנוכה | חדש
PASSAGE TO INDIA
המעבר - להודו
לראשונה בישראל
נפתחה מסעדה הודית גלאט כשר
בואו ליהנות ממבחר המטעמים המסורתיים והאותנטיים של המטבח ההודי הנפלא והמיוחד, שמכינים עבורכם צוות השפים ההודים, שעשו את המעבר מהודו לישראל.
חוויה גסטרונומית באווירת קסומה – אווירת הודו של פעם.
המסעדה פתוחה: בימים א'–ה' מ־12.00 בצהריים עד חצות ובמוצ"ש מ־20.00 עד חצות.
להזמנות טלפון 03-441438, רח' יורדי־הסירה 1, תל־אביב

הכונו לסילבסטר בפלקה
★ זוהר ארגוב
★ משה גיאת
ועוד רבים אחרים
★
טלפון להזמנות:
334459
03-705937

ספורטון פ"ת
טל: 9230484
ביום שלישי 30.12.86 – בשעה 21.00
ערב שמח של חנוכה
עם: ★ חנן יובל
★ ירון מישר – ריקודי שבות הי"ס
כרטיסים – 2.5 ש"ח – כולל קפה וסופגניה

לאשה

השבועון הגדול ביותר בישראל

סיפורו של שודד, שהואשם בהריגה, היושב כמחצית משנות חייו בבית-הסוהר. גרפולוגית שבחנה את ציוריו שנעשו בצינוק משיבה, אם יש סיכוי לשקמו ●●● כל צמרת עולם האופנה היתה בחתונתם של הדוגמן והדוגמנית ●●● לוחמת הפלמ"ח שאיבדה בעל ושני בנים — מיסמך אנושי ●●● כך נבחרה מיס-עולם 1986 ●●● ד"ר רות וסטהיימר במדור לייעוץ מיני: אורגזמה בשירות עצמי; הבעל מפלרטט עם אחרות; שותף למיטה ●●● מאבקו של שוטר, שהודח בקלון, לזיכויו המלא, שהושג אחרי שש שנים של סבל ●●● מה אומרות הצנחניות על ביטול הצניחה לנשים בצה"ל? ●●● פגישה עם שלושה גברים שאינם מתביישים לפנות לשירותן של קוסמטיקאיות ●●● רומן חשאי — סיפורו השבועי של צבי לידסקי ●●● "אפילו נשים נעצרות להסתכל בי" — סיפורה של נערת השער בצירוף תמונות צבע מרהיבות ●●● הישראלי שמרפא באמצעות מגע אצבעות ולחיצות ●●● בוב גלדוף — "האיש מאחורי "עזרה חיה" ●●● כריס לייף — זמר ישראלי הנוחל הצלחה בחו"ל ●●● יום הולדת עשרים לתוכנית הרדיו הוותיקה "מחפשים את המטמון" ●●● וין קרדינל — זמר של נשים ●●● "אינני רוקדת כדי לגרות גברים", אומרת רקדנית הבטן סילבי שושן ●●● על אופנת הניתוחים הפלאסטיים בהוליווד ●●● במדור החצי השני: מלונאי, רווק בן 36 ●●● רפואת נשים. התקן תוך-רחמי ●●● תפירה: שני מעילים מגיזרה אחת ●●● אופנה בארץ: כיצד מתלבשים הגברים בחורף ●●● יופי: מירשמי מטעמים למסיבת ליל חורף ●●● אופנה בעולם: בגד רומנטי לערב ●●● בראש אחד — המדור למכתבים אישיים לוהטים ●●● זאת — ועוד הרבה יותר — בגליון התוססגוני, העושה לכם שבוע מעניין יותר

מוסף אופנה צבעוני מיוחד
מצורף לגליון זה

מיליון קוראים בכל שבוע!

מעודכן ומגוון, מבדר ומרתק

השגעון החדש

מדליון תמונה
מתנה מקורית ומרגשת
עגול, מרובע ובכל צורה
לאוהבים להורים
לסבא וסבתא
לבר/בת מיצוה
מיוחד אישי מזכרת נצח.

תן לנו צילום ונהפוך אותו

למדליון זהב יוקרתי

תחריט זהב 14 K עם דיוקן מוטבע
אפשרות לתשלומים.

גול סחר בע"מ רח' ריינס 44, ת"א
להשיג בחנויות השק"ם, המשביר, חנויות תכשיטים וצילום נבחרות
03-227177 227511
D&D

"אופק" – טל' 444462

רד פוינט
פתרונות חדשים לשיפור החיים האישיים.

יועץ אישי חינם!
למעוות בינוניות, חוסר זיקפה, שפיכה מוקדמת, העדר אורגזמה.

לזוגיים, למסורתיים (לכולם!)
ספר הדרכה מוצעות לשיפור החיים האישיים.

לחריגים! מבחר חם במיוחד.
מגוון ללא תקדים של קסטות, הוכרות ואביזרים.

המבחר הגדול בארץ: הרבה קסטות וידאו, הרבה יותר ספרות, הרבה יותר חריגים. אביזרים, תכשירים, מתנות והפתעות. איכות גבוהה, מבחר גדול, יעוץ מקצועי ושרות אישי.

קסטות קסטות וידאו מגוונות ונועזות
כל הזמן מגיעות קסטות חדשות!
VHS ,BETAMAX כל הסוגים כולל חריגים, הומו ומגוונים.
אפשרויות החלפה בלתי מוגבלות. הקסטה נשארת שלך.

מחיר קסטה	40 ש"ח
מחיר החלפה	5 ש"ח

חוברות נועזות ומרהיבות מכל העולם
מבחר עצום, כל החריגים!
לסביות, לסביות, אנאלי, הומו, סדו, מאזו, חיות, קוקסינלים, חזה גדול, תחתונים, הנוחות והמשגלים, נשים בהריון.

חוברות הנוחות ומשגלים	30 ש"ח
חוברות עבה מאוד	40 ש"ח
חוברות הומו	50 ש"ח–70 ש"ח

תכשירי מין
תכשירי השהייה לגבר

שומר מהר	40 ש"ח
משחה לזיקפה	60 ש"ח
משחה לאורגזמה	35 ש"ח
משחה להגדלת האיבר	60 ש"ח

לבני 18 ומעלה בלבד!

אביזרי מין

ויברטור בינוני	40 ש"ח
דמוי אבר מין גברי – מומלץ	95 ש"ח
ויברטור כיס	25 ש"ח
ויברטור עם קשירה והכנסה	60 ש"ח
מכשיר להגדלת האיבר	150 ש"ח
ויברטור טבעתי לגבר	45 ש"ח
ויברטור סטרוקר – עושה הכל	95 ש"ח
ויברטור – ממש כמו גבר + גוף חימום	130 ש"ח
תוספת 5 סי"מ + ויברציה	40 ש"ח
ויברטור לגבר למגע אנאלי + מכשיר ניפוח	110 ש"ח
פינגווין לויברציות וגירוי הדגדגן	110 ש"ח
לראשונה בארץ: בובות מסעירות: סוגים שונים + ויברציה + מכשיר ניפוח	220 ש"ח
ויברטור החתול השחור – רטוב!	140 ש"ח
ביצי אהבה סיניות	25 ש"ח

לדיסקרטיים! למשלוח בדואר!
★ אפשרות להזמנה טלפונית 03-235820 באמצעות כרטיס אשראי.
★ למשלוח בדואר: סמן X ליד הפריט הרצוי, שלח צ'ק או המחאת דואר + 3 ש"ח דמי משלוח, לת.ד. 2022 ת"א. המשלוח יגיע אליכם במעטפה אטומה וללא זיהוי השולח.

אנחנו מבינים אותך. רד פוינט.
סניף הראשי: **המבחר הגדול בארץ לאביזרי מין, רק באולמי התצוגה של "רד פוינט"**
תל אביב, בן יהודה 73 טל. 03-235820, ת.ד. 2022. שעות קבלה מ־9.00 עד 19.30
תל אביב, התחנה המרכזית, רח' הנגב 4, טל. 03-373702, 03-376117. מ־9.00 עד 20.00
ראשל"צ: רוטשילד 46 (בחצר), טל' 996670. פתוח רצוף מ־9.00 עד 20.00

רדיו הבירה
דדאר הפקות מציג:
הופעת תקליט וקלטת "חגיגת נעורים"
הזמר
מושיק דר
MOSHIK DAR

"יפה עיניי"
"חי כמו קדר"
"אותך כל הימים"
"תני לי סימן"
ניתן להשיג בכל החנויות בכל רחבי הארץ
הפקה והפצה בלעדית: דדאר הפקות
צלילי התחנה
רח' השומרון 7, ר"ג טל' 03-5806...

מועדון קוראי ידיעות אחרונות
חוג פו"פ
פנויים פנויות
ערב של הכרויות וריקודים
מלון פרק ת"א
יום ב' ב־21.30
חוג פו"פ – פנויים ופנויות
בת"א־אביב מלון פרק
יום שני ב־21.30

קורס איפור לקולנוע וטלוויזיה
ע"י המאפר ואמן הפיאות
אורי גרוס
ההרשמה: רח' אלנבי 7 ועי' קולנוע הוד ת"א
טלפון 03-251852, 03-243772

מפעלי מזוז – עוגיות בטעם חמאה, במפעל המודרני ביותר בארץ.

מפעלי מזוז, החדישים ביותר בארץ, ומן החדישים בעולם ליצור תופיני איכות, הוקמו בהשקעה של 1/2 1 מליון דולאר ומשתרעים על שטח בן 4 דונם באיזור התעשיה בבאר־שבע. תכנון והקמת המפעלים ארכו 3 שנים ועתה נכנסו לשלב ייצור המוצרים ושיווקם. מפעלי מזוז הוקמו בהסכם ידע איטלקי־שוויצרי: במפעלים מיושמות טכנולוגיות חדישות, מיכשור מודרני ואוטומציה מלאה ללא מגע יד אדם. בקו הייצור עובדים בין 3 ל־4 פועלים בלבד, המייצרים מליון וחצי עוגיות ביממה. הציוד נרכש באיטליה, מן המפעל המוביל בייצור ביסקויטים בארץ זו, ובשיתוף עם טכנולוג מזון איטלקי: אומברטו מונטני (Umberto Montany) העוסק בפיתוח ובהקמת מפעלים ברחבי העולם, מסין העממית ועד צפון אמריקה.

קו היצור במפעל היגו בין הראשונים שפותחו בעולם, והמסוגל לייצר 2 סוגי מוצרי ברזומית: מאפה מבצק פריך ומאפה מבצק אלסטי.

כל מוצרי מזוז מכילים בתערובת הבסיסית ביצים, עובדה המבדילה אותם מביסקויטים רגילים, המכילים, קמח ומים ותמצית טעם בלבד.

בעזרת ידע אירופאי הגיעו במזוז לנוסחת חדשנית של עוגיות בטעם חמאה, המונעות את התנדפות חמצית החמאה בעת האפיה ומשמרות את הטעם והארומה של החמאה.

במגוון המוצרים שישווקו בימים אלה מצויות עוגיות בטעמים: חמאה, חמאה ושקדים, פונץ ועוגיות בטעם תפוזים. עתה שוקדים על פיתוח מוצרים חדשים וטעמים נוספים אשר יוכנסו לשוק בקרוב.

העוגיות משווקות ב־2 סוגי אריזות: אריזות יוקרתיות של 400 גרם מניר אלומיניום שומר טריות ופריכות, ואריזות קרטון משושה של 1 ק"ג, בהן ארוזות העוגיות ב־2 שקיות נפרדות.

מוצרי מזוז קיבלו את הכשר הבד"ל בירושלים, ההכשר הרבני הגבוה בארץ.

חופיני האיכות של מזוז ימכרו ברשתות השיווק הגדולות קו־אופ, שקם ושופרסל וכן בחנויות הקמעונאיות ברחבי הארץ. המחירים לצרכן יעמדו על בין ־1.89 שקל ל־2.15 שקל כולל מע"מ לאריזת אלומיניום מהודרת במשקל 400 גרם; ובין ־4.35 שקל ל־4.87 שקל כולל מע"מ לאריזת קרטון במשקל 1 ק"ג המחירים הם בהתאם לסוגי העוגיות.

למזוז
תעשיות מזון
אתה נמצא בליגה הראשונה באירופה המשך לשמור על אותה רמת טיב ואיכות המקובלת באירופה
FRANCO PIZZA
Tecnologic ITALY

לידידנו ומכובדנו
מזוז ראובן
עלה והצלח בכל אשר תפנה
מאחלים:
מאיר ואפרים קוט
חב' ביטוח "צור"
הדסה 74, ב"ש
טל: 057-78783

לראובן מזוז
איתך לאורך כל הדרך תוך שיתוף פעולה פורה בהצלחה!
זמיר זילברג, משה ריזנסקי וצוות מעגן זילברג
מעגן זילברג
סוכני מכס ותובלה בינלאומית בע"מ
יצחק שדה 34 ת"א
טל. 03-330460,331237-9

לראובן מזוז
מיטב הברכות לרגל פתיחת המפעל החדש
דותי שמושקוביץ
עיצוב תעשייתי
אהרונוביץ 9 ת"א
טל: 03-281830

מאמינים באיכות ונהנים מן הטעם
מקמ
חברה לשיווק מזון בע"מ
משווקי מזוז בחיפה והצפון
רחוב הפלס, בנין 2, מפרץ חיפה (איזור התעשיה גב"ים מול בלו־בנד)
טל. 722200, 04-726891.

למזוז — תעשיות מזון
איחולי הצלחה ושגשוג
פלקסו־פרינט בע"מ
* בית דפוס להדפסת
* אריזות בצלופן
* פוליאטילן + למנטים פוליפרופילן
* היי דנסיטי
* ושקיות ניילון מודפסות עד 6 צבעים
* מכל הסוגים
רח' ג'יסין ק. אריה, פ"ת
טל: 9222978 ,9221744

לראובן מזוז
עם הצטרפותך לבוני התעשיה בישראל ברכות והצלחה בהמשך הדרך
מ. בר
מהנדסים יועצים
רח' כפר יונה 23, ת"א
טל. 03-417308

למזוז — תעשיות מזון
מזל טוב והמשך הצלחה
תו־בר
חברה להובלה בתפזורת בע"מ
מושב נחלים טלפון: 03-9329822

לראובן מזוז, תעשיות מזון
אנו מאמינים שנעשה חיל ביחד עם יבוא הביסקוויטים מתוצרתך
ERBA FOODS
New-York

למזוז — תעשיות מזון
עם פתיחת מפעל הביסקוויטים ברכות חמות להמשך הדרך המוצלחת!
צ'אם - מוצרי מזון
יצרני אבקות ביצים וביצים קפואות ומפוסטרות
אוה"ת קרית־גת, טל: 051-881631
051-884448

לראובן מזוז ולצוות העובדים
עלו והצליחו מכל הלב
מאחלים:
פרחי סלע
באר־שבע

למזוז תעשיות מזון
מאחלים לכם שנים־רבות של הצלחה ושגשוג
חניתה קוטלב ציפויים —
ציפויי ויריעות פלסטיות (כולל מיתוח)
קיבוץ חניתה 22886
טל: 04-967676־8

לקבוצת מזוז
זר ברכות ואיחולים
שאול רחמים בע"מ
חב' לעבודות בניין ופיתוח
סמילנסקי 67, ב"ש 057-36058

לראובן מזוז, למשפחה ולצוות המסור
ברכותינו על הישגכם המרשימים בענף האפיה, ועל יישום יעיל של טכנולוגיות חדישות ברמה בינלאומית
דני חנוך — מערכות אריזה
טל: 03-341697
נציג החברות:
Orlandi Verona — מערכות אפיה ותנורים
Sim-bianca cento — ממוררות ומערכות מינון
Tonelli — Parma — מערכות לישה אוטומטיות
Simonato — padova — מערכות שקילה ואריזה

למזוז — תעשיות מזון
איחולי הצלחה מכל הלב!
ניב
תעשיות
מיזוג אויר בע"מ
עמק שרה, הבשרת הישוב 11 ב"ש
טל: 057-73933/32645

למשפ' מזוז, לראובן ולעובדים
איתכם לאורך כל הדרך, כה־לחי!
מוסך ברעם
אחים לביא
שרות לפולקסוואגן אאודי וסובארו
פנחס החוצב 9 ב"ש
057-77195, 71818, 35909

לקבוצת מזוז
ברכות לרגל פתיחת מפעלכם החדש
עלו והצליחו!
חברת אי... וצבעי דפוס בע"מ
החרש 12 ת"א
טל: 332050

למשפחת מזוז
לרגל פתיחת מפעלכם החדש מיטב הברכות והאיחולים
מחברת
פרנדלי סופט בע"מ
מערכות מחשבים
רח' מהר"ל 11, ת"א,
טל: 9־03-247286

לקבוצת מזוז
ברכותינו הלבביות
דפוס המונה בע"מ
ב"ש, 057-77297

למזוז תעשיות מזון
לראובן ומשפחת מזוז
לרגל חנוכת מפעלכם החדש
זו רק תחילת הדרך ואנו אתכם לאורך כל הדרך
עלו והצליחו!
מאחלים:
אביעוז
קבלני חשמל בע"מ
עבודות לתעשיה ולמבני ציבור
ת.ד. 341, ב"ש 84102.
טל: 39202, 057-35719
מבצעי עבודות החשמל והפיקוד במפעל

למשפחת מזוז
המשך תנופה ופיתוח עלו והצליחו!!!
גרפאור —
הפרדות צבע ועריכה במחשב סייטקס (אופסט, שקע ופלקסו)
עמק יזרעאל 11, ת"א.
833202, 823472

למזוז — תעשיות מזון
המשיכו לשגשג ולהתפתח!
מי־שר
מרכז למיכון משרדי בע"מ
הדסה 22, ב"ש.
057-72924, 77023

למזוז
המשיכו לייצר בסקוויטים מעולים באריזות מעולות מתוצרתנו.
רוטו שקע בע"מ
יצרני אריזות מודפסות בשקע ולמינציה
רח' יצחק נפחא 5, בני־ברק.
טלפון: 03-785669

מצטרפים לברכות
מדורי פרסום
טל: 339984
(רב קווי)

זמנים מודרניים
מוסף ידיעות אחרונות
כולל: זמנים במטבח

קרא מחר ב:־
„זמנים מודרניים"
מוסף „ידיעות אחרונות"
סביון ליברכט: פריצה
בקהילה הספרותית הישראלית, היא נחשבת לתגלית
מאת עמליה ארגמן ברנע
★ ★ ★
פירסום: איך עובדים עלינו
של מי המודעה הזאת כתבה שניה בסידרה
מאת שושנה חן
★ ★ ★
שניים לטנגו
אוזן קשבת גם אצל האופנאים
מאת נורית בת־יער
★ ★ ★
הזמנה לביקור
שירות פרטי חדש: טיפולים רפואיים בבית שלך, בזמנך הפנוי
מאת אביטל נינן
★ ★ ★
הקיבוץ: תסביך אב
ניתוח החברה הקיבוצית, אישיות ילדותית ונכות ריגשית
מאת שלומית טנא
★ ★ ★
ארץ הפלאות של אליס
האמנית אליס אייקוק מציגה במוזיאון תל־אביב ★ יצירותיה כלולות באוספים חשובים בעולם
מאת חווה קרוון (קארין)

זמנים במטבח מגיש:
כדורים כדורים: כדורוני בשר וצימוקים, כדורי גבינה צבעוניים • בן רגע: טורט אינסטנט, עוגה בשני צבעים, עוגת שוקו־וניל, סופגניות במלית אינסטנט • עוגת שכבות: שלב אחרי שלב • מיקרוגל: איטריות בגבינה ואגוזים, מרק כרובית משביע, קדירת תפודים וגבינה, ריזוטו נקניק מתובל • הנימוס מחייב • חטיף: גלילי עוף וסלרי

קראו גם את יהודית אוריין, אורה שם־אור, ורדה רזיאל (ויזלטיר), ורדה צ'צ'יקו: האיש שבא לסעוד, דניאלה יקרה, כל הסקס הזה, כלב מי שמדבר, יש עתיד, אנשים בחברה טובה, רעיונות מדליקים לבית, מדורי בריאות ומה חדש בשוק ועוד סיפורים מדליקים ומהנים

זמנים מודרניים. המוסף שכולנו מחכים לו

ניקיון של חוצלארץ

גלנצר ברק יציב ומידי מגן על הרצפה ע"י שכבת חומר מיוחד, לאורך זמן.
טופיקס הפתרון האמיתי והיעיל לנקוי אסלות בתסיסה ללא מגע יד.
טובה תבשיר לניקוי, חדוש ורענון שטיחים, ריפוד וריפוד מכוניות, קצף יבש.
להשיג: • רשת שופר־סל • רשת היפרכל • כל־בו שלום • שקם • המשביר לצרכן • המשביר המרכזי • רב־מכר • רשת הסופרמרקטים: הרצליה, צרכן חיפה ובחנויות המובחרות.
הפצה: נשר מברשות בע"מ
טלפונים: 03-831094, 03-824057, 03-825286
פרסום רם

ילדים! בואו להתרגש, להתלבש ולהתחדש!

מבצע הנחות מדהים! (עד גמר המלאי)
אוברולים 13 ש"ח
מכנסיים (ב') 10 ש"ח
מכנסיים (מיגוון) 13 ש"ח - 15 ש"ח
חולצות (ב') 10 ש"ח
חולצות (מיגוון) 13 ש"ח - 15 ש"ח
4 חנויות־מפעל
ת"א, רח' ריב"ל 4, (ליד התחנה המרכזית)
נחלת בנימין 78 (פינת לוינסקי)
נתניה, סמילנסקי 8.
ראשל"צ, אזור התעשיה החדש.
פתוח משך השבוע בשעות 8:00-19:00
חנות המפעל בא.התעשיה ראשל"צ - פתוחה בשבת
אורפז
אופנת עילית לילדים ונוער
קול המפרסם

הקדם 'אל־פסק' לנפילה!

התקן מכשיר 'אל־פסק' של 'הוריזון' ותמנע נזקים חמורים למחשב שלך.
'אל־פסק' של 'הוריזון' – הנמכר ביותר באירופה, קל, קטן, שקט ונוח להפעלה. פועל ON-LINE ומונע את כל שיבושי המחשב הנגרמים ע"י הפרעות ברשת החשמל.
אספקה מהמלאי
להשיג אצל מפיצים מורשים
הוריזון אלקטרוניקה בע"מ
רח' בול־ק. אריה פ"ת טל: 03-9280091

הפקסימיליה האוטומטית
של PITNEY BOWES
גם חוסכת עד 50% מעלות השידור
בוא לראות את הפלא.
ישרא־טל בע"מ
רחוב האומנים 7, ת"א 61211 טל' 339712
מפיצים מורשים:
קוסמיק – רח' יצחק שדה 36, ת"א, 67212 טל' 5־03-339841
משואה – רח' בן־יהודה 34 (מגדל העיר) ירושלים טל' 6־02-224295

רפי. אומץ
הוועדה הכלכלית
ישיבה סגורה על התכנית הכלכלית
בהשתתפות: השר יגאל הורביץ
ד"ר עמנואל שרון, מנכ"ל משרד האוצר
מר זלמן שובל
תתקיים ביום חמישי, ח"י בינואר 1987, בשעה 7 בערב, במגדל שלום תל־אביב, טל' 03-653310.

שלום
מפעל לעיבוד בשר
• אספקת בשר בקר כשר מובחר: סטייקים, המבורגרים, קבבים.
• אספקה למסעדות, מערניות, מוסדות ואירועים.
בהנהלת שלום דחבש
חג אורים שמח
לכל לקוחותינו ולכל בית ישראל
רח' הדויים 19 ת"א, טל. 660787, 662942

צינורות המזרח התיכון בע"מ
מפעל צריפין
לרגל ספירת מלאי יהיה מחסן הצינורות
סגור
ביום ד', ח' 31.12.86

COPAM PC-401 A Turbo
מחשב ה־P.C. היוקרתי ביותר
3 שנות אחריות!
ולשבועיים ניסיון בביתך
ת"א, המרד 29
טל. 03-650705
מחשבים בע"מ
סניפים בכל הארץ

IBM
זה ברור
עכשיו, על איזה בדיוק
אתה הולך?
ממי אתה קונה?
רשף מחשבים גדול המשווקים המורשים של IBM.
IBM - כי במחשבים אין פשרות, מגיע לך הטוב ביותר
אולם מחשב זה לא מספיק. אתה צריך פתרון ממוחשב.
פיתרון שמתחיל בהבנת הצרכים שלך, ממשיך בהתאמת
המדוייקת של החומרה והתוכנה, ונגמר בהתקנה הכוללת
תמיכה והדרכה מלאה.
רשף מחשבים נמצאת כיום בפיסגת שוק המחשבים.
השנה הגיע מחזור המכירות שלנו ל-14 מליון דולר. הגענו
לזה כי אנחנו מדברים בשפה שלך. אנחנו נותן לך בדיוק
מה שאתה צריך. טיפול מקצועי ומחיר, יחס אדיב וסבלני
ושירות צמוד, זה מה שמחכה לך ברשף.
מה בדיוק אתה קונה?
היכנס אלינו ונתאים לך
פתרון לפי צרכיך.
רשף מחשבים
ר״ג, רח׳ ז׳בוטינסקי 28 טל: 732069, 03-733223-4-5-6
IBM
הידיד הישראלי
אשדוד. טל: 055-32996 ב״ש. טל: 32988, 057-38778